

Under Dusken

A woman with blonde hair tied in a ponytail is sitting on a bed, looking out a large window. She is wearing a white long-sleeved shirt. The room is dimly lit, with light coming from the window. The bed has white and blue bedding.

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 16 - 100. ÅRGANG - 18. NOVEMBER 2014

Voldtatt

86 prosent kjenner overgriperen fra før

- Her er årets 20 beste album
- Studenter velger bort SiT-idrett
- Politikk var fansesak for samfundetledelsen: ingen resolusjoner

28

Han derre utlendingen

Eirik Okkenhaug(31) er en av kinesisk hiphops største stjerner

18

FÆRRE STUDENTER VELGER SiT

SiT idrett har mistet tusen medlemmer på ett år

- 04
- Siden sist
- 06
- Nyhet: Eksamenstips
- 08
- Nyhet: Arbeidsutvalget tok avslutningen
- 10
- Forskning: Klinikkulene som er komne for å bli
- 12
- Frihetens slagside
- 14
- Internasjonalt: Kurdernes kamp mot IS
- 16
- Nyhet: Ønsker endringer i utdanningsfinansiering
- 18
- Sport: Færre studenter velger SiT idrett
- 22
- Aktualiteten: «Linneå» har levd ti år i frykt
- 28
- Portrett: Eirik Okkenhaug
- 31
- Sidespor: Brutal mot dritt
- 32
- Småreportasje: Byens grønne riddere
- 34
- UD 100 år: «Alt var bedre før»
- 36
- Kulturkommentar: Dreper ikke ondskap med maskingevær
- 37
- Kulturprofil: Mariken Halle
- 38
- Kulturnyhet: Politisk debatt uteblir fra Samfundet
- 40
- Kulturtegn: Om barteby og stereotypi
- 42
- Storannmeldelse: Mørke brygg for mørke netter
- 46
- Musikk: Lumikide med ny singel
- 47
- Musikk: Årets 20 beste album

Under Dusken beklager

I UD#15 kom en ukorrekt versjon av forskningssaken om spinntronikk, hvor kilden Justin Wells ble feilsitert og det kom med flere faktafeil. Vi beklager dette. Riktig versjon av artikkelen finnes på dusken.no som nettsak og i PDF-versjonen av avisa.

Under Dusken

Singsakerbakken 2E,
7030 Trondheim
E-post: ud@underdusken.no
annonse@underdusken.no

Under Dusken er elt sjølvstendig organ for studentar, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir delt ut gratis på lærestader i Trondheim med medlemsrett i Studentersamfundet. Under Dusken kjem ut åtte gongar i semesteret. Redaktøren vel sjølv sin redaksjon.

Under Dusken arbeider etter reglane i Vær Varsam-plakaten for god presseskikk. Dei som føler seg urettmessig ramma av omtale i avisa, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

[facebook.com/underdusken](https://www.facebook.com/underdusken)
[@UnderDusken](https://www.instagram.com/UnderDusken)

REDAKSJON

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Synne Hammervik - Tlf: 95520352
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Inga Skogvold Rygg - Tlf: 91823546
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Anette Sivertstøl
nyhetsredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Trine Selle
nyhetsredaktor@studentmediene.no

POLITISK REDAKTØR
Jørgen Benkholt
politiskredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Åssel Borgen
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Maria Birkeland Olerud
kulturredaktor@studentmediene.no

SPORT- OG FORBRUKERREDAKTØR
Borghild Kristensen

MUSIKKANSVARLIG
Vilde Boberg Svineng

FOTOREDAKTØR
Katinka Goffin
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Andrea Trengereid Gjerde
grafisk-sjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Iria Samuelstuen

DEBATTREDAKTØR
Ingrid Vik Bakken

IT-SJEF
Stein-Otto Svorstøl

GIENGSJEF
Maren Kronlund - Tlf: 469 68 063

DAGLIG LEDER
Kaja Felix Sønslie - Tlf: 99380530

SALGSSJEF
Mathias Dahlstrøm - Tlf: 47247278

DESKERE
Ida Jønsberg, Signe Karmhus, Stine Mari Male, Emil Flakk, Finn Brynestad, Kjersti Litleskare, Christian Danielsen, Martin Gundersen, Kristian Aaser, Mathias Kristiansen, Martha Holmes

JOURNALISTER
Håvard Haraldsen, Sunniva Heim, hilde Heggstad, An Nguyen, Tonje Jacobsen, Mathias Kristiansen, Amanda Roland, Linn Evjemo, Sigurd Martin Nordli Oppegaard, Helene Mariussen, Joachim Waade Nessem, Kristoffer Svendsen, Emil Øversveen, Paulina Dubkov, Kristian Gisvold, Martin Gundersen, Håkon Sveen, Daniel Nyland, Kristin Aaser, Bendik Eriksen, Marius Flatås, Tora Olsen, Siri Øvern, Trine Selle, Katinka Goffin

FOTOGRAFER
Amalie Stokkan, Hildur Agustsdottir, Hans Fredrik Sunde, Eirik Åsheim, Silje Krager, Eivind Sandodden Kise, Anniken Larsen

ILLUSTRATØR
Ellinor Egeberg, Iria Samuelstuen, Christian Høkaas, Synøve Daaland, Vegard Stolpnæssæter Malin Natalie Hellem

GRAFISKE MEDARBEIDERE
Nyhet: Thea Dahlborg
Reportasje: Ingvild Olaussen
Kultur: Anne Garvoll
og Andrea Gjerde

KORREKTURSJEF
Finn Brynestad

KORREKTUR
Finn Brynestad, Synne Lerhol

FORSIDE
ILLUSTRASJONSFOTO: Hans Fredrik Sunde

Kliss, klass, kluss - på 160 grader pluss

LEDER

Legitimitet?

Selv etter iherdige forsøk på å gjøre seg synlig på campus, oppfordringer på sosiale medier, en egen maskot og gratis kaffe endte oppslutningen til Studenttingsvalget på lave 13.3 prosent. I underkant av 3.000 studenter ved NTNU har i mindre eller større grad valgt sine representanter til det som skal være det høyeste politiske organet til en samlet studentmasse.

Dessverre var det ved flere fakultet i prinsippet ikke noe valg, det var like mange kandidater som stilte, som det var plasser i tinget. Alt dette tatt i betraktning må det settes spørsmålstegn ved legitimiteten til Studenttinget. 13.3 prosent oppslutning er så lavt at det i mange andre sammenhenger ikke ville ha vært et gyldig valg. Da hjelper det lite å fronte oppslutningen som det tredje beste på 11 år. Studentparlamentet ved HiST hadde på samme tid rekordoppslutning ved sitt valg, 15.8 prosent er en forbedring, men på lang nær godt nok det heller.

Om den lave oppslutningen kan det sies så mangt. Trondheimsstudenten er enten ikke interessert i det hele tatt, kanskje er alt bare fryd og gammen, eller så greier ikke Studenttinget å vise at de har reell makt overfor studentene. Når det for en gangs skyld blåser litt rundt STi i media og det stilles kritiske spørsmål til organisasjonen er det også uheldig at det mest brukte motargumenter er ”vi har det så fint sammen i STi”. Hvor fint de innvalgte studentpolitikkerne har det sammen er irrelevant i denne sammenhengen. De er valgt inn for å representere oss studenter, og skal stå på for å gjøre NTNU bedre.

Det generelt lave engasjementet speiles også i Trondheimsstudentene storstue. I vår ble Per Fridtjof Larssen valgt som ny Samfundetleder med ”mer politikk på Samfundet” som en fanesak. I denne utgaven av Under Dusken er det mye som tyder på at Samfundet langt fra er blitt mer politisk. Snarere tvert imot. Avlyste samfundsmøter, lavt oppmøte og null resolusjoner er det som kan vises til det siste semesteret. Trist, men sant.

Vi har alle en jobb å gjøre for å gi studentpolitikkerne våre, Samfundet og andre samfunnsaktører mer legitimitet og tyngde. Til gjengjeld krever vi at de holder det de lover, og at de forvalter sin oppgave på en profesjonell og tillitsverdig måte

SYNNE HAMMERVIK

Illustrasjon: Vegard Stolpnæssæter

NYHETSKOMMENTAR
KATINKA GOFFIN
Fotoredaktør

I semesterets siste Under Dusken kan vi lese om voldtekt, og at én av tre kvinner blir krenket seksuelt i løpet av livet sitt. Ettersom mørketallene på dette området er betydelige, kan man anta at prosenten er enda større. Felles for alle typer seksuelle overgrep, enten det er trakassering eller voldtekt, er frykt. Frykten for å miste kontroll over eget liv og egen kropp. Man går gjerne på den andre siden av gata hvis det er en mann i sikte, eller holder distansen fra en guttegjeng som går lenger bak. Overfall er en reell fare, til og med på vei hjem til Moholt. Dette vet mange av erfaring, enten det er personlig eller via bekjente. Om man ikke er småparanoid på veien hjem risikerer man å få skylda for et overfall, ironisk nok. «Hvorfor gikk du i et utrygt område, hvorfor var du alene, hvorfor passet du ikke bedre på,» og så klart: «Hvorfor var du så full?»

Ikke fortell meg at min redsel for å gå hjem alene i mørket bunner i mediehysteri, ikke fortell meg at

voldtekt er mindre vanlig her i Norge enn andre steder og at jeg derfor ikke burde engste meg.

Enda man tenker at man må unngå situasjoner hvor en er sårbar, er det uansett et sjokk når det faktisk skjer. Sånt skjer jo ikke med meg, i hvert fall ikke i Bærum på Stabekk. I fjor ble plutselig den frykten jeg ofte hadde kjent på reell. En mann hadde gjemt seg bak et tre og kom mot meg da jeg gikk hjemover kl. 04.30 fra holdeplassen. Jeg så ham, jeg følte, visste, at noe var galt, men tenkte ikke at noe faktisk kom til å skje. Likevel gikk jeg litt fortere. Plutselig var han bak meg. Med den venstre hånden holdt han over munnen min, mens han med høyre rev av meg strømpebuksen og trusa med ett hardt røsk. Heldigvis reagerte jeg raskt og slo tilbake, og han løp av gårde, mens han kastet blikk tilbake på meg. Så var jeg blitt en del av statistikken.

Noen brøt min kroppslige autonomi. Jeg fikk ikke lov til å bestemme. Det er en ekstrem følelse, og et slikt tap av kontroll kan ofte medføre store konsekvenser. Jeg ble «heldigvis» ikke voldtatt, men det betyr ikke at det ikke har påvirket meg betydelig. Innenfor seksuelle overgrep finnes det ikke noe «bare». Man blir ikke «bare» befølt, man blir ikke «bare» forsøkt voldtatt, og det skjedde ikke «bare» én

gang. Alt er alvorlig, og alt burde bli tatt alvorlig. Selv opplever jeg at nå, ett og et halvt år etter hendelsen, greier jeg ikke ha mennesker gående bak meg, til og med midt på lyse dagen i et befolket område. Hvis noen går tett inntil meg tar jeg et skritt tilside og lar dem passere meg. Jeg har fått angstanfall av å gå hjem alene. Jeg tar mye oftere taxi enn før.

Dette er min opplevelse, og dette er måten det har påvirket meg. Det er mange historier der ute, noen som ligner, noen som er forskjellige. Men en ting har nok de fleste til felles: Frykten. Og den er ikke abstrakt. Den er helt konkret, den følelsen når du setter opp farten, når hjertet banker litt raskere. Den er hemmende. Nå er desember rett rundt hjørnet, og det blir mørkt allerede tidlig på ettermiddagen. Dette kan forsterke redselen for å gå hjem alene hos alle og enhver. Om jeg spør noen om vi kan ta følge hjem er det ikke fordi jeg «ikke vil bli voldtatt». Personlig er jeg ganske trygg på at jeg kan forsvare meg hvis jeg befant meg i en lignende situasjon igjen, men jeg har ikke lyst til å bruke hjemturen på å analysere omgivelsene mine, anspent og redd. Jeg har ressurser, men vil ta meg fri fra tankene. Fri fra frykten. Skal vi ta følge hjem i kveld?

NYHET

Siden SIST:

Lav oppslutning ved Studentings- valget

Årets studentingsvalg er avsluttet og 25 kandidater er valgt inn for å være studentenes stemme på NTNU det kommende året. Opptellingen viser en oppslutning på 13,3 prosent. Dette er enda lavere enn ved forrige valg der 13,7 prosent av studentene avga stemme.

— Det er ikke formidable resultater, men med tanke på at kandidattallet var relativt lavt er vi fornøyde. Framover må vi satse på bedre kommunikasjon ut til studentene slik at flere vet hva vi gjør, hvorfor vi gjør det og at det nytter, sier leder Jone Trovåg ved valgstyret i en pressemelding.

De siste årene har man sett tydelig hvilke fakultet som scorer høyt på oppslutningen og hvilke som scorer lavt. Valgoppslutningen ved Det humanistiske fakultet (HF) og Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse (SVT) på Dragvoll er meget lav sammenlignet med de øvrige fakultetene. I år hadde Fakultet for arkitektur og billedkunst (AB) høyest oppslutning med 30,4 prosent mens HF var nede på 7,2 prosent og SVT 9,0 prosent.

Iranere klare til kamp i retten

Den iranske doktorgradsstipendiaten Hamideh Kaffash ble nektet videre opphold i Norge av frykt for at hun jobbet med teknologi som kunne brukes til produksjon av atomvåpen i hjemlandet. Nå har innsamlingsaksjonen hun og flere andre iranske studenter har jobbet med, samlet 20.000 amerikanske dollar til å støtte eventuelle rettssaker for de studentene som fortsatt ikke har fått medhold i sine klager. Det melder organisasjonen Stop Education Discrimination Against Iranians (SEDAI) i en pressemelding.

— Dersom vi må gå helt til den europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg, vil vi trenge mer støtte. For øyeblikket er plan B å håpe på at de som tidligere har støttet oss, er villige til å fortsette med det hvis det skulle gå så langt, sier Kaffash.

Les mer på dusken.no

ARKIVFOTO: Katinka Goffin

Sier nei til niqab

41 prosent av norske studenter er mot bruk av niqab på universiteter og høyskoler. Det viser en spørreundersøkelse utført av Sentio på oppdrag fra Universitas og Norsk Studentorganisasjon. 36 prosent mener det bør være mulig å bruke hodeplagget, mens 23 prosent ikke tar stilling til spørsmålet.

— Jeg synes det er bekymringsfullt at såpass mange studenter er skeptiske til bruk av niqab på utdanningsstedene, sier leder av Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (UiO), Marianne Andenæs.

Islamforsker Lars Gule mener niqab hindrer kommunikasjon mellom studenter og undervisere.

— Lærere og studenter må kunne se hverandre, i ordets fulle betydning, for å kunne kommunisere likeverdig. Dette gjelder også studenter imellom.

Gule tror mange har rasjonelle og gode grunner for å si nei til niqab.

— Men det finnes nok også et betydelig innslag av fremmedfrykt og islamofobi, sier han.

1700... internasjonale studenter vil bli nødt til å betale skolepenger dersom regjeringens forslag går gjennom

UD FOR

75 ÅR SIDEN

Bær Dusk så lenge uka varer – det er ikke lenge igjen nå. Og så kommer vi igjen. (Imens kan du gå på hytta og få deg en bedre – nåja dusj.)

25 ÅR SIDEN

— Mamma, våkn opp, sa mummitrollet forskrekket.
— Det har hendt noe forferdelig.
— De kaller det jul.

10 ÅR SIDEN

Vi går i tog. Plakatene er rasende, men under dem går vi som uvitende kuer til slakteriet, fornøyd med at vi endelig har fått utløp for vårt raseri og vårt hat. Endelig er hendene stødige der vi rusler gatelangs i protest. For pennen er mektigere enn sverdet.

Besøk vår spesialbutikk for klatring ved Gamle Bybro

- Norges garanterte beste pris på Klatrepakke
- Trondheims største utvalg
- Vi tilbyr også skred og padlekurs

Åpningstider 11-17.45 (16)

www.ute.no

NYE UTE-HALLEN

En av Norges flotteste klatrehaller med vegger på 17, 16, 13 og 11m og mer enn 130 ulike ruter. Trondheims tauklatrehall ligger naturskjønt til ved Ladehammeren.

- Klatrekurs hver uke
- Mer enn 140 ruter
- Årskort m. stud. rabatt

“ Da jeg var sju år, fikk jeg 48 kroner av pappa for å ikke grine hos tannlegen.

Nå får jeg 480 kroner i avslag!

tannklinikken) dine tenner

Kampanjetilbud til alle studenter.

Vi gir over 50 % rabatt på undersøkelsen for alle studenter. Din pris blir kr. 450,- for undersøkelse med to røntgenbilder og enkel tannrens. (ordinært kr. 930,-). Ved ytteligere oppfølging får du 10 % på alle tjenester.

Referer til dette tilbudet når du bestiller time. Vi gleder oss til å ta i mot deg!

Ansvarlig tannlege: Arnt Einar Andersen MNTF

-Fordi mennesker skal smile

Besøksadresse:
Trondheim Torg
Kongens gate 11
7013 Trondheim

Telefon: 73 99 19 99
SMS: Send "Ring" til 2007
resepsjonen@tannklinikken.net
www.tannklinikken.net

Åpningstider:
Man. - tors.: 07:00 – 19:00
Fredag: 07:00 – 16:00

Eksamensekspertise i ex.phil

Det er lett å gå i filosofifella når alle andre fag har hatt første-prioritet siden august. Sannheten er at vi alle har vært der du er nå. Her er et sammenkok av mine beste ex.phil-tips, for sånne som deg.

TEKST: SIRI OVERN ILLUSTRASJON: IRIA SAMUELSTUEN

Bare gjør noe: «Prokrastinering» har blitt et oppbrukt ord, fordi alle gjør det. Et Instagram-søk på #exphil viser bilder av brødbaking, tegninger av Sokrates, en tegning av en hest, og en undulatvideo.

Kjøp blomsterheftet: Kompendiet går systematisk gjennom alle filosofene, og gir en oppsummering av deres problem, løsningen på problemet og tilhørende argumentasjon. Popularitetskurven til dette repetisjonsheftet når sitt toppunkt rundt 1. desember, og det er derfor utsolgt på Akademika når du trenger det mest. Vær kreativ: Spør eldre studenter eller sjekk i boksalggrupper på Facebook.

Bruk boka: Ulempen med blomsterheftet er at du må tenke på egen hånd. Vanskelige begreper forklares ikke veldig godt, så om du er av den tanke-løse typen rett før eksamen, ville jeg brukt boka som supplement.

For alvorlig tidsklemme: Ex.phil-losen på dusken.no. Radioprogrammet loser deg gjennom exphil.

Ikke lek «badass»: Mange møter uforberedt til eksamen og skriver et essay om seg selv. Men den brutale sannheten er at du ikke kan komme nå, i utgangen av 2014, og tro at du har tenkt noe som ingen andre har tenkt før deg. For så lur er du ikke. Og dessuten

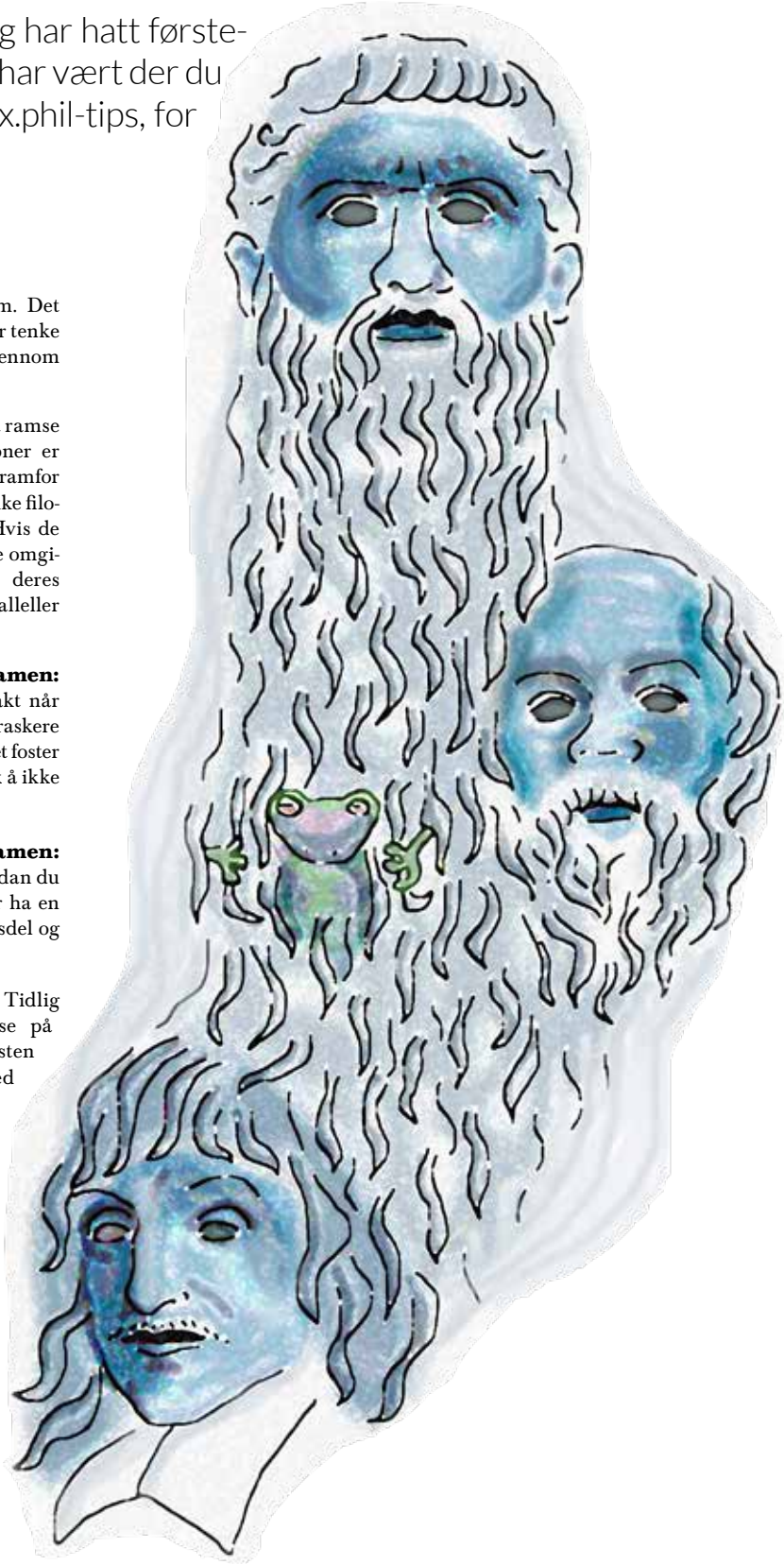
er det ikke du som er pensum. Det betyr derimot ikke at du ikke får tenke selv. Det blir du tvunget til gjennom drøfting.

Drøft nøye: Det holder ikke å ramse opp på hvilke måter to personer er ulike. Tenk at du skal diskutere framfor å sammenligne. Hvordan ble ulike filosofer påvirket av hverandre? Hvis de ikke levde på samme tid, hadde omgivelsene noen påvirkning på deres løsninger? Kan man trekke paralleller til i dag?

Ikke mist hodet før eksamen: Det er lett å miste bakkekontakt når du leser om skilpadder som er raskere enn Akilles, hulelignelser, og at et foster egentlig er et lik i knapp. Forsøk å ikke bli sint.

Ikke mist hodet på eksamen: Du har god tid, så tenk på hvordan du bygger opp oppgaven. Den bør ha en innledning, teoridel, diskusjonsdel og avslutning.

Stå, og få det overstått: Tidlig i studieløpet er det lett å se på eksamen som avgjørende for resten av ditt liv og din karriere. Med hånda på hjertet kan jeg love deg at ex.phil-eksamen ikke er en slik en. Dessuten må ex.phil være verdens kjipeste hengefag. **UD**

Eksamenstips

Oi, eksamen allerede? Du innser at du kanskje burde jobbet litt mer med fagene, men noe har bestandig kommet i veien - trening, klesvask, jobb og frivillige verv, men frykt ikke.

TEKST: SIRI OVERN OG AN NGUYEN ILLUSTRASJON: SYNØVE DAALAND

Lag en plan: Lag en kalender hvor du legger inn eksamensdatoer og eventuelle eksamensforelesninger. Da ser du raskt hvor mange dager du faktisk har til rådighet. Det nytter ikke å bare starte på et fag, og lese på det til du føler deg sikker. Sett opp en plan, slik at alle fagene får cirka like mye tid.

Hva må du kunne? Du har kanskje en oversikt over hvilke kapitler i boka som er pensum, men er det forventet at du kan alt? Mange forelesere lager detaljerte oversikter over hva du bør vite, så hvis du bruker litt tid på å lese læringsmålene, kan du kutte ut mange unødvendige sider. Forelesningene er også en god pekepinn på hva foreleseren mener er mest relevant. Se gjennom forelesningsnotatene dine og presentasjonsfoilene.

Studer å studere. Å lese side for side er ikke så produktivt som du tror. Sørg for å finne en studieteknikk som passer deg. Noen sverger til tankekart og flashcards. Ellers sies det at du lærer mest ved å lære bort til andre.

Fjern alle distraksjoner: Klapp sammen pc-en, med mindre du absolutt må bruke den. Sett telefonen i flymodus. Et snap-symbol som blinker hjelper ingenting på konsentrasjonen din. Dessuten kaster du bort mye tid.

Skrut av internett. Ikke lur deg selv til å tro at du har nok viljestyrke til å la være å klikke på den videoen med hunder som ikke vil bade. Et google-søk på Kong Arthur kan fort ende med et fem timers Monty Python-maraton. Hvis du absolutt trenger internett i eksamenslesinga, bruk i det minste en site blocker som blokkerer adgangen din til tidstyver som Facebook og Youtube på bestemte tider av døgnet. Et raskt søk på «limit internet time site blocker» vil gi deg noen alternativer til nettleserutvidelser.

Kryss av: Det er lite som gir en så god følelse som å krysse ut gjøremål du er ferdig med. Lag en plan for hvert fag. Start med tittelen på kapitlene, og deretter hvilke undertemaer de inneholder. Da har du en god oversikt over hvor mye som gjenstår.

Tegn: Lag figurer, diagrammer og tabeller. Det er mye enklere å huske en figur enn å pugge en punktliste på 20 trinn.

Ta deg tid til pauser: Å jobbe fem timer i strekk virker kanskje som en god idé når det er knapt med tid. Dessverre er det svært få som klarer å opprettholde et effektivt arbeidstempo over så lang tid. Ha heller kortere økter og hyppige pauser. Ta deg også litt lengre pauser innimellom.

... men ikke for lange pauser. Det er bra å ta fri resten av kvelden fordi du har kommet deg gjennom alt som sto på planen den dagen, mye bedre enn å ta for lange pauser enn du hadde planlagt, som tærer på samvittigheten din på slutten av kvelden.

Spør! Ikke vær redd for å framstå som dum. Spør foreleser om ting du ikke forstår, i stedet for å bruke en hel dag på å lære det. Sannsynligvis vil han/hun gjerne hjelpe deg. Og du vet de irriterende flinke studentene i klassen? Du kan hate dem så mye du vil, men du tjener mer på å være hyggelig. Spør dem om ting du synes er vanskelig.

Gamle eksamensoppgaver: Dette er det eldste trikket i boka. Øv på gamle eksamener. Ikke bare får du trening i å løse eksamensoppgaver, men det er faktisk mange forelesere som gir like oppgaver fra år til år. Om dette er av godhet eller latskap er uvisst. Ser du et mønster i hva som vektlegges på tidligere eksamener? Da vet du hva du bør lese.

Les med andre: Dette kommer selvfølgelig an på om du leser bedre sammen med andre. Hvis du gjør det, sørg for å være med folk som du faktisk kan være i samme rom med, uten å brøle ut i ukontrollert latter hvert tiende minutt. Samarbeid, test hverandre og snakk sammen om pensum.

Gå til spektrum: Forskning viser at studenter som har hatt en 20-minutter lang gåtur før eksamen, presterer bedre enn dem som ikke har hatt det.

Ikke glem å spise: Uten mat og drikke duger studenten ikke. Nøtter, frukt og en mettende matpakke er gode matvalg til eksamensdagen.

Lag en plan på eksamen: Prøv å fordele tiden på hver oppgave, slik at du er sikker på at du kommer deg gjennom alle oppgavene.

Ha troen på at du kan klare det. Disney-klisje? Kanskje, men det er også en Disney-klisje at kjærligheten alltid seirer til slutt. Og det vet vi alle er sant. Hjerte <3. Dessuten kan du alltds konte. **UD**

Arbeidsutvalget tok beslutningen

NTNU avviser at det var de som stoppet utbetalingene til Mads Andreassen. Studenttingets nestleder innrømmer nå at denne informasjonen var feil.

INNØMMELSE: Organisatorisk nestleder Jone Trovåg (t.h.) innrømmer at det var Arbeidsutvalget, ikke NTNU, som besluttet å fryse utbetalingene til Mats Andreassen. Det ble tidligere hevdet at det var NTNU. NTNU-styrerepresentant Christian Tangene (t.v.) er ikke en del av arbeidsutvalget.

STUDENTTINGET

TEKST: Christian Danielsen og
Sigurd Martin Nordli Oppegaard

ARKIVFOTO: Silje Krager

Avdelingssjef Inge Fottland ved Studieavdelingen på NTNU sier til Dusken.no at det var Studenttinget som tok beslutningen om å utbetale en godtgjørelse til Mats Andreassen. Denne utbetalingen skulle være tilsvarende den lønnen han ville fått hvis han ikke hadde trukket seg fra vervet.

– Studenttinget spurte oss om det var mulig å få penger fra NTNU til å betale godtgjørelsen. Vi godtok argumentasjonen deres, og bestemte oss for

- DETTE ER SAKEN:
- Organisatorisk nestleder Mats Andreassen i STi trakk seg i august grunnet det han oppfattet som press og en ufin prosess.
 - Andreassen fikk blant annet et tre siders brev av et studenttingsmedlem som truet med mistillit.
 - Etter at Andreassen fortalte til dusken.no om hvorfor han trakk seg, ble etterlønnen han hadde blitt lovet, stoppet av AU

å gi dem pengene, sier han.

Studenttinget ble da gitt en ekstra finansiering utover opprinnelig budsjett for å muliggjøre kompensasjonen til Andreassen, forklarer Fottland.

NTNU: – Slydal misforstod

Forvirringen oppsto da utbetalingene ble fryst. Dette skjedde som en direkte konsekvens av at Andreassen snakket med dusken.no om konflikt innad i Studenttinget.

Dusken.no skrev da at Arbeidsutvalget ved Studenttinget hadde tatt beslutningen om å stoppe etterlønningen, men dette ble senere tilbakevist av leder Elena Slydal i Studenttinget.

På det åpne studenttingsmøtet som ble holdt tidligere denne måneden, påstod Slydal at det var NTNU som hadde stoppet utbetalingen til Andreassen, og ikke Arbeidsutvalget. Dette viser seg nå å være feil.

– Da Arbeidsutvalget ba oss stoppe utbetalingen, gjorde vi det. Saken er egentlig ganske enkel og grei. Jeg tror Slydal bare misforstod. Hun har hele tiden visst hvordan det var, sier Fottland.

AU: – Vi tok beslutningen

Studenttingsleder Slydal har ikke anledning til å uttale seg om saken, men henviser til organisatorisk nestleder Jone Trovåg.

Trovåg forklarer at avgjørelsen om å stoppe utbetalingene til Andreassen formelt sett ble tatt av Arbeidsutvalget, men at dette ble gjort i samråd med jurister fra NTNU.

– Den faglige juridiske vurderingen var at uttalelsene som Andreassen ga til dusken.no kvalifiserte til et brudd på kontrakten, og vi fant det derfor naturlig å stoppe utbetalingene, sier han.

Trovåg påpeker at det er en løs, muntlig avtale som ligger til grunn for pengeoverføringen fra NTNU og at saken derfor er komplisert.

– Fordi vi fattet beslutningen i samspill med universitetets jurister, ble dette tolket som at det var NTNU som satte foten ned. Dette medfører ikke rettighet, sier han.

Trovåg legger til at siden avtalen ble brutt, var det naturlig for Arbeidsutvalget å la Studenttinget ta avgjørelsen om en ny avtale om etterlønn skulle inngås. En ny avtale om å sikre Andreassen økonomisk ble da også vedtatt av representantene.

Men det faktum at utbetalingene ble stoppet midlertidig, gjør at ekstrafinansieringen som ble gitt fra NTNU også har opphørt. Etterlønningen av Andreassen må derfor finansieres fra Studentingets driftsbudsjett. **UD**

13.3 prosent oppslutning

Årets Studenttingsvalg er avsluttet og 25 kandidater er valgt inn for å fremme studentenes stemme på NTNU det kommende året. Opptellingen viser en oppslutning på 13,3%, dette er enda lavere enn ved forrige valg der 13,7 % av studentene avga stemme. Studenttinget blir konstituert under et møte 26. november. Da skal også STi velge sin egen ledelse og arbeidsutvalget for 2015.

Studenttinget består av 25 representanter fordelt på NTNU sine syv fakulteter. Tre representanter sitter i Arbeidsutvalget.

Disse ble valgt inn i Studenttinget 2015:

AB Fakultetet for arkitektur og billedkunst
Maria Skaret

DMF Det medisinske fakultet
Jan Petter Neverdahl

IVT Fakultetet for ingeniørvitenskap og teknologi
Elisa Elmies
Lars Flå
Douglas Chukwueke
Asle Joachim Tomstad
Karen Ane Skjennum

NT Fakultetet for naturvitenskap og teknologi
Eirik Degnes Neerland
Per-Dimitri Sønderland

SVT Fakultetet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse
Maria Honerød
Tone Svendsen Endal
Julie Seriana Melhus
Pål Øien
Siv Haaberg
Hanna Austli Pettersen
Tord Standnes
Eivind Rindal

IME Fakultetet for informasjons-teknologi, matematikk og elektroteknikk
Sverre Johann Bjørke
Bendik Deraas
Marta Ranestad
Sindre Skåland Brun

HF Det humanistiske fakultet
Anne Helene Bakke
Katrine Bache Nilsberg
Monika Heggem
Fredrik Aronsen

– Å sende ut et konfidensielt brev på denne måten er ufint og slemt

Brevet som førte til studentpolitiker Mats Andreassens avgang har blitt sendt ut anonymt til flere kilder i studentmiljøene i Trondheim.

STUDENTTINGET

TEKST: Børge Sved (Universitetsavisa)
Christian Danielsen

ARKIVFOTO: Eivind Sandodden Kise

Brevet er sendt ut i konvolutt. Det er et medlem av Studenttinget ved NTNU som har skrevet brevet. Det henvender seg opprinnelig til Arbeidsutvalget, og ble sendt til Andreassen med varsel om at det kom til å bli stilt et mistillitsfor-slag mot ham.

– I første omgang prøver vi å avdekke omfanget av dette, og selvfølgelig finne ut hvem det er som har gjort det, sier leder av Studenttinget Elena Slydal.

– Kjempesynd

Personen som er omtalt i brevet, Mats Andreassen, har også blitt kjent med at brevet er sendt ut til flere personer. Han synes det er synd at det har blitt spredt på denne måten.

– Det er kjempesynd. Jeg vet ikke hvem som har gjort det, og ønsker ikke å spekulere i det heller, sier han.

Vil anmelde saken

Universitetsavisa har også vært i kontakt med studenttingsmedlemmet som skrev brevet. Medlemmet ønsker ikke å uttale seg om saken til avisen, ut

OMTALT I BREVET: Tidligere organisatorisk nestleder Mats Andreassen synes det er synd at brevet ble lekket på denne måten.

over at saken kommer til å bli anmeldt.

Slydal bekrefter at hun også har vært i kontakt med studenttingsmedlemmet, men at det er for tidlig å si noe

om hvorvidt Studenttinget vil stille seg bak en slik anmeldelse.

– Jeg har snakket med medlemmet om saken og informert alle parter om at

det er blitt sendt ut og hvem det har blitt sendt til. Når det gjelder en eventuell anmeldelse, har vi ikke diskutert dette i Arbeidsutvalget ennå, sier Slydal. **UD**

MIN LINJEFØRENING - Tihlde

datasystemer og dataingeniør er den en av de største på HiST.

Gratis kaffe for medlemmer

På kontoret deres møter vi nåværende leder Petter Sælen, økonomiansvarlig Kamilla Brevik Opdahl og nestleder Erling Neset. Kontoret holder åpent hver dag, og kan friste med gratis kaffe for alle medlemmer.

– Det er folk begeistret for, sier Neset.

I Tihlde er rundt halvparten av Aitel-ere medlem. I år hadde de høyeste antall innmeldte siden 1999, med 125 stykker.

– Man kan bare bli medlem på innmeldingsseremonien vi har en gang i året, men arrangementene våre er åpne for alle, sier Neset.

Samles rundt databordet

Tre ulike linjer fører til mangfold i foreningen, men det finnes noe som binder dem sammen

– At man er datainteressert er absolutt en fellesnevner, sier Sælen.

Foreningen drifter en rekke it-tjenester, og har LAN to ganger i året som semesterets høydepunkt.

– De opp til 150 plassene tilgjengelige blir gjerne fylt opp i løpet av en halvtime når vi legger de ut, sier Brevik Opdahl.

– Det er knallsuksess, legger Neset til.

Med preg av middelalder

At tilde-tegnet, et tegn brukt mye i programmeringsspråk rundt linjeforeningens oppstart i '93, er inspirasjon til

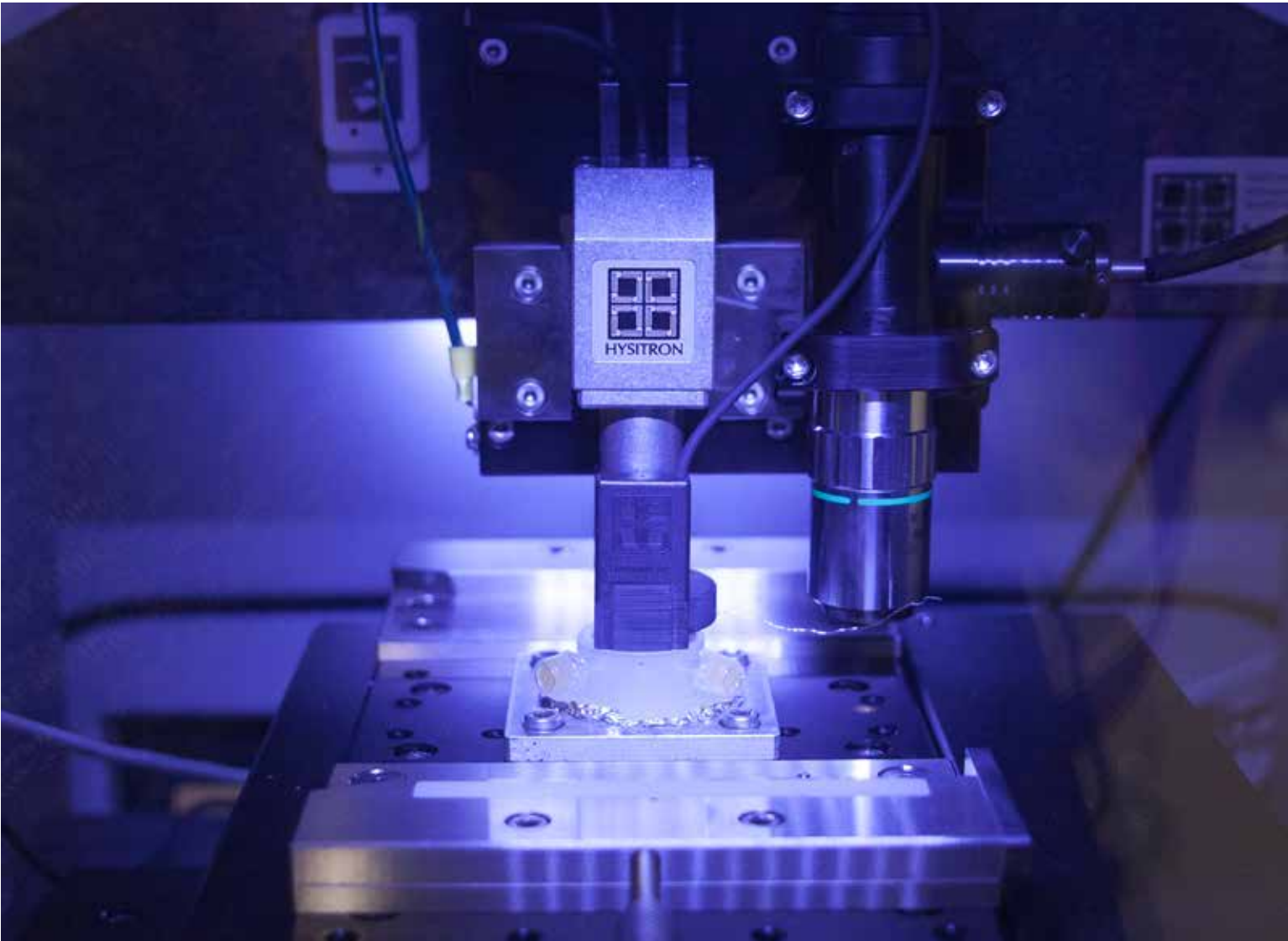
navn og logo kan derfor sees på som passende. Hovedstyrets logo, derimot, preges av et sverd.

– Så vi måtte jo ha et ekte sverd, sier Neset, og finner fram et langt sverd de har plassert i et skap på kontoret.

– Det er Tihlde-sverdet. Lederen bruker det blant annet ved generalforsamlingen for å vise sin posisjon, sier Brevik Opdahl.

De kan også vise fram en bok på størrelse med en brettspill-eske, hvor samtlige medlemmer siden 1993 er navnført. For, som leder Sælen sier, det er aldri nedetid på en bok. **UD**

Tekst: Siri Overn

ALLSIDIGE KULER: Kulene som blir produserte har mange bruksområde, mellom anna innan petroleum, medisin og fornybar energi.

Klinkekulene som er komne for å bli

Ikkje alle veit at NTNU har perfeksjonert kunsten å lage små, klin like kuler. Endå færre veit at dei i dag blir bruka til alt frå biologi og medisin til maling, kosmetikk og LCD-skjermar.

► NANOKULER

TEKST: Tora Olsen

FOTO: Hildur Agustsdottir

Tidleg på 70-talet var det opp og vedtatt at ein ikkje kunne klare å lage små, heilt like store kuler. Tyngdekrafta får dei nemleg til å klumpe seg, og fleire meinte dei berre kunne produsert ut i verdsrommet. Men professor John Ugelstad tok utfordringa på strak arm.

John Ugelstad var professor ved NTNU (då NTH) på 1970-talet då han fann ein metode for å produsere like store perler av polymerar. Desse såkalla ugelstadkulene har i ettertid fått stor betydning. Dei brukas i alt frå

kosmetikk og maling til potensielt i elektronikk, og kanskje spesielt i biologi og medisin.

Førsteamanuensis Jianying He ved Institutt for konstruksjonsteknikk forskar på desse kulene, og kan kort oppsummere kva som er så spesielt med dei.

– Det viktigaste med desse partiklane er at dei har uniform storleik og at dei er nært perfekte sfærar. Kulene kan vere alt frå nokre hundre nanometer til fleire millimeter store.

Sidan Ugelstad fyrst laga kulene har dei gjort suksess innan bioteknologi og medisin. Når du går til legen og tek ei blodprøve, er det stort sannsyn for at det blir tilsett desse kulene

for å teste prøva. Jianying vonar å få kulene inn på andre store forskingsområder, og har konsentrert seg mest om elektronikk.

Dei bøyelege skjermene

Til vanleg forskar Jianying He på ugelstadkuler som har fått eit metallbelegg rundt seg. Ved å ha dei i lim kan ein gjere det elektrisk leiande. Elektrisk leiande lim finn ein i alle moglege LCD-skjermar, for å danne kontakt mellom sjølve skjermen og baksida der signalet kjem inn. I det limet som er i bruk i dag har ein massive metallkuler eller metallflak, men ønsket er å bytte ut desse med ugelstadkuler.

– Ved bruk av kulene kan ein deformere limet meir, og til dømes få bøyelege skjermar. Då kvar kule berre treng 100 nm med metallbelegg, reduserer ein konstruksjonen for dyre metall betrakteleg, fortel Jianying He.

Jianying He jobbar mykje ut frå Nanomekanisk lab, der ho testar kulene for å finne styrken deira.

– Ugelstadkulene vi får inn er frå nokre få til eit par hundre mikrometer. Når partiklane er så små kan det vere veldig vanskeleg å teste dei individuelt. Vi har utvikla teknologien for å komprimere berre ein partikkel og teste kor mykje deformasjon han toler, seier He.

Ho har funne ut at ugelstadkuler

UGELSTADKULER:

- Fyrst produsert av Professor John Ugelstad ved NTNU på 1970-talet.
- Utvida bruk i biomedisin og additiver til plastikk, maling og belegg, kosmetikk og i matindustrien.
- Er monodisperse, som betyr at alle kulene er like store.
- Før ugelstadmetoden kunne monodisperse kuler berre lages med veldig liten diameter, fordi dei klumpa seg saman grunna tyngdekrafta.

med metallbelegg kan deformeras frå 15 til 20 prosent, mens reine polymerkuler toler opp til 60 prosent deformasjon.

– I tillegg er det slik at dess mindre dei er, dess sterkare er dei. Fordi det er ein polymer, er styrken også avhengig av kor fort prøven blir utsett for stress, fortel He.

Bøyelege skjermar eksisterar allerede, men frå organisk elektronikk. Det finnes til dømes tv-ar ein kan rulle saman, og potensielt putte i ei skuff.

– I butikkane kan ein no få ein bøygd tv. Med ein slik ein kan ein sitte i alle vinklar mot tv-en og framleis sjå på midten. Men dette er eit veldig nytt produkt, så det er ikkje godt å seie kor godt det faktisk fungerer, seier He.

Både berekraft og olje

I dag er det berre to selskap i vera som har lisens til å produsere metallbelagte ugelstadkuler, som er ein patentert teknologi. Jianying He får kulene sine frå desse to selskapa, Conpart AS og Mosaic Solutions AS.

– Dei industrielle partnarane våre vil også sjå på om det går ann å bruke denne leiande limen i solceller. Dette skal erstatte dei metallbanda ein kan sjå ligg mellom silikonplatene. Det sparar pengar og kan potensielt forbedre effektiviteten til solceller, seier He.

Men det er ikkje berre solcelleteknologien som kan nyte godt av ugelstadkuler. Også petroleumsindustrien har vist interesse. Olje ligg nemleg vanskeleg tilgjengeleg, göymt i lommer i veldig porøs stein. Berre rundt 5 til 15 prosent av olja strøymar ut naturleg. For å hente ut meir av olja pumper ein inn til dømes vatn og «mud», som dyttar ho opp og ut foran seg.

– Etter kvart vil vatnet danne ei elv som går gjennom olja, fordi vatnet tek den raskaste vegen ut og ikkje blandar seg med ho. Om lag halvparten av olja blir derfor att nede i reservoara, fortel He.

Gjennom å bruke nanopartiklar i væske kan ein drive ut meir av olja. Det er fleire typar nanopartiklar som kan gjere jobben godt, men ugelstadkulene er ein god kandidat.

– Kulene er så små at når dei ser eit grensesnitt mellom olje og stein, vil

dei smyge seg inn mellom olja og steinen, og separere dei frå kvarandre, forklarar He.

Det er enno ikkje gjort store felteksperiment med denne teknologien, men på småskala skal det sjå ut til å fungere. He trekkjer fram at det tidlegare har vore lite satsning på nanoteknologi innan den store petroleumsindustrien.

– Ofte snakkar ein berre om nanoteknologi for bruk i elektronikk, biologi eller energiformål som fornybar energi eller energilagring. Det er sjeldan snakk om nanoteknologi i petroleumsindustrien, seier He.

Feirar ti-årsjubileum

Mykje av arbeidet til Jianying He angående bruk av nanopartiklar i oljeutvinning foregår på NTNU Nanolab. NTNU Nanolab feira ti-årsjubileum 10-11. november, og He meiner det har komen mykje god forskning ut av desse ti åra.

–Blant anna har selskapet Cryonano, som jobbar med elektronikk, sprunge ut av forskning ved NTNU Nanolab. Men i mange av forskingsprosjekta her er det lang veg att til bruk i industrien, seier He.

Til tross for dette er det interesse frå selskap som ser potensialet i nanoteknologi. Til dømes har Statoil vore med å finansiert eit prosjekt for å lage antiisande belegg.

– Avising på oljeplattformer er dyrt, vanskeleg og potensielt farleg å utføre på vinteren. Men til dømes livbåtar og rømningsvegar må alltid stå klare til bruk, så her er antiisingsbelegg viktig, fortel He.

Antiisingsbelegg er òg teknologi som betongindustrien er interessert i. Nett betong har tatt opp meir foredragtid under ti-årsjubileumet, kvar ein har IWyst å bruke nanoteknologi i bygningsmaterial.

– Nanopartiklar av silikon aerogel i betong kan brukas som ein sensor, der veggen til dømes gjeras elektrisk leiande. Ved å sende straum gjennom veggen kan ein oppdage sprekkar i betongen når utsignalet endrar seg. Men dette er berre på idestadiet foreløpig, og treng mykje meir jobb, seier He.

NØYAKTIG PRODUKSJON: Jianying He gjer mykje av arbeidet ved Nanomekanisk lab. Laben står på fire store pillarar, slik at ingen vibrasjonar som kan forstyrre dei sensitive instrumenta finn vegen til desse.

Frihetens slagside

Psykolog og filosof, Ole Jacob Madsen, mener moderne mennesker i Vesten er blitt fanget i individualismen. Han er kritisk til bølgen av selvhjelp og mindfulness vi ser for tiden.

► INDIVIDUALISMEN

TEKST: Marius Flatås

ILLUSTRASJON: Malin Natalie Hellem

I boken «Den terapeutiske kultur» skriver du at individualisering er et sentralt trekk ved samtiden. Hva mener du med det?

– Jeg mener at det enkelte individ får økt samfunnsmessig betydning. Gjennom de siste århundrene har det skjedd en gradvis frisetting av enkelt-mennesket. Tidligere levde vi gjerne i små, religiøse samfunn preget av tradisjonelle sosiale normer. I dag er samfunnet åpent, post-tradisjonelt og sekulært. Derfor er individet i dag i mye større grad selv ansvarlig for sitt liv.

Religion, tradisjon og familie er altså ikke lenger like retningsgivende for våre liv. Har denne friheten gjort oss forvirret?

– Vi tilhører definitivt en generasjon som har en grad av frihet og økonomisk handlekraft som kun var forbeholdt de privilegerte få i tidligere tider. Men denne fristillingen har også en pris i form av utsatthet, ubestemthet og retningsløshet. Så det er vel to sider av samme sak?

Studenter melder om dobbelt så mange psykologiske symptomplager som andre på samme alder. Er det ansvaret for å forvalte friheten som tynger for mye?

– Mange unge i dag har en fores-tilling om at de skal realisere seg selv og sine evner. Her blir det å skape seg en identitet essensielt for mange, og følgelig også et problem for mange.

Selvaktualisering har blitt et trettende krav framfor en åpenbarende mulighet

OLE JACOB MADSEN
Psykolog og filosof

Kolleger, som jobber med mental helse hos studenter, forteller at det tidligere gjerne dreide seg primært om eksamensangst, mens i de senere år ser det ut til at problemet nå også dreier seg om redselen for ikke å utnytte mulighetene sine på flere livs-områder.

Psykiateren Paul Verhaeghe skrev nylig i The Guardian at dagens konkurranse-samfunn

belønner psykopatiske personlighetstrekk. Er du enig?

– Jeg synes nok han tar vel hardt i, og slår litt vilt om seg i alle retninger. Kritikken hans er nok mest relevant i land som USA og Storbritannia der arbeidsmarkedet er mye hardere enn i Norge. I disse landene er regelen om alles kamp mot alle kanskje mer åpenbar.

Men dere virker begge å være inne på at individualismen potensielt er problematisk?

– Når han trekker veksler på Zygmunt Bauman sitt utsagn: «Never have we been so free. Never have we felt so powerless» så gir det umiddelbart mening, synes jeg. Det er vel noe av paradokset ved vår tid. Ressursene våre for å utnytte friheten blir ikke nødvendigvis like utviklet i forbrukersamfunnet. Slik oppstår problemer med ubestemthet og retningsløshet. Selvaktualisering har blitt et trettende krav, framfor en åpenbarende mulighet.

Du stiller deg kritisk til selvhjelp og mindfulness i din nye bok «Det er innover vi må gå». Hva er galt med å ville forbedre seg selv?

– Det er ikke noe galt i seg selv, og det kan være en prisverdig egen-skap at man ønsker å utvikle seg selv.

Det jeg først og fremst advarer mot, er at komplekse personlige og sosiale spørsmål blir forstått ut fra en metodologisk individualisme, der vi fortelles at løsningen og ansvaret alltid ligger inne i individet selv. Denne «det er ikke hvordan du har det, men hvordan du tar det»-holdningen har helt klart potensial for misbruk. For eksempel hvis det moderne mennesket lærer seg å leve med ytre forhold han eller hun kunne gjort noe med.

Mener du at individet gjennom selvhjelp tar ansvar for, og «maskerer», større samfunns-messige problemer?

– Ja, det er for eksempel betenkelig at stressindustrien i USA retter seg særlig mot kvinner fordi de er mer stresset enn menn. De møtes med virkemidler fra yoga og mindfulness til stressdempende medisiner. Spørsmålet om hvorfor de er mer stresset enn menn, om det kan ha noe med likestilling å gjøre, blir feid under teppet.

Jeg har alltid tenkt at mindfulness også har hatt et element av samfunnskritikk i seg, for eksempel rettet mot forbrukersamfunnets overfladiskhet?

– Her tror jeg deler av den engas-

jerte mindfulness-bevegelsen baserer seg på en utdatert kritikk av den materialistiske forbrukerkulturen. Man har tenkt at materialismen handler om flukt og bedrag, og skjuler ulykke. Og bare menneskene blir opplyste nok vil de innse det. Jeg tror snarere folk flest synes forbrukersamfunnet er et fint sted å være. Jeg anerkjenner altså mindfulness sin virkning mot ulike kroppslige og psykiske plager og symptom, men jeg deler ikke helt troen på dens kulturkritiske potensialeoverfor vekstideologien i forbrukersamfunnet.

Verden plages av en rekke kollektive utfordringer, som for eksempel klimakrisen. Har vi noen mulighet til å løse dette, når alle er mest opptatt av å forbedre selvfølelsen sin?

– I min siste bok skriver jeg nettopp det at det er paradoks at folk ikke ser ut til å ha noen problemer med å underkaste seg alskens selvutviklingseksperter, mens klimaekspertene sliter med å få gehør. Det skyldes nok at de første har privilegiet å fremføre et «feelgood budskap», mens sistnevnte et «feelbad».

Men jeg tror de fleste mennesker også vil la seg overbevise om at for å ha god selvfølelse så fordrer det at man har en del basale ting på plass i livet, som igjen fordrer politisk og samfunnsmessig stabilitet, og til syvende og sist en intakt natur. Problemet er vel bare at farene virker så abstrakte og langt borte. Så lenge vi ikke føler det på kroppen, uteblir det store engasjementet. **UD**

FAKTABOKS:

- Ole Jacob Madsen er aktuell med boka «Det er innover vi må gå». Som samfunnsdebattant har han sett på hvordan psykologiske ideer øver innflytelse på samfunnet i dag.
- Individualisering er et begrep som peker på at individet i dag har fått økt samfunnsmessig betydning. Det står alene med ansvaret for seg selv, og sine handlinger.
- Forbrukersamfunn er et begrep som ofte brukes for å beskrive et samfunn hvor materielt forbruk har tatt over for andre verdier som sentralt lykkebærende element. Produktene man kjøper anses nødvendigvis ikke som en verdi i seg selv, men som et signal om identitet.
- Selvhjelp forbindes med psykologi og hvordan individer kan styre seg selv for å nå sine mål og bekjempe negative tanker.
- Mindfulness er blitt en svært populær form for selvhjelp. Meditasjonsformen har vist seg å hjelpe mot stress og en rekke kroppslige plager.

Kurdernes kamp mot IS

Kurdere fra hele verden reiser til Kobane, Syria for å kjempe mot IS og islamistisk ekstremisme. Tyrkia frykter en bevæpning av kurdisk milit.

KJEMPER MOT IS: Kurdere i Kobane har kjempet mot IS siden september.

► MIDTØSTEN

TEKST: Bendik Eriksen
FOTO: Svein Olsen, Erling Folkvord og Veman Abdulaziz

Svein Olsen fra partiet Rødt sto nylig på grensen til Kobane. Han forteller at mennesker fra alle deler av Kurdistan nå kommer for å kjempe mot IS i Kobane, men at Tyrkia ikke slipper dem over grensen til Syria.

– Samtidig har IS-soldater fri passasje inn i Kobane, dette så jeg med egne øyne, sier han.

Olsen mener at Tyrkia ser på kurderne som en større trussel enn IS.

– Nylig ble en ung kurdisk kvinne drept av tyrkiske styrker da hun prøvde

å komme seg over til Kobane for å bidra humanitært.

Syria- ekspert Kai Egon Kverme ved Universitetet i Oslo forteller at de kurderne som vil over grensen fra Tyrkia til Kobane for å kjempe i all hovedsak er milit fra Det kurdiske arbeiderpartiet (PKK). Dette partiet har i flere tiår vært i væpnet konflikt med regjeringen i Tyrkia.

– Man frykter at PKK-militsen skal bli bevæpnet, og senere returnere til Tyrkia og fortsette kampen mot den tyrkiske staten, forklarer Kverme.

Kverme påpeker at PKK har tette bånd til de kurdiske nasjonalistene (PYD) som nå kjemper mot IS i Kobane. Det de har til felles er ønsket om et Kurdistan på verdenskartet og hat mot

Det er absurd å se at Jens Stoltenberg står med Tyrkias president Erdogan og uttaler at «Nato står sammen med Tyrkia i kampen mot IS»

SVEIN OLSEN
Bystyrerepresentant for Rødt i Bodø

den tyrkiske regjeringen.

– Jeg har selv intervjuet presidenten i PYD som fortalte «vår fiende er ikke Assad, vår fiende er Tyrkia», sier Kverme.

Avtale med Assad kostbart

De kurdiske nasjonalistene i Syria (PYD) fikk selvstyre i Kobane og

andre områder av Assad-regimet på betingelsen at de ikke skulle hjelpe det syriske opprøret.

– Når IS for fullt vendte seg mot dem, sto de derfor alene, forteller Kverme.

Da det syriske regimet ikke gjorde noe for å hjelpe dem, snudde PYD og begynte å samarbeide åpent med andre

kurdiske grupper og syrisk opposisjon.

– Når man da mener at Tyrkia, som man 14 dager før uttalte var sin største fiende, skal forsvare seg, da blir man møtt med skepsis i Tyrkia, sier Kverme.

Assad har skapt IS vi kjenner i dag

Olsen forteller at han 3.- 4. oktober så tyrkiske ambulanser som kjørte i skytteltrafikk mellom IS-kontrollerte områder i Kobane og Tyrkia.

– Det er absurd å se at Jens Stoltenberg står med Tyrkias president Erdogan og uttaler at «Nato står sammen med Tyrkia i kampen mot IS», mener han.

Ole Kverme opplyser at Tyrkia lenge har vært tydelige på at de ser kampen mot IS i sammenheng med kampen mot Assad.

– Det er i stor grad Assad som har sørget for at IS er det de er i dag, forteller Kverme.

I starten av opprøret i Syria, lenge før det var militarisert eller det fantes islamistiske fundamentalister der, portretterte Assad kampen mot opprørene som «kampen mot terror».

– For terrorister i Irak som var blitt slått ned av irakiske stammer og amerikanske styrker, var opprøret i Syria

himmelsendt, sier Kverme.

De kunne trekke inn i Syria og relativt enkelt ta områder der. For Assad og regimet løste det seg veldig fint, det passet inn i narrativet om at opprøret var styrt av terrorister.

– Den syriske opposisjonen måtte kjempe en tofrontsrig mot Assad på den ene siden og IS på den andre, forklarer Kverme.

Splid innad i Nato

Kverme forteller at Tyrkia er uenig i framgangsmåten til USA og Nato i regionen. Dette skyldes at Tyrkia mener at bekjempelsen av IS burde være synonymt med bekjempelsen Assad, noe blant annet USA ikke er villige til å akseptere.

– Det er en lang historie med taktisk samarbeid mellom Assad og det som nå kalles IS, forteller Kverme.

Tyrkia vil også ha en flyforbudsone inne på syrisk område, for å forhindre den store strømmen av syriske flyktninger til Tyrkia. Dette støtter heller ikke USA.

– Tyrkia er generelt svært skeptiske til amerikanerne sine hensikter og mål i Syria.

Vi hjalp med humanitær støtte. Men om det var behov for å delta militært, var vi alle klare, selv om de fleste aldri hadde båret våpen tidligere

VEMAN ABDULAZIZ
Styremedlem i Kurdistan student union i Bergen

VISER SOLIDARITET: Kurdere fra hele verden dro i oktober til den tyrkiske grensen til Kobane for å vise sin solidaritet.

Potensiell humanitær katastrofe

Svein Olsen møtte kurdere fra hele verden da han nylig sto på den tyrkiske siden av grensen til Kobane. Han mener man kan regne med at kurdere, også fra Europa, reiser for å støtte kampen mot IS.

– De vi møtte på grensen var der for å vise solidaritet, uten at de nødvendigvis skulle delta i krigshandlinger, forteller Olsen.

Styremedlem Veman Abdulaziz i Kurdistan student union i Bergen, er opprinnelig fra Kurdistan og er nå masterstudent ved Universitetet i Bergen. Hun befant seg i byen Duhok i Kurdistan da IS angrep byen Sinjar en time unna. Hun forteller at angrepet førte til at 400 000 mennesker forlot sine hjem og flyktet mot andre kurdiske byer. Abdulaziz sier at hundrevis av barn, kvinner og eldre døde av mangel på mat og drikke.

– Vi hjalp med humanitær støtte. Men om det var behov for å delta militært, var vi alle klare, selv om de fleste aldri hadde båret våpen tidligere, erklærer hun.

Hun mener at dette for kurdiske militære styrker ikke bare er en kamp for å forsvare og redde hjemmene til kurdere. De kjemper en krig for livene til arabere, assyrere, armenere og kurdere i området.

– Om dette territoriet faller i IS sine hender vil det føre til en humanitær katastrofe for alle.

Ingen respekt eller toleranse

Abdulaziz beskriver IS sin framferd i regionen som brutal, uten respekt eller

toleranse for andre trosretninger, ideologier eller samfunnsstrukturer.

– IS-soldater angriper kurdiske hjem, dreper kurdiske menn og holder deres kvinner som sexslaver. De bedriver folkemord, sier hun.

Veman Abdulaziz kommer med alvorlige beskyldninger mot Tyrkia sin rolle i konflikten. Hun mener at Tyrkia ønsker at den syrisk-kurdiske byen Kobane skal utslettes, og ser gjerne at IS gjør denne jobben for dem.

– IS bruker tyrkiske baser for å trene og tyrkiske sykehus for rehabilitering, sier hun. **UD**

FAKTABOKS:

- Kurdistan: Området ligger i dag innenfor grensene til fire nasjonalstater: Tyrkia, Iran, Irak og Syria. Det finnes i dag omlag 30 millioner kurdere.
- PKK: Det kurdiske arbeiderpartiet. Opprettet i 1978 og oppfordrer til opprør. Ideologien er en blanding av sosialisme og nasjonalisme.
- IS: Den Islamske Stat er en irakisk jihadistgruppe som kjemper mot myndighetene i Irak og Syria.

Kilder:
<http://www.globalis.no/Konflikter/Kurdistan>
[https://snl.no/Den_islamske_stat_\(IS\)](https://snl.no/Den_islamske_stat_(IS))
<http://kurdistan.no/om-kurdistan/historie/>

OBSERVERTE: Bystyrerepresentant Svein Olsen for Rødt i Bodø (til høyre) dro i oktober til grensen mellom Syria og Tyrkia for å observere kurdernes kamp mot IS og Tyrkia.

Ønsker endringer i utdanningsfinansieringen

En ekspertgruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet gjennomgår finansieringssystemet innen høyere utdanning. Forskerforbundet vil belønne kvalitet i høyere grad.

BEDRE TILRETTELEGGING: Prorektor Berit Kjelstad ved NTNU ønsker å tilrettelegge for at flere studenter bruker mer tid på studiene.

► UTDANNING
TEKST: Kristian Aaser
ARKIVFOTO: Adrian Nielsen

En ekspertgruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet gjennomgår finansieringssystemet innen høyere utdanning. Forskerforbundet vil belønne kvalitet i høyere grad.

– Ekspertgruppens viktigste oppdrag blir å se på hvordan eventuelle endringer i finansiering kan bidra til å styrke kvaliteten på forskning og utdanning. Det kunngjorde kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen til regjeringen.no da han i januar framla Regjeringens syv punkter for høyere kvalitet. Ekspertgruppen består av norske og nordiske fagpersoner og skal være sektormessig uavhengige. Ved årsskiftet 2014/15 skal gruppen levere sin rapport.

Kvalitetsretting
Leder Petter Aaslestad i Forskerforbundet mener at dagens finansieringsordning i

det store og det hele fungerer bra, men at det finnes utfordringer. Han mener den resultatbaserte finansieringen av utdanningsinstitusjonene kan bidra til å minimalisere innsats.

– Det punktet vi er kritiske til er belønningen av kvantitet. Vi ønsker at kvalitet skal belønnes i høyere grad. Presset på produksjon av studiepoeng gjør at studentene blir viet mindre tid til oppfølging, sier han.

Basisstøtten inneholder midler til både utdanning, forskning og formidling. Universitetene står med en økning i denne friere til å prioritere midler selv. Undervisningskomponenten er institusjonenes resultatbaserte finansiering der uttelling gis på bakgrunn av oppnådde studiepoeng. Satsene er satt på omlag 40 prosent av gjennomsnittskostnadene for studiet.

– Det vi ønsker oss er en økning i basisstøtten, og en reduksjon i resultatbasert finansiering fra dagens 40 prosent til 20 prosent, sier Aaslestad.

Kan en endring fra å belønne studiepoeng

til gradsopptak være en løsning?

– Dette er en vanskelig sak. Studenter har foreslått dette, men problemet er at små fag kan komme i skvis. Dersom gradsopptak blir belønnet kan flere miste interesse av å ta emner i mindre fag, for eksempel i fag ved humanistisk fakulteter.

Usikker på reduksjon
Prorektor for utdanning Berit Kjelstad ved NTNU er ikke enig med Forskerforbundet i at uttelling i form av studiepoeng kan skape utfordringer.

Vi synes det er bra at deler av studiepoengproduksjonen går inn i finansieringssystemet slik som det er i dag. Vi ser at gjennomstrømningen har økt i denne perioden og støtter dette, sier hun.

Kjelstad er skeptisk til en mulig reduksjon i studiepoenguttelling.

– Det er viktig å se på andre kvalitetsindikatorer, men jeg er usikker på at dette skal gå direkte inn i finansieringssystemet, sier hun.

Vil belønne arbeidsinnsats
Flere rapporter har vist at studenter ikke jobber hardere nå enn før kvalitetsreformen ble innført. Forskerforbundet har i en innstilling til regjeringens ekspertgruppe bedt om en drøfting av hvordan man kan gi insentiver til å styrke studentenes arbeidsinnsats.

– Det er fortsatt mange som ikke bruker nok tid på studiene, og man ser at det er forskjellig studieinnsats på ulike studium, sier Aaslestad.

Berit Kjelstad deler Aaslestads oppfatning.

– Det er viktig at studentene jobber heltid slik studiene forventer. Derfor må undervisningsopplegg legge opp til dette og studentene må motiveres til å bruke tid på studiene. Hvis ikke vil vi se mange studenter som faller fra og får dårligere resultater enn det som er nødvendig, sier Kjelstad.

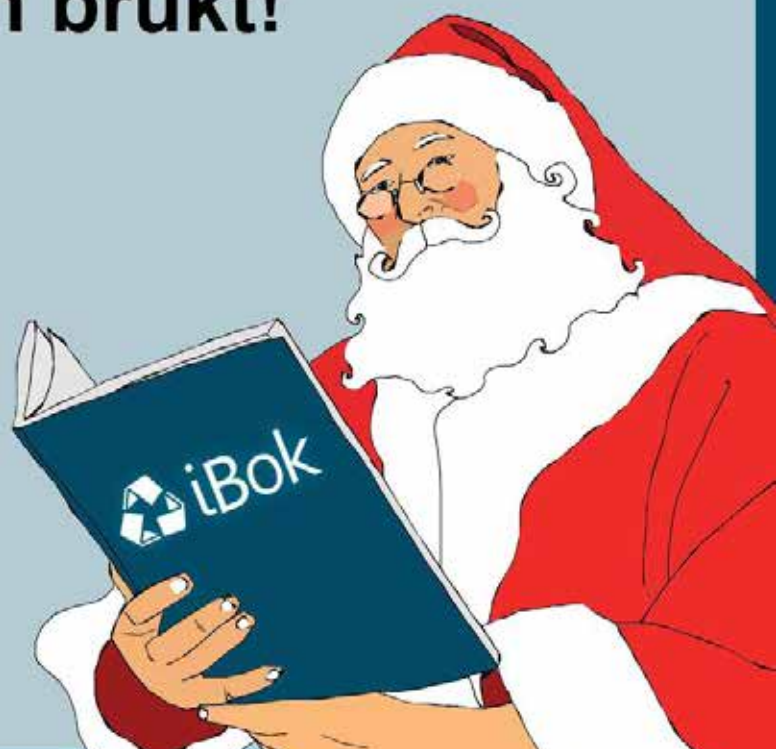
Kjelstad utdyper videre:

– Det handler om å få gode samspill mellom studentene og underviserne. Der har begge parter mer å gå på. **UD**

Spar penger

– kjøp og selg pensum brukt!

Norges største markeds plass for kjøp og salg av brukte bøker

VI INVITERER ALLE STUDENTER TIL GRATIS TRAVFEST!

29. NOV & 24. JAN
13:00

TRAVLØP I DESEMBER

MAN 08.	18:00
MAN 15.	18:00
MAN 22.	18:00
MAN 29.	18:00

INNKLUDERT ENKEL SERVERING MED DRIKKE. VI HAR RESERVERT EGEN TRIBUNE INNENDØRS, OPPMØTE UTENFOR TRAVKROA. GRATIS INNGANG OG PARKERING. AFTERTRAV MED FEST OG DANS FRA 17:30! EVENTUELLE SPØRSMÅL KAN RETTES TIL: PER.JORGENSEN@RIKSTOTO.NO

DRASTISK NEDGANG: SiT mener konkurransen fra nye treningssentre er mye av grunnen til nedgangen i antallet kunder.

Færre studenter velger SiT idrett

SiT tilbyr det rimeligste treningsalternativet for studenter i Trondheim. På ett år har de likevel mistet tusen kunder.

SIT IDRETT

TEKST: Håkon Sveen og Daniel Nyland
FOTO: Eirik Åsheim

Med treningssentre på Dragvoll, Gløshaugen og Portalen har SiT et bredt tilbud for Trondheims studenter. I tillegg har SiT det rimeligste alternativet i byen om man er student, samt 150 saltimer i uken. Hvorfor er det da slik at mange velger andre treningssentre, til tross for høyere pris og ofte dårligere aktivitetstilbud?

Mer aktive studenter
Studentenes helse og trivselsundersøkelse (SHoT) kom tidligere i år. Der kom det fram at flere studenter i Norge trener mer, og at det er færre som trener lite eller ingenting, sammenlignet med 2010. I tillegg til dette øker antallet studenter i Trondheim generelt.

Velferdsdirektør Espen Munkvik ved SiT forteller at han tror mye av grunnen til at studenter slutter å trene på SiT, er at det har kommet mange nye treningsaktører i byen de siste årene.

– Bare i 2013 kom det åtte nye treningssentre i Trondheim. Jeg tror derfor at dette handler om økt konkurranse, og at det blir flere og flere treningssentre nærmere der studentene bor, sier Munkvik.

Han forklarer også at SiT alltid må vurdere hvilket tilbud de kan og bør ha i forhold til antall medlemmer, og også i når det gjelder de ønskene de ulike studentgruppene har.

– Beliggenheten er viktig
Student Tor-André Birkedal er en av de som har byttet fra SiT. Nå trener han på TrenHer Trondheim, et lavpris-senter som startet opp i januar i år. Han forteller at beliggenhet var den viktigste

årsakene til valget.

– Det er en fordel å ha gangavstand til senteret fra der jeg bor. I tillegg var det korte åpningstider og ofte plassmangel på SiT, sier han.

Birkedal synes det eneste minuset er at de fleste av vennene hans trener på SiT, og er åpen for å bytte tilbake hvis han flytter.

– Om jeg flytter til et annet sted i Trondheim som er nærmere SiT-sentrene, så ser jeg for meg at jeg kan begynne der igjen, sier han.

Konkurransen øker
Munkvik ser på beliggenheten som den viktigste grunnen til at så mange har falt fra SiT. I følge Virke Trening sin rapport om treningssentre i Norge har antall lavprissentre økt fra 37 til 155 fra 2010 til 2013. Disse er de eneste som kan konkurrere med SiT når det gjelder pris.

Mange av disse sentrene presser

prisen ved å kutte i tilbud, noe som igjen burde øke SiTs status. Likevel, flere av studentene vi har pratet med er ikke klar over hvilke tilbud som finnes, og de mener markedsføringen til SiT er for dårlig.

– Det er for lite reklame for sentrene til SiT, mener student Camilla Brenne. Hun trener på SATS etter å ha fått beskjed om at hun ikke kunne trene på SiT, siden hun var student på Sonans. Hun føler likevel at hun aldri fikk et innblikk i hvordan sentrene var.

– Jeg vet ikke engang hvordan treningssentrene ser ut, forteller hun. Student Erika Talibova Johansen gikk på 3T før hun byttet over til SiT. Viktige faktorer var pris og det sosiale rundt å trene på SiT. Selv er hun fornøyd med SiTs beliggenhet.

– Idrettsbygget Gløshaugen er nærmest, men det tar meg ti minutter å jogge til Portalen. Da får jeg unna

oppvarmingen på veien, sier hun.

Hun er ikke enig i at beliggenhet er SiTs største problem.

– Jeg synes alle sentrene er plassert på sentrale steder, noe som er veldig bra. Prisen veier også opp for plassmangelen, sier hun.

– Vi er ikke gode nok på markedsføring

Idrettssjef Katarina Sederholm Hoff ved SiT forteller at de har planer om å styrke markedsføringen for å nå ut til flere.

– Jeg tror mange studenter ikke vet om oss, og vi er ikke gode nok på markedsføring. Så det må vi gjøre noe med, sier hun.

Noen av studentene Under Dusken har snakket med har fortalt at det ikke er noe tilbud om saltrening på SiT. Dette er feil, ettersom SiT tilbyr 150 saltimer i uken.

– Vi sliter antakeligvis med å få informert om hva studentsamskipnadens idrettsavdeling driver med, forteller velferdsdirektør Munkvik.

Det har også kommet signaler om at det er for lite kapasitet, særlig på Gløshaugen Idrettssenter. Dette mener SiT selv ikke stemmer overens med virkeligheten.

– Jeg synes det er trist at våre trenings-sentre har rykte på seg for å alltid være fulle, sier Sederholm Hoff.

Munkvik forklarer videre at de har merket at kundetrykket er høyest i bestemte perioder i uken. Dette gjelder særlig på mandager mellom klokken seks og åtte. Derfor har SiT nå utviklet et

produkt på nettsiden som viser statistikk over pågangen på sentrene, slik at man kan finne et treningstidspunkt med mindre kundetrykk. Han forteller at ideen med dette er å få folk til å lære seg at man kan være fleksibel.

Ledelsen forteller at det er visse tidspunkt i uka det er et stort kundetrykk uansett, men at treningssentrene til enkelte tider er nesten tomme.

– Vi har jo lyst til at det skal være folk i hallene våre hele tiden. Midt på dagen står ofte veldig mye hallplass ledig, sier Munkvik.

Fremtidsplaner for SiT idrett
SiT har planer om å utvikle treningstilbudet fremover. Treningssenteret på Portalen er kun et midlertidig senter, og et eventuelt nytt treningssenter ved Prinsen Kino vil kunne overta.

– Vi konkurrerer i stor grad mot helt nye sentre, og da blir Gløshaugen Idrettssenter fra 1966 litt gammelt, forteller idrettssjef Sederholm Hoff.

Videre forteller velferdsdirektør Munkvik at SiT også har planer om å utvikle mindre sentre forskjellige steder i byen. I denne sammenhengen blir Dronning Mauds Minne høgskole og Moholt Studentby nevnt som nye lokasjoner i første omgang.

– Vi prøver å utvikle tilbudet hele tiden. Disse to småsentrene vil være med å bidra til at vi har et trenings-tilbud nærmere der studentene bor, sier han. **UD**

Hver utgave presenterer vi utøvere fra Trondheims studentidrett.

Navn: Siri Bjørkedal Øvregård
Alder: 23
Studerer: Marin teknikk
Idrett: Volleyball
Funfact: Har hatt treninger på det offisielle senteret til volleyballforbundet til Brasil (der alle landslagene trener).

Navn: Silje Irene Hansen
Alder: 23
Studerer: Sivilingeniør i fysikk og matematikk
Idrett: Volleyball
Funfact: Nestleder i NTNU Volleyball

DÅRLIG Plass: Gløshaugen Idrettssenter har klart høyest besøk av SiT sine sentre. Dermed er det også treningssenteret hvor studenter klager på dårlig plass.

DETTE ER SAKEN

- SiT idrett har nå ca 13 000 kunder, en nedgang fra ca 14 000 i 2013.
- Samtidig har det kommet mange ubemannede og rimelige, trenings-sentre i Trondheim
- Gløshaugen Idrettssenter blir beskyldt for å ha dårlig kapasitet
- Pengene SiT idrett får inn kommer fra treningskort. I tillegg har SiT gratis husleie av NTNU på Gløshaugen og Dragvoll, noe som utgjør ca 17 millioner i året.
- SiT-treningskort koster for NTNU-studenter 133 kroner i måneden, og 154 kroner i måneden for øvrige studenter, om man kjøper helårskort.
- Det billigste ubemannede treningssenteret utenom dette koster 179 kroner i måneden.

DEBATT

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. For å gi rom for alle, begrenses lengden på et innlegg til 3000 tegn inkludert mellomrom. Korte kommentarer og replikker begrenses til 1800 tegn. Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på UD's hjemmesider.

Bidrag kan sendes til debattredaktør Ingrid Vik Bakken på: debatt@studentmediene.no

ILLUSTRASJON: ELLINOR EGEBERG

-Hva gjør en allmenn litteraturviter etter endt studie, egentlig?

Som litteraturviter kan man bli mye annet enn bare lærer, som mange ser ut til å tro. Nå må universitetene og fagmiljøene finne tiltak som synliggjør relevansen av fagene, og hvilke muligheter som finnes for nyutdannede humanister.

STUDIE OG ARBEIDSLIV

Rikke Johansen Halsauet,
Nyttdannet litteraturviter ved NTNU

Et usynlig studie. Siden jeg leverte min masteroppgave i litteraturvitenskap i mai 2014, og i løpet av de fem årene jeg tilhørte instituttet, har det vært en diskusjon omkring studiets manglende evne til å markedsføre seg selv og hvordan en kan bevisstgjøre studentene. Samtidig rapporteres det om lave søkertall til studiet, økonomiske nedskjæringer og sammenslåing med andre institutter. Når man er ferdig med å være student og skal ut i arbeidslivet, merker man denne anonyme stillingen faget har fått. Jeg var en av de som trodde at en mastergrad ved NTNU var noe jeg kunne slå i bordet med uavhengig av fagretning. Nå ser jeg hvor vanskelig det er å få en relevant jobb i forhold til utdannelsen – og begynner å tvile om mastergraden er verdt noe som helst. Er egentlig allmenn litteraturvitenskap noe samfunnet trenger?

Litteraturvitenskap er et relevant fag. Med den tunge litterære kompetansen vi som studerer dette faget sitter med, er vi uvurderlige innenfor mange ulike bransjer. Vi blir journalister, litteraturkritikere,

forlagsredaktører og tidsskriftredaktører. Det sies også at de fleste med humanistisk fagkompetanse får relevant jobb etter studiene. Men ikke alle. Og hva er det de gjør feil?

Alt handler om nettverksbygging. Jeg trodde at studentaktiviteter skulle være noe man drev med for å skape et godt sosialt studiemiljø – ikke fordi det er din billett inn i arbeidslivet. De som bruker omtrent like mye tid (og muligens enda mer), på å bygge seg opp et nettverk og skaffe seg kontakter innenfor de «riktige» områdene, som på studiene, er de som i løpet av kort tid etter å ha levert masteroppgaven sitter i forlagsredaktørstolen. Jeg fikk også høre at det kunne være lurt å skaffe seg litt erfaring; være med i studentaktiviteter, linjeforeningsarbeid, studenttidsskrift. Men jeg forsto aldri at slik erfaring er helt avgjørende og skulle ønske at de som ga meg rådene var litt tydeligere på dette.

Dragvoll må bli bedre på å samarbeide med næringslivet. Kontakten mellom universitetet og bedriftene er viktig, men det blir feil at det er studentene selv som skal jobbe for å oppnå denne kontakten. Ved Fakultetet for naturvitenskap og teknologi finnes det noe som heter Samarbeidsforum. Dette er et aktivt

samarbeid mellom norsk industri og Fakultet for naturvitenskap og teknologi ved NTNU. Visstnok har det vært forsøkt å få til lignende samarbeid også på instituttene på Dragvoll i mange år. Hvorfor får de det til på Gløshaugen, men ikke på Dragvoll? Selv om økonomi spiller en viktig rolle i dette bildet handler det like mye om prioriteringer. Det er vanskelig å ikke tenke at Gløshaugen ofte blir prioritert framfor Dragvoll; økonomisk, innenfor næringslivet og arbeidsmarkedet og NTNUs bilde utad.

Gjør humaniora mer relevant. Denne problemstillingen gjelder ikke bare litteraturvitenskap, men mange humanistiske fag. Et samarbeid mellom det humanistiske fakultetet ved NTNU og private og offentlige bedrifter vil ikke bare gagne studentene og instituttene, men også bedriftene og arbeidsmarkedet. Studentene vil oppleve å få en større innsikt i hva som venter dem der ute når de en gang forlater universitetet og skal ut i den store verden. Instituttene kan slik på sikt oppnå en større tilslutning til fagene. Og bedriftene får en bedre oversikt over hva som rører seg på universitetene. Det er tross alt studentene som skal overta stafettspinnen, og en skulle tro at det ville være i bedriftenes egne interesser å vite om det finnes mulige arvtagere.

«Bad politicians are sent to Washington by good people who don't vote.»

William E. Simon

Det burde ikke lønne seg å stryke

På medisinstudiet og sivilingeniørstudiet ved NTNU tilbys konte-eksamen for studenter som stryker på ordinær eksamen. Det urettferdige systemet gjør at mange stryker med vilje, og må ryddes opp i.

KONTING

Vegard Vefring
Student

Kontesystemet fungerer på følgende måte: Student A prøver seg på eksamen i juni, men ender opp med en E. Personen vet at han kunne kontet i august og sannsynligvis fått en bedre karakter. Men fordi han fikk en E, nekter NTNU ham å ta konteeksamen fordi han gjorde det for godt. Student B, som er like god, velger å stryke med vilje, for så å ta konteeksamen i august. Ved å bruke noen arbeidsdager av sommerferien får denne studenten en bedre karakter. Det er både rettferdig og positivt at student B får en bedre karakter, da han har utviklet sin kompetanse i faget. Likevel må ubalansen mellom disse to studentene ryddes opp i, og det gjøres best ved å gi student A et bedre tilbud.

Det er svært urettferdig at studenter som stryker med vilje kommer bedre ut enn studenter som prøver. En enkel løsning ville vært å utvide gyldighetsområdet for dagens gjentakregel. Det er i dag lov å ta opp et fag man har bestått kun én gang, og denne regelen burde bestå. Det er ikke ønskelig at studenter tar opp fag mange ganger, da det antagelig er dårlig bruk av ressurser både fra studenten og fra NTNU. La folk få bruke sitt siste forsøk i august, ikke tving de til å ta det i eksamensperiodene, perioder der de allerede har

mer enn nok å tenke på. En slik utvidelse vil antagelig føre til at flere ønsker å ta opp fag om sommeren. Jeg mener dette er noe NTNU bør hilse velkommen: At studenter, på eget initiativ og uten støtte fra fagstaben, ønsker å bli bedre i et fag ved å lese i sommerferien er et privilegium for NTNU som studiested.

Vi vil aldri få en situasjon der alle oppnår egne mål, men vi må designe et system der det i størst mulig grad er innsats og talent som avgjør om folk lykkes. I dag har vi et system på Gløshaugen der spekulering i taktisk konting avgjør hvem som ender opp med å innfri sine mål. To studenter med lik kompetanse og lik innsats kan ende opp med helt forskjellige karakterer. Hvis prinsippet om at det alltid skal lønne seg å jobbe skal være gjeldende på NTNU, må konting bli et tilbud også til de som får en E. Sann som systemet fungerer i dag, har NTNU valgt en helt annen modell: det er en ulempe å gjøre så godt man kan på eksamen. Slik kan vi rett og slett ikke ha det.

«Det straffer seg aldri å prøve» burde bli det nye slagordet. NTNU vil gjerne at du som student skal gjøre så godt du kan – uansett hva som gjør at du ligger dårlig an. Heldigvis har vi på NTNU fått en visjonær rektor som ikke er redd for å «kødde» med gamle tradisjoner. Kjære Gunnar Bovim: Tar du saken?

STUDENTKVITTER

Under Dusken følger Trondheims studentliv på Twitter.

Følg oss på twitter.com/underdusken

Ingen gløsing med respekt for seg selv har en pent brukt rottman. #ntnu #gløshaugen @maikenflowers

Hadde Trondheim vore ein storby, ville det vore mogleg å gå inn bakdøra på bussen utan å tankemanipulera sjåføren. @atb_no @Priamel

Godt å se at Trondheimspolitikkerne er utelukkende positive til #ProsjektPrinsen Nå gjelder det bare at Trondheim Kino ser potensialet! @L_Braaten

Ting jeg ikke hadde trodd dersom du sa det til meg i 1999: En mann som heter Gaute Grøtta Grav slipper singelen "Knekkebrød" i 2014 @KongKonforma

Gleder meg til premieren på #Ut-burd! Stolt av filmstudentene på @NTNU! #stoltrektor @GunnarBovim

Noen som vet hvor man får kjøpt potetball/blandaball i Trondheim? Begynner å bli desp @malenehsylte

Bassen bumper, Sundfør synger fløyelsmykt. Det blåser så fært i den byen her. Jeg er en joker i samfunnets kabal. Akkurat nå. #samfundet @Samfundet

Minusgrader i Trondheim, og jenter stiller i skjørt. Dei er dei ekte vikingane, maken. @DenFjeldabe

Det at rumpeldunk er ein idrett på NTNU gjer at e serr ska begynne å studere her #teknologicamp @IWilo

Hver dag holder jeg mobilen synlig for sidemannen på bussen og skriver:

Jeg er en psykopat og hvis du ikke flytter deg ER DU DØ, oki?=@_idasusanne

Jaja, får prøve igjen med noen andre, er det noe Trondheim har nok av så er det 19-årige jenter. @FloydPage

«Linneá» har levd ti år i frykt

Én av ti kvinner og én av hundre menn vil i løpet av livet utsettes for voldtekt.
Bare en av tre forteller om det.

TEKST: Kristian Gisvold og Martin Gundersen
FOTO: Eivind Sandodden Kise og Hans Fredrik Sunde

OVERGRIPEREN: Linneá ble utsatt for et seksuelt overgrep av sin fastlege for ti år siden.

Det er ti år siden nå, siden «Linneá» bestemte seg for å oppsøke hjelp med sine problemer. Ti år siden hun bestemte seg for å betro seg til legen sin. Og like mange år siden hun ble sviktet.

— Ingen pasient burde noen gang måtte ta stilling til om de vil ligge med legen sin for å få hjelp, på en måte. Det er...

Hun leter etter ordene. Tvinner fingrene hardt, knugende.

IKKE DEN FØRSTE. — Jeg har slitt psykisk hele livet mitt, og for ti år siden var jeg i en veldig vanskelig situasjon og bestemte meg for å oppsøke hjelp. Jeg gikk derfor til fastlegen min, som var helt feil person å stole på, forteller Linneá.

Linneá var på dette tidspunktet i tjuårene. Legen innledet et forhold til henne, og det skulle vise seg at det ikke var første gang han gjorde dette. Da hun rapporterte legen, hadde to andre kvinner allerede gjort det samme. Alle uavhengig av hverandre.

— Jeg hadde bedt om å bli henvist til psykiatrien for å finne ut av ting. Jeg fortalte ham ting jeg aldri hadde turt å fortelle andre, så jeg følte han hadde en makt over meg. Det føles jo krenkende når man ikke får være den som bestemmer over kroppen sin.

Men hun legger til:
— Han *voldtok* meg jo aldri. Det er jo ikke voldtekt når man ikke sier «nei».

MISTET LISENSEN. Legen ble aldri dømt. Som i over halvparten av alle overgrepssaker ble saken henlagt «etter bevisets stilling». Altså anså ikke politiet bevisene mot legen som sterke nok til at det ville holde i retten.

— De kunne henlagt saken på grunn av «intet straffbart forhold» som ville vært mye verre, men henleggelseskoden var etter bevisets stilling. Det kjennes som om man ikke blir trodd. Det var veldig vondt å få den beskjednen.

Legen mistet lisensen til å praktisere. For Linneá var det, om ikke annet, en trøst at han ikke kunne skade andre pasienter lenger.

I rapporten «Vold og voldtekt i Norge» fra Nasjonalt kunnskapssenter for vold og traumatisk stress (NKVTS), kommer det fram at én av ti kvinner og en av hundre menn gjennom livet utsettes for en voldtekt. Det er ofte ungdom som er mest sårbare for å bli utsatt for denne typen overgrep, der alkohol og fest i mange tilfeller er bakteppet.

Omlag 40 studenter går til behandling etter voldtekt eller andre seksuelle krenkelser hos Studentskipnadens psykososiale helsesenter, og årlig rapporteres det inn 60-80 voldtekter i Sør-Trøndelag. Grove anslag tilsier at bare en av ti anmelder forholdene til politiet, noe

som tilsier at omtrent 700 personer utsettes for voldtekt i Sør-Trøndelag, hvert år.

BORTE. For Linneá startet ikke historien for ti år siden, det startet mye tidligere. I ung alder ble hun utsatt for et overgrep av tre menn.

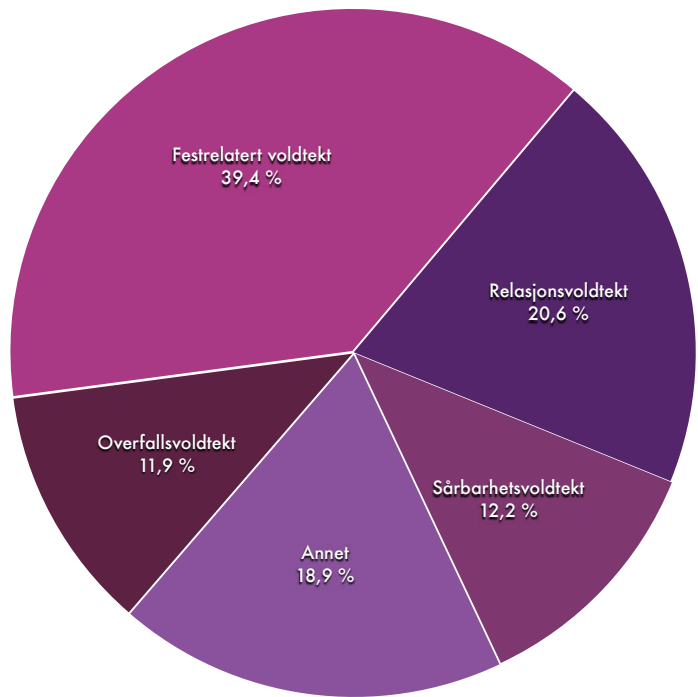
— Jeg hører stemmene deres, kjenner lukta av pusten til han ene. Kjenner berøring. Kjenner frykt, avsky og forvirring og å ville bort. Jeg ville til pappaen min, men visste ikke hvor han var, forteller Linneá. Saken ble aldri oppklart, og historien ble aldri

skikkelig diskutert med familien.

— Jeg trodde først at jeg var blitt gal. Jeg ante ikke om det virkelig hadde skjedd eller om det var noe jeg diktet opp. En periode trodde jeg at det var en slags oversettelse eller symbolsk framstilling av hvordan jeg hadde opplevd situasjonen med legen. At jeg i møte med ham hadde blitt like hjelpeløs som et barn.

Etter hvert som Linneá tenkte over det, innså hun at minnene måtte være ekte. Og de passet overens med en hendelse moren hadde fortalt om. En gang hun forsvant en time fra familien.

ANMELDTE VOLDTEKTER I 2013

SEKSUELLE OVERGREP

- 86 % av dem som har blitt utsatt for voldtekt kjente gjerningsmannen på forhånd.
- En av tre kvinner og en av ti menn har blitt utsatt for minst en form for seksuelt overgrep eller seksuell krenkelse i løpet av livet.
- Et anslag fra 2004 sier at 16 % av kvinnene og to prosent av mennene i aldersgruppen 24 - 55 år var blitt truet eller tvunget til sex, utsatt for voldtekt eller voldtektsforsøk minst én gang etter fylte 16 år.

Relasjonsvoldtekter er voldtekter der offer og gjerningsperson er eller har vært ektefeller, kjærester eller partnere. Sårbarhetsvoldtekter kjennetegnes ved at de fornærmede lever et liv som medfører at de stilles i særlige sårbare situasjoner. I gruppen «annen» faller voldtekter som ikke kan inndeles og typologiseres i kategoriene nevnt ovenfor. Et typisk eksempel vil være voldtekt etter kontaktetablering på internett og sosiale medier.

Psykolog Rune Stuvland er daglig leder ved Senter for stress og traumepsykologi, med spisskompetanse på kriser og traumer. Han forteller at Linneás reaksjon ikke er uvanlig.

— Det er relativt vanlig at ofre for seksuelle overgrep utvikler posttraumatisk stresslidelse (PTSD), og denne lidelsen kan være svært hemmende, skriver Stuvland.

Han utdyper at det innebærer at ofrene er i stadig beredskap og kan gjenoppleve minner og følelser fra den traumatiske hendelsen. Mange gjennomgår også flashbacks der traumet leves ut på nytt — som om det skjer igjen.

EN VIKTIG SAMTALE. I år leste Linneá et informasjonsskriv om Tilrettelagt dialog - et treårig prøveprosjekt i Trondheim der overgriper og offer kan møte hverandre. Tidligere erfaringer fra Danmark tilsa at dette var en god ordning i saker hvor personene hadde en tidligere relasjon. Fagfolk følger opp offer og overgriper hver for seg før de etter hvert kan møtes.

— Jeg oppsøkte ikke Tilrettelagt dialog med en gang, men tanken var at kanskje jeg kunne gjøre det en gang i fremtiden. I år fant jeg ut at denne legen hadde fått tilbake lisensen og igjen kunne jobbe som lege. Det var det som fikk meg til å ta kontakt med programmet, sier Linneá, og forklarer:

— Jeg ønsket å prøve å snakke med denne legen, for å få ham til å forstå at han hadde gjort noe galt. Det var et ønske om å gjøre det jeg kunne for at han ikke skulle kunne gjøre det samme igjen.

Linneá tok kontakt med senteret for å høre mer om hvordan det fungerte for å møte en overgriper hun hadde vært redd for i ti år.

— Jeg ble veldig godt mottatt, og de som jobber

der har mye erfaring med å snakke med overgrepsofre. De fleste blir vel litt sønn «vet ikke helt hva jeg skal si» når de møter noen som har vært utsatt for overgrep, og blir litt tilbakeholdende. Her snakket de veldig direkte til deg, og det er veldig greit å bli møtt på den måten.

Han voldtok meg jo aldri. Det er jo ikke voldtekt når man ikke sier «nei»

LINNEÁ

MØTET. I starten gruet Linneá seg for å sende brevet, men gjennom samtaler med senteret ble hun mer klar for et møte med gjerningsmannen.

- Jeg hadde jo gått rundt å vært redd for denne mannen i ti år, og altså... Man forbereder seg jo, på en måte. Det er det vi har gjort i disse samtalene. Å planlegge et tenkt møte gjør det mer konkret, sier Linneá, og utdyper:
 - Vi skrev ned ting som «hva er det jeg vil si til ham?» og «hva ønsker jeg å formidle?» Det har vært til veldig stor hjelp for å legge det som har skjedd bak meg.
 - *Det hjalp å konkretisere?*
 - Ja... og, altså. Å sende det brevet, som... han ikke har svart på for øvrig, den... feige jævelen.
 - *Men er det godt å vite at selv om han ikke svarte, så sendte du brevet?*
 - I begynnelsen må jeg vel innrømme at en liten

bit av meg håpet han ikke kom til å svare. Eller at jeg skulle slippe å møte han i alle fall. For jeg var fremdeles veldig redd for ham. Men etter hvert ble jeg mer tydelig på hva jeg faktisk ønsket å si. Da ønsket jeg at han skulle svare.

DIALOG. Tilrettelagt dialog benytter seg av en tradisjon som heter restorative justice, hvor partene møtes for å forsones. Et alternativ til den konvensjonelle formen for justis, der saken går gjennom rettssystemet.

— I mange saker, ikke bare overgrepssaker, føler den som er fornærmet at rettsvesenet ikke er til for dem. Fokuset er på den som er tiltalt og offerets ønsker blir mindre ivaretatt, sier Oddfrid Skorpe Tennfjord i Ressursenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging i Midt-Norge (RVTS-midt).

Tennfjord jobber sammen med Inger Jepsen i Tilrettelagt dialog. Selv om Tilrettelagt dialog begynner seg på siden av rettssystemet, samarbeider de både med konvensjonelle justisaktører som Politiet, og alternative som Konfliktrådet.

— Politiet henviser ofrene til støttesenteret etter de har anmeldt. Noen av de som har anmeldt kjenner gjerningspersonen, og kan da få informasjon om Tilrettelagt dialog, forteller Tennfjord.

Konfliktrådet assisterer Tilrettelagt dialog når det kommer til de faktiske møtene.

— Dette møtet er en veiledet prosess, hvor man har støttekontakter både for dem som er utsatt og dem som har krenket. Når de møtes er det konfliktrådets spesialtrente meklere som leder denne samtalen, sier Tennfjord.

UT AV OFFERROLLEN. Selv om programmet har vært operativt siden 2013, har ingen ofre og

1 AV 3 KVINNER UTSETTES FOR SEKSUELLE KRENKELSER

HER KAN DU FÅ HJELP I TRONDHEIM

- Råd fra Dixi-ressurssenter for den som har blitt utsatt for overgrep: Oppsøk overgrepsmottak, snakk med noen du stoler på.
- Overgrepssenteret på St. Olav Hospital, et medisinsk tilbud for dem som har blitt utsatt for et seksuelt overgrep. Døgnaåpen telefon: 72 57 12 12. Alle undersøkelser er gratis og de ansatte har taushetsplikt.
- Krisesenteret i Trondheim, et tilbud for dem som har blitt utsatt for vold og trenger noen å snakke med eller et sted å bo. Døgnaåpen telefon: 73 52 34 20.
- Tilrettelagt dialog, et tilbud for dem som har blitt utsatt for seksuell krenkelse eller overgrep og ønsker å si noe til sin krenker. Kontaktinfo: www.tilrettelagtdialog.no

overgripere faktisk møttes enda. Dette er ikke et problem, ifølge dem som jobber med det.

– Mange vil sitte igjen med en følelse av at de har gjort noe. At de har sagt ifra. Under et overgrep opplever offeret at de ikke blir hørt, men her blir de det, forteller Jepsen.

Det har vært eksempler på folk som anmeldte etter overgriper var død.

– Det handler bare om å gjøre det. Å fortelle omverden at her har det skjedd noe som ikke skulle ha skjedd. Bare det å gå igjennom en slik prosess kan for noen være helende, sier Jepsen.

– Selv om krenker ikke svarer, så er det ikke takk og farvel til de som oppsøker hjelp. Vi slipper de jo ikke, legger Tennfjord til.

At det ikke har vært noen møter er det flere grunner til.

– Det er jo tøft å tenke på at man har utsatt en annen for en krenkelse. Det er heller ikke sikkert overgriperen forstår hvordan systemet fungerer, sier Jepsen, før Tennfjord legger til:

– Noen tenker kanskje at de er ferdig med saken. Eller at det ikke var en krenkelse. Erfaringene fra Danmark er at en god del av overgriperne som ble med gjorde det fordi de følte de skyldte den andre det, uten at de nødvendigvis var enige i at det var en krenkelse.

Å AVSI EN DOM. Bjørn Kristian Soknes, førstestatsadvokat i Trøndelag, mener at voldtekter ofte er vanskelig å etterforske. I følge ham er det tre hovedgrunner til at det avsies dom i bare elleve prosent av anmeldte voldtekter.

– Saken angår direkte to personer som kjenner hverandre på forhånd. Stedet hvor overgrepet eventuelt skulle skjedd er et naturlig sted hvor fornærmede og gjerningsmann kunne oppholdt seg. Det er heller ikke unaturlig at de skulle ha seksuell kontakt noen av disse stedene. For det tredje, innrømmer ofte gjerningsmannen at det har vært seksuell kontakt og at den var frivillig.

Soknes mener det er helt essensielt at voldtekten blir anmeldt raskt.

– I New York har man et uttrykk som heter «golden hour». Bevis som ikke kan hentes inn de første timene er tapt for alltid. Derfor er det så viktig for politiet å agere raskest mulig, men vi må ha informasjon om overgrepene for å kunne handle.

– *I en nylig publisert doktorgradsavhandling fra NTNU kommer det fram at for kvinner som har vært på overgrepsmottaket i Trondheim ble bare 16 prosent av de anmeldte voldtektene ført for retten i perioden 1997-2003. I perioden 2003-2010 sank tiltaleprosenten til åtte. Hvorfor gikk antallet saker ned?*

– Det vet jeg ikke. Det jeg vet er at det er store mørketall.

MØRKETALL: Bare en av ti anmelder voldtekter, og nesten en av tre har aldri fortalt noen om overgrepene de har blitt utsatt for. *Illustrasjonsfoto.*

DIALOG: Linneá har i mange år vært redd for overgriperen sin, men etter å ha møtt Tilrettelagt dialog har hun overkommet mye av redselen, og kan i større grad prate til andre om det som skjedde. Oddfrid Skorpe Tennfjord (t.v) og Inger Jepsen jobber ved senteret.

Et gjennomgående tema i sedelighetssaker er at mange vegrer seg for å anmelde forholdet. En studie fra Sverige anslår at bare en av ti voldtekter anmeldes til politiet, langt lavere enn annen kriminalitet. Soknes mener at forklaringen er todelte:

– At mange ikke vet at forholdet de har blitt utsatt for er straffbart og at de ikke hadde tillit til rettssystemet.

SKAM. Linneá snakker om legen.

– Han mener at han ikke gjorde noe galt. Det var det han hele tiden formidlet til meg. At det som skjedde var min skyld, og han hadde veldig mange rare bortforklaringer.

– *Hvordan opplevde du at han ga deg skylden?*

– Der og da godtok jeg det. Det var vel sikkert min skyld tenkte jeg. Det har tatt veldig lang tid, og jeg har gått lenge i terapi før jeg turte å ta kontakt med helsevesenet igjen. Der fikk jeg hjelp, og på en måte fant jeg ut av hva som hadde skjedd. Jeg var da så usikker at jeg godtok hans forklaring om at det var min skyld.

– *Når var det han sa det var din skyld?*

– En stund etter det skjedde. Vi kommuniserte en del etterpå. Han mente jeg hadde forført ham.

– *Hvordan opplevdes det å få tilbake at det var du som hadde forført ham?*

– Jeg var jo da et voksent menneske. Jeg var i tyve-årene og burde klart å håndtere en slik situasjon. Det var den tanken jeg hadde. Så jeg skammet meg enda mer over hva som hadde skjedd.

Mange som utsettes for slike overgrep vegrer seg for å fortelle det videre. Tanken om at det finnes et verdig offer går ofte igjen. Det verdige offeret skal være edru, bli voldtatt på et offentlig sted, ha ukjent gjerningsmann og ha kledd seg anstendig. Dess lengre fra denne standarden, dess oftere oppgir ofre at noe av overgrepet kan være deres skyld.

I New York har man et uttrykk som heter «golden hour». Bevis som ikke kan hentes inn de første timene er tapt for alltid

BJØRN KRISTIAN SOKNES

Førstestatsadvokat i Trøndelag

TILLIT. For mange tar det lang tid å stole på noen igjen.

– At jeg sliter med å etablere et parforhold, er knyttet til det som skjedde da jeg var liten. Fra det har jeg fått symptomer på PTSD og jeg har også flashbacks. Og de minnene har ikke vært der bestandig. Det er cirka to år siden de ble tydelige, og jeg begynte å få flashbacks, forklarer Linneá og utdyper:

– Jeg ble veldig overveldet. I begynnelsen så var det å være fysisk nær folk vanskelig, det å ta bussen var for eksempel veldig ubehagelig. For hvis noen satte seg ved siden av meg så kunne det trigge et flashback. Eller gi meg panikkangst.

Hun forteller at å få en kjæreste er satt på vent.

– *Er det et mål du har i løpet av overskuelig fremtid?*

– Jeg håper jo det vil bli mulig å begynne å tenke på det en gang i framtiden, sier Linneá som en dag ønsker å stifte familie.

OPPGJØR. Legen har enda ikke svart på brevet hennes.

– *Hvorfor tror du han ikke vil møte deg?*

– Jeg tror han mener han ikke har gjort noe galt. Han vil ikke møte meg fordi han er utrolig feig... nei, jeg vet ikke. Jeg tror han er redd for å møte meg. At

han bare ikke vil ha noe med meg å gjøre. Han vil ikke se meg i øynene. Jeg tror han er redd for at jeg skal ha rett. Så han kommer nok aldri til å innrømme feil. Noensinne.

– *Så du tror han kan være redd for å innse at du har rett og at din historie er den sanne?*

– Historiene våre er nok forholdsvis like, forskjellen er hvem som hadde ansvar for å sette grensene. Jeg syns han trakket veldig over disse grensene, sier Linneá.

– *Hva hadde du fortalt ham hvis han hadde akseptert invitasjonen din?*

– Å, masse...

Linneá ler nervøst.

– Jeg ville fortalt ham hvordan det er å være så sårbar som jeg var i den situasjonen, at jeg opplevde at han utnyttet den situasjonen jeg var i og prøve å forklare at han faktisk skadet meg når han valgte å møte meg på den måten.

– *Jeg synes du er modig som forteller historien din.*

– Man føler seg ikke modig når man er livredd. Noen dager senere sender hun en epost.

– Jeg ønsker jeg hadde klart å formidle mer håp. At jeg faktisk tror det er mulig å finne ut av dette. At det er mulig å leve et godt liv til tross for slike hendelser. Jeg skjønner at jeg nok har framstått som mest redd og sårbar. Jeg var jo det under intervjuet. Det var ikke akkurat en vanlig situasjon for meg. Som jeg skrev i en SMS i dag: Jeg hater virkelig å lese om meg selv som et offer. **UD**

*Linneás navn har blitt endret for å skjule hennes identitet.

Kilder: Kripos: «Voldtektssituasjonen 2013», Regjeringen: «Handlingsplan mot voldtekt 2012-2014», Nasjonalt kompetansesenter for vold og traumatisk stress: «Vold og voldtekt i Norge», Doktorgradsavhandling av Cecilie Hagemann ved NTNU.

1 AV 10 MENN UTSETTES FOR SEKSUELLE KRENKELSER

Han derre utlendingen

Eirik Okkenhaug (31) skulle studere ett semester i Beijing. Det endte med at han ble en av kinesisk hiphops største stjerner.

TEKST: Paulina Dubkov ILLUSTRASJON: Anniken Larsen

På en kafé i Trondheim, hjemme for helgen, mimrer Eirik Okkenhaug tilbake til den dagen flyet hans landet i Beijing. Overvelmet av følelsen av at hadde havnet i en helt annen verden, i en by han beskriver som «gigantisk, med totalt kaos». Lite visste han at han i løpet av de neste syv årene skulle få seg det kinesisk artistnavnet Xiao Ou (小欧), utgi et album på et språk han foreløpig ikke kunne og bli kåret til «beste utenlandske artist» av Weibo Music Awards.

Okkenhaug bor i Oslo nå, men beskriver Beijing som sitt hjem. Gjennom kinesiske sosiale medier følger han fortsatt med på hva som foregår på hiphopfronten i Kina, og passer på at fansen ikke mister interessen for Xiao Ou. For et par uker siden la han ut en ny video til en låt fra hans album Nage Nage Laowai (那个那个老外). Navnet på albumet oversetter Okkenhaug til trøndersk som «Han Derre Utlendingen». Okkenhaug er bestemt på å holde i gang det han har skapt som Xiao Ou.

RAPPER PÅ KINESISK. — Alt startet på ungdomsskolen. Hiphop var kult og vittig, dødstøft og dritkult, sier Okkenhaug.

I ungdomstiden i Trondheim fikk han en interesse for hiphop. Med forbilder som Gang Starr, Nas, Mobb Deep og Tommy Tee begynte han sakte, men sikkert, å rappe selv. Han ble en tredjedel av den trønderske rapgruppen 3visemenn i 1999, som viste seg å få en betydelig innflytelse på hans stil som Xiao Ou.

Spol fram til 2007. Okkenhaug flyttet til Beijing for å studere et semester kinesisk. Han kjente ingen og var nødt til å danne et nettverk helt fra bunnen.

— Jeg var tidlig opptatt av å komme inn i musikk-miljøet, men hadde egentlig ikke noe tanke om å rappe kinesisk, sier han, og bryter blikk-kontakten.

Det tok litt tid før Okkenhaug kom seg inn i hiphopmiljøet i Beijing. Han dro på konserter av alle forskjellige sjangre, og gjennom musikkmiljøet møtte han mennesker som ble hans venner.

Okkenhaug forteller hvordan han alltid har likt å skrive dikt og å produsere. Han fortsatte å studere i Beijing, men det gikk et par år før han begynte å flørte med tanken å skrive og å rappe på kinesisk.

— Så hadde jeg skrevet en låt, så spilte vi den inn, og så ble det video, sier han fornøyd.

HINDERLØYPE. Han fikk såpass mye gode tilbakemeldinger på låta på kinesiske sosiale medier, at han ble motivert til å fortsette. Men han kunne foreløpig bare drømme om å skrive et album på kinesisk. — Det er en annen måte å rime på, og det tok en tid å knekke den koden, forklarer han.

Okkenhaug beskriver hiphopmiljøet i Beijing som en ung undergrunnsbevegelse.

— Det kinesiske hiphopmiljøet har kommet til det stadiet hvor det norske hiphopmiljøet var på tidlig 2000-tallet, sier rapperen.

Okkenhaug beskriver det som vanskelig for hiphop i Kina å utvikle seg, blant annet på grunn av statlig sensur.

— De lar folk holde på med hiphop, men det er kontrollert. Staten ønsker ikke å dra hiphop på et høyere nivå. Hiphop er ikke kommersielt, og man hører sjeldent hiphop på radio eller tv, utdyper han.

Selv om Xiao Ou har fått en posisjon i hiphopmiljøet i Beijing gjennom kinesiske nasjonal radio, aviser og tidsskrifter, er det ikke slik at den jevne kineseren har hørt om prosjektet hans. På den annen side, med tanke på hvor stort Kina er, er det bemerkelsesverdig at så mange mennesker i subkulturer følger med på hva Xiao Ou gjør, synes han.

Ingen i Kina vet hva jeg egentlig heter. Xiao Ou er ikke lenger bare et artist-navn, det er den jeg er

EIRIK OKKENHAUG

EIRIK OKKENHAUG

- 31 år gammel
- Oppvokst på Ranheim i Trondheim
- Har studert i Norge, Australia og Kina
- Har **mastergrad i internasjonale studier** og bachelor i markedsføring

EUROPEER: Navnet Eirik Okkenhaug var for vanskelig for kinesere, så med utgangspunkt i sitt etternavn og sin opprinnelse begynte Okkenhaug å kalle seg for Xiao Ou - Lille Europa.

Godzilla, bare i form av et norskt troll som ødelegger Beijing.

— Kinesere kjenner ikke til så mye av Norge, bortsett fra fisk og snø, klager Okkenhaug.

De fleste klarer heller ikke å uttale hans virkelige navn. Slik ble hans alias, Xiao Ou (小欧), skapt. Xiao Ou betyr «Lille Europa» på norsk. Det var læreren hans som initierte det ved å kalle Okkenhaug for Ou, altså Europa. Bortsett fra at han faktisk er fra Europa, starter etternavnet hans også på bokstaven O, så det er en dobbeltbetydning bak aliaset. Etter hvert begynte også kompisene hans å kalle ham Xiao Ou.

— Ingen i Kina vet hva jeg egentlig heter, sier han, og tar en pause før han fortsetter:

— Xiao Ou er ikke lenger bare et artistnavn, det er den jeg er.

KINESISK PÅ NORSK. Okkenhaug vet ennå ikke om han flytter tilbake til Beijing eller om han holder seg i Oslo. For tiden holder Okkenhaug på å spille inn en låt med hans forbilde Son of Light. Forbildet er signert Tee Productions, plateselskapet til Tommy Tee. For øyeblikket jobber han også med en ny kinesisk EP med Peewee, som blir spilt inn i Norge.

— Forhåpentligvis blir det vinylutgivelse, sier Okkenhaug.

Dessuten har han allerede startet med å booke konsertarenaer og å sette opp datoer for en ny turné for Xiao Ou i Kina. Okkenhaug kunne tenke seg å opptre i Norge også, samtidig som han mener at det hadde vært sært å rappe på kinesisk foran et norskt publikum. Selv om han er godt klar over at folk synes at det han holder på med er kult, er han usikker på om folk vil høre en hel konsert. Han har også startet et prosjekt som går ut på at norske artister blir med han på turné i Kina, og kinesiske artister blir med han til Norge.

— Jeg er heldig som har med meg folk som deler de samme visjonene som meg, sier han og smiler.

Okkenhaug mener at en slik turné i Norge kan appellere til flere forskjellige typer mennesker, som for eksempel mennesker fra det kinesiske miljøet i Oslo som kanskje ikke er så interesserte i hiphop. Med tanke på at han skal bli boende i Oslo i hans nærmeste fremtid, kan han se for seg å få noe til på norsk også. Okkenhaug mener at han selv har fortsatt en fot i 90-tallsgjørmen og dermed ikke har forståelse for dagens hiphopkultur i Norge som er preget

av andre undersjangre.

UTLENDING. På spørsmålet om Okkenhaug noensinne har opplevd diskriminering i Kina svarer han før han tenker seg om. Så kommer han på at det alltid finnes noen som slenger litt med leppa når en artist får så mye oppmerksomhet som Xiao Ou har fått.

— Kun fordi han er utlending, imiterer Okkenhaug, før han fortsetter:

— Folk kan ha de meningene de vil. Mens en del kinesiske rappere etterligner amerikansk hiphop, gjennom blant annet begreper, fremtoning, klær, stil og beats, kjører jeg min egen greie, skiller meg ut og har en annen vri på det kinesiske rappere gjør.

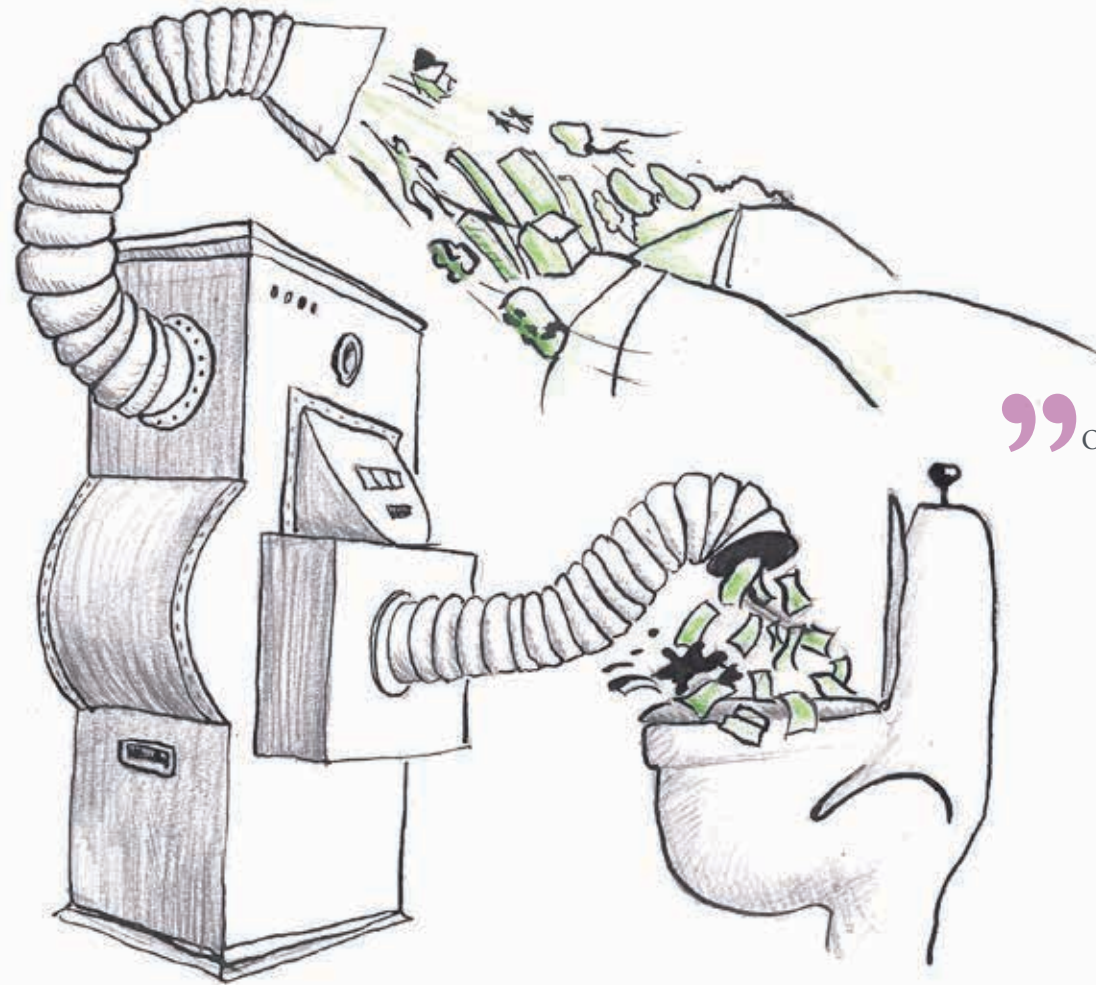
Den kinesiske artisttilværelsen har ført til mange nye opplevelser.

— Det er mange nye kule ting som har skjedd, fra det stadiet hvor jeg flørtet med tanken til det stadiet hvor jeg satt med et ferdig album, var på turné i Kina og ble kåret til den beste utenlandske artisten, avslutter Okkenhaug, stolt over å ha bidratt til å danne det kinesiske hiphopmiljøet. **UD**

Brutal mot dritt

Et dialektisk forsøk på å finne tidsånden i toalettskålen.

TEKST: Emil Øversveen og Kristoffer Svendsen ILLUSTRASJON: Christian Høkaas

”Og når jeg snakker om dritt, er det ingen metafor: Kapitalismen reduserer alt til en avføringstilstand”
Gilles Deleuze

ER DET IDEOLOGI, eller er det dritt? Er det frihet, eller er det dritt? Er det marked, eller er det dritt? Er det revolusjon, eller er det dritt? Er det demokratisk, eller er det dritt? Er det marxist-leninisme, eller er det dritt? Er det ateisme, eller er det dritt? Er det fornuft, eller er det dritt?

ER DET POLITIKK, eller er det dritt? Er det å ta tilbake frihetsbegrepet, eller er det dritt? Er det valgfrihet, eller er det dritt? Er det stat, eller er det dritt? Er det privat sektor, eller er det dritt? Er det nedskjæringer, eller er det dritt? Er det sterke fagforeninger, eller er det dritt? Er det skattelette, eller er det dritt? Er det ytringsfrihet, eller er det dritt? Er det kunnskapssamfunn, eller er det dritt? Er det flerkultur, eller er det dritt?

ER DET ØKONOMI, eller er det dritt? Er det genmanipulert, eller er det dritt? Er det gift i oppdrettslaksen, eller er det dritt? Er det John Fredriksen på Kypros eller er det dritt? Er det GMO som kiler deg i tolvfingertarmen eller er det dritt? Er det det en svulst i toalettskåla, eller er det dritt?

Ble urenheterne igjen i kroppen, eller i dritten? Er det deg, eller er det dritt?

ER DET KUNST, eller er det dritt? Er det omtalt i Morgenbladet, eller er det dritt? Er det Arthaus som distribuerer, eller er det dritt? Er det utgitt på Oktober, eller er det dritt?

ER DET MEDIA, eller er det dritt? Er det Per Sandberg på Master Chef, eller er det dritt? Er det NHO-subsidierte nyhetssaker om revmatismerammede alenemødre som «godt kan jobbe litt mer», eller er det dritt? Er det clickbait, eller er det dritt? Er det «Uføretrygdet stemte FrP for å sende asylsøkere hjem – du gjetter aldri hva som skjedde!», eller er det dritt? Er det stengte kommentarfelt, eller er det dritt?

ER DET HØYERE UTDANNING, eller er det dritt? Er det samfunnsnyttig, eller er det dritt? Er det ansettelsestopp i oljå, eller er det dritt? Er det realfaglig, eller er det dritt? Er det hermeneutikk, eller er det dritt? Er det Breaking Bad på forelesning, eller er det dritt? Er det tequilashots ut av pungen

etter avkrysningsprøven om balanseregnskap, eller er det dritt? Er det å diskutere cartianisme mot empirisme på nachspiel, eller er det dritt? Er det Zizek, eller er det dritt?

ER DET STUDENTPOLITIKK, eller er det dritt? Er det Eivind Rindal, eller er det dritt? Er det 13,3 prosent valgdeltagelse, eller er det dritt? Er det mistillitsforslag etter høylytte diskusjoner om Melodi Grand Prix, eller er det dritt? Er det å ta æren for 11 måneder studiestøtte én dag før den kuttet ned igjen, eller er det dritt? Er det investert i olje, eller er det dritt?

ER DET STUDENTMEDIER, eller er det dritt? Er det mediehus, eller er det dritt? Er det kjerneverdier, eller er det dritt? Er det en toppstyrt kosekultur og føring av fravær, eller er det dritt? Prioriteres bart over oppussing, eller er det dritt? Er det argentinsk etterkrigslitteratur før jeg legger meg, eller er det dritt? Er det Norse, eller er det dritt? Er det ukeskjegg, eller er det dritt? Er det Stockhausen, eller er det dritt? Er det Deleuze, eller er det dritt?

IRUTE: Arne Bye (f.v.) og Per Ola Aune skal videre gjennom Trondheims gater for å tømme søpla di.

Byens grønne riddere

Lørdagsnatt – en søppelbil parkerer på torget. To personer kledd i grønt stiger ut. Når du drar hjem fra byen, er det disse som må rydde opp etter deg.

TEKST: Joachim Waade Nessemo FOTO: Hans Fredrik Sunde

Lørdagsnatt er i ferd med å bli søndag morgen på Trondheim Torg. McDonalds stenger om noen minutter. En gammel mann i allværs-jakke stavrer seg sakte rundt, er innom en søppelbøtte. Jeg vet ikke om han leter etter noe eller hiver fra seg burgeren han fortærte for et minutt siden. De siste festgjengerne er på vei hjem fra byen, på jakt etter nachspiel, slik at natten ikke trenger å være over allerede, før den egentlig har begynt. Julelysene er oppe i trærne allerede, og omgjør siste stump av Kongens gate til en glorete allé. To sitter inntil føttene som en gang tilhørte Olav Trygvasson. Kulden biter. Dette er Trondheim om natten, i november. Når ingen biler kjører, med unntak av taxier som ikke overholder noen fartsgrenser. Noen går i par, noen i større grupper, noen alene.

500 KRONER. Snart parkerer en søppelbil utenfor McDonalds. Vi går de utsendte fra Trondheim Bydrift i møte, og avtaler å møtes på hjørnet etter at de har

gjort seg ferdige med de nærmeste søppelbøttene. Mens vi venter kommer en mann bort, og tilbyr «500 kroner for en sofa?». Han har vært på fylla i tre dager, og alle hotellene er fulle.

– Jeg trodde han skulle selge meg en sofa. 500 kroner for en sofa? Jeg har ikke lyst på en sofa, sier fotografen.

Bydrift kommer med søppelbilen, og de hiver noen sekker i bak.

– Det er ikke så mye søppel her nå, det er ikke så mye folk ute lenger. På sommeren er det mer enn nok, sier Per Ola Aune (34).

Per skal kjøre opp og ned Munkegata kjapt, mens vi blir med Arne Bye (49).

– Kom da gutta, sier den tettbygde mannen, og vifter oss med.

BJØRNETJENESTER. På vei til den første dunken, bryter en kar ut fra en gruppe og henvender seg til Arne.

– Han der e’ edru, han e’ seriøs. Dronningens gate 6...?

Arne holder igjen et øyeblikk for å gi veibeskrivelser, som består av en gestikulering og verbal veiledning. Han forteller at han møter mange berusede mennesker i løpet av disse nettene.

– Nå er det mindre folk, men vanligvis er det mange som skal hjelpe til, sånn som han bak der. De står jo ofte mer i veien enn de hjelper, forteller han, mens han tar ut søppelsekken fra søppelbøtten, og erstatter den med en ny.

– *Hvor ofte må dere ringe politiet for å ta hånd om berusede folk?*

– Forrige helg var det noen som sloss utenfor 7/11. Da måtte vi ringe politiet. Og så var det en som skulle oppå bilen og sitte på tanken. Vi måtte få politiet hit for å få ham av, forteller han.

Jeg ser opp på juledekorasjonene, og innser at det nærmer seg høytid.

– *Gleder du deg til jul’a, Arne?*

– Nå gruer jeg meg til jul. Jeg har ikke gledet meg til jul siden jeg ble skilt, for fem år siden. Det er mest for ungene, de liker det, de gleder seg nok. Jeg holder ikke på med det lenger. Jeg har ikke kjøpt en julegave på flere år.

– *Hva var den siste julegaven du kjøpte?*

– Det husker jeg ikke.

Etter å ha tenkt lenge, og betvilt resultatet, fortsetter han.

– Det var til morsan. Jeg kjøpte flaxlodd. Hun vant 500 kroner, så det var ikke helt fortapt.

SVINESTI. De siste høstløvene ligger på asfalten, feiebilene har ikke tatt dem. Det er vinter, men snøen har ennå ikke falt. Vi befinner oss i Nordre gate, som er langt fra like full av søppel som jeg har blitt forespeilet, eller skapt en illusjon av selv. Det er ikke så ille, faktisk. Litt her og der, men gaten flommer ikke over. Det postapokalyptiske landskapet jeg hadde forventet er ikke tilstede, brosteinene er ikke dekket av skitt, og det er langt vanskeligere enn jeg trodde å finne gode allegorier til forekommende klimakatastrofer, kapitalismens brutale likegyldighet, menneskets kynisme og egoisme og klassesamfunnets opprett-holdelse i praksis. Alle disse store linjene kunne blitt dratt, om det bare var mer estetisk slående det synet som møtte en denne natten i Nordre gate – men det får nå så være, det er nok best for alle parter at antallet allegorier ligger så lavt som mulig. Ah, hva som kunne vært, om nysnø dekt av ølbokser og plastemballasje ga gjenskinn fra gatelysene.

Arne har seks nattskift denne vinteren. Før fikk de overtidsbetalt, nå får de fri i stedet. Han liker det. På dagtid tømmer han søppel rundt om i byen. En gammel mann går og romsterer i søppelbøttene, nok på leting etter pant.

– Jeg skjønner ikke at de tør. Nedi der uten hansker. En gang hentet jeg en pose på Ila, den var full av sprøytespisser, sier han.

Han står vanligvis opp seks. Per Ola bor på Melhus, så han står opp fem. I dag stod de opp klokken tre. Jeg har ikke lagt meg ennå.

– Det var noen italienere på besøk her for noen år siden, og de syntes det så ut som en svinesti. Jeg har jobbet i kommunen i fem år, vært her i Nordre gate i fem år, og jeg har merket forskjell. Det har blitt bedre, mener han.

– **GENIALT.** Per Ola har jobbet i kommunen i fire år, og liker det. Liker å være med på å holde byen ordentlig.

– Det er en sju til tre-jobb, og det er det ikke så mange av lenger. Før jobbet jeg til sju på kvelden. Jeg har ikke angret en dag på at jeg begynte å jobbe i kommunen. Det er genialt. Nå får jeg sett ungene. Noen kompiser jeg har jobbet med fikk ikke sett barna sine mens de vokste opp, sier han.

– *Hvor gamle er barna dine?*

NATTMENN: De liker å jobbe om natten, så lenge ingen setter seg på bilen deres.

Det er en sju til tre-jobb, og det er det ikke så mange av lenger. Før jobbet jeg til sju på kvelden. Det er genialt. Nå får jeg sett ungene

PER OLA AUNE

Søppeltømmer, Trondheim bydrift

– Jenta er tre, gutten er ett. Det er nå de er i utvikling.

Det er glød i øynene hans når han snakker om dem. Før kjørte han feiebilene, og vi ser den feie på andre siden av gaten. Han byttet til søppelbilen for å få kortere reisevei. Han så mye rart på den tiden han kjørte feiebil, forteller han.

– Det var folk som satte seg oppå, og så måtte jeg ringe politiet for å få dem av. Det var en som satte seg i veibanen, og nektet å flytte seg. Det er så høyt trykk fra spyleren, så jeg kunne ikke feie ham unna. Da måtte jeg bare vente ham ut.

Arne forteller om en kollega som kjørte feiebilene en natt, og så var det en type som satte seg på hjørnet for å spise, og nektet å flytte seg – så kollegaen spylte ham unna. Han karen ble rimelig fortumlet.

– Det var heldig at det gikk bra, det er jo livsfarlig! Men han satte seg ikke der for å spise mer, sier han.

NATTENS SØNNER. – *Hva synes du om å jobbe ute, på natta?*

– Jeg liker det. Det er noe annet når det snør og regner dolker, men når det er som det er nå, så liker jeg det, svarer Arne.

De forteller at det er enorme mengder søppel på sommeren. I mai brukte de 23 timer på å rydde opp etter russefeiring. De holdt på fra tre den ene natta til to natta etter. De liker vinteren best, det er mindre folk.

Nå skal de videre ned gjennom Trondheims gater og tømme dem for søppel. Våre veier skilles her. Vi står utenfor 7/11 og slår av en prat før de tar fatt på ferden. – Jeg drar ikke ut på byen lenger. Bare hver femte, sjette helg. Jeg har andre ting å gjøre. Holde på med bilen, kjøre motorsykel, forteller Arne.

– Det er synd det er bare to seter i bilen, ellers skulle dere fått vært med videre.

Det synes vi også. Men nå skal vi hjem og sove, mens nattens sønner fortsetter å være de heltene denne byen trenger, men ikke fortjener. **UD**

Under Dusken er den eldste nålevende studentavisa i Skandinavia, og i år er det 100 år siden avisa ble grunnlagt. I forbindelse med dette jubileet publiserer vi en artikkel med tilbakeblikk fra Under Duskens historie, i hver utgave i ett år.

«Alt var bedre før!»

Under Dusken går fra selvstendig avis til stort mediehus.

TEKST: Helene Mariussen ILLUSTRASJON Christian Høkaaas

DA REDAKSJONEN I Under Dusken i 2012 fikk ordre av høyere makter om å inngå samarbeid med studentradioen og student-tv'en i Trondheim ble det stor ståhei. Hvordan skulle man kunne samarbeide med andre medier!? Skandale! Reaksjonen ble fulgt opp med frasen «alt var bedre før». Men var det virkelig det?

FRASEN VAR NOE som ofte kunne høres i kontor-gangene hos Under Dusken da jeg ble tatt opp som fotograf i 2011. «De gamle er eldst» lød det også, som beskrev at de gamle medarbeiderne i Under Dusken visste best og mest om avisa og livet generelt. Man følte seg ung og naiv som fersk medarbeider, blant redaksjonens master- og doktorgradstudenter.

REDAKSJONEN VAR STAPPET full av folk med sterke meninger, og mennesker som viet livet sitt til Skandinavias eldste studentavis. Alle hadde et hjerte som brant for Under Dusken. Man kunne nesten sammenligne avisa med en kjæreste: Man tilbragte like mye tid med avisa og dens medarbeidere som en samboer. Under Dusken var også alltid i medarbeiderens tanker, og man kunne leie avisa i hånden som med en ordentlig forelskelse.

DET VAR IKKE rart at det ble stor motgang i redaksjonen da det ble bestemt at Under Duskens nettavis skulle legges ned og at avisa nå måtte samles på samme nettside som Radio Revolt og Student-TV. Ikke minst ble mange Dusken-hjarter knust når man også måtte gå med på å samle alle studentmediene til en gjeng. «Alt var bedre før», gråt de stakkars duskerne. «Alt var bedre før! Hulk, hikst».

DETTE STARTET EN ny prosess: hva skulle den nye nettsiden hete? Duskerne argumenterte for at navnet Under Dusken var det mest etablerte og velkjente navnet, mens de andre studentmediene argumenterte for at navnet hadde for lite tilhørighet hos de. Etter mye diskusjon ble navnet Dusken.no vedtatt. Men nå fikk pipa en annen lyd i studentavisas redaksjon: «Altså, skal vårt edle, ærefulle navn stemples på usaklige kattefilmer som tv'en produserer?». Igjen ble det konkludert med at «alt var bedre før».

MEN VAR IKKE avis, radio, foto og film framtidens nettavis? Jo, så sannelig. Men ideen om denne framtidens avis gjorde folk redde. Hva om neste steg i en stor omorganiseringsprosess var nedleggelse av selve papiravisen, hvor papir skulle brenne og det store Internett lenge leve? Nedleggelse av avisa måtte jo være som om å slå opp med kjæresten, eller at vedkommende døde; utenkelig. Dette kunne ikke redaksjonen finne seg i! Redaksjonens stemmer var båret av frykt for å miste sin stor kjærlighet. «Alt var bedre før det derre internettet kom, altså».

AT GJENGEN UNDER DUSKEN også skulle legges ned var som om Samfundet selv stod i brann. Gjengen og redaksjonen var tross alt stedet for å lære om alt fra journalistikk til estetikk, og fra sosialisering til hvordan å danse i stykker et bord på Samfundet klokka seks om morgenen. Man var redd for at sammenslåingen skulle svekke et godt samhold, rive kjærlighetsforholdet fra hverandre. «I min tid», sa de gamle duskerne, «kunne vi danse lykkelige på bordet uten å ta stilling til radioamatørene. Alt var bedre før».

TIL SLUTT MÅTTE man innse at både nettavis og gjeng skulle slås sammen. Man måtte godta at man ikke lenger kunne bekjempe denne typiske samfunnsutviklingen og globaliseringen (ikke minst avisas eiere). Så flermedial nettavis og felles gjeng ble det, som resulterte i Dusken.no og gjengen Studentmediene i Trondheim, som i dag har opp i mot 300 medlemmer. Mange eldre Dusken-medarbeidere vil nok fortsatt føle på bitterheten den dag i dag, ta en titt på Dusken.no og tenke at «Se der er kattevideoene ja! Hva var det jeg sa?», mens andre vil åpne nettavisen og tenke at dette er et godt flermedialt produkt som jevnlig produserer nyhetsstoff for Trondheimsstudentene.

Å PRODUSERE MER enn én nettsak om dagen var i 2011 utenkelig, mens i 2014 produseres det omtrent fem til ti ganger så mye nyhetsstoff per dag. Ikke minst inkluderer sakene flere ganger så mange medier. Studentmediene i Trondheims produkter har fått større oppslutning og mer innhold; i 2012 hadde Underdusken.no et mål om å kunne nå 10 000 klikk på sin nettside i uka. I dag har Dusken.no gjennomsnittlig 28 000 klikk i uka.

LIKEVEL, MED 300 medlemmer i én gjeng, med flere store medieprodukter, kan det påstås at medlemmenes forhold til Under Dusken og gjengen har blitt fjernere. Romantikken gnistrer ikke like mye som for noen år siden. Det er mulig at mengden medlemmer i gjengen har resultert i et avstandsforhold til Under Dusken. Kanskje noe faktisk var bedre før?

KULTUR

Politisk debatt uteblir fra Samfundet

Da Per Fridtjof Larssen ble valgt som Samfundetleder, var fanesaken å gjøre huset til politisk arena.

• Avlyste Samfundsmøter • Lavt oppmøte • Ingen resolusjoner

Side 38

FOTO: Amanda Roland

**SAMFUNDET
LEDER**

EI JUL FOR ALLE

Siste utgave av Under Dusken markerer også at det snart er tid for jul, etter en haug med eksamener, vel og merke. Julia er en høytid som veldig mange holder kjær, og den gir en god sjanse til å fokusere på de mer nære tingene i en hverdag som er prestasjonsbasert og hektisk. Når det er sagt, jula er ikke like bra for alle.

Jeg ønsker å trekke en parallell mellom perfektjonspresset man omtaler i samtiden og julas idylliserte bilde. Det er et stort fokus på at man skal ha det hyggelig, og at om man bare gjør de rette tingene, som å være med familie og gi fine gaver, så blir det nettopp det. For å klare å holde seg på riktig side av galskapskalaen i hverdagen man kommer fra og går tilbake til, er man avhengig av at jula er en periode hvor man senker skuldrene og går tilbake til å være ung igjen.

Og man skal ikke ta fra jula det som allerede er bra med den. For mange er den en hyggelig periode fri for de fleste bekymringer, foruten stresset knyttet til sprøtt ribbesvor og kjøp av riktig lpad. Likevel gruer mange seg til jul. Grunnen er gjerne at en ikke har et tett miljø rundt seg. Noen lener seg på venner, og mange oppsøker kirker og felles julefeiring, men ikke alle. Vi snakker om en ung generasjon nå som er enda streitere enn før, men som også sliter mer psykisk. Problemet er at mye av det som er bra med julehøytiden ikke behøver å være fastlåst til en stereotypisk familiesamling. Mange kan ha fordel av at vi som samfunn åpner for nye tolkninger av julefeiringen.

Kanskje det er på tide å se på hvordan julefeiringen kan gjøres mer inkluderende. Kanskje er det til og med et presende behov for det. Det trenger ikke gå på bekostning av det man allerede har, bare at det er rom for nye tanker. En ensom høytid sammen med en generasjon som melder om høyere grad av depresjoner, ofte knyttet til prestasjoner og forventninger, kan på sikt være veldig uheldig. Dette er synd når høytiden for alt den er verdt skal være hyggelig.

God jul!

PER FRIDTJOF LARSEN
Leder for Studentersamfundet
i Trondhjem

Illustrasjon: Christian Hekås

Du dreper ikke ondskap med maskingevær

Nazister er den eneste gruppen vi fremdeles klarer å se slaktes i hopetall på film. Hva skjer når vi blir lei?

**SIGURD MARTIN
NORDLI OPPEGAARD**
Kulturjournalist

FILM

Det er digg å vite hvem fienden er. Både i livet og på film. Da kan vi lage oss et enkelt system det er lett å forholde seg til. Hollywood har alltid visst dette, og hyppig brukt det som et virkemiddel, enten for å fortelle oss hvem vi skal like og hvem vi skal hate eller for å leke med kodene, mikse og trikse litt, og overraske oss skikkelig!

Hvem som er de onde har endret seg i løpet av filmhistorien. Før fungerte det helt fint å bruke russere, sosialister, arabere eller kinesere som «slemme». Globalisering har vist at disse gruppene ligner mer på oss filmpublikummet, enn det man trodde før eller antok, noe filmindustrien har lært. De ligner så mye at de ikke lenger fungerer som de «slemme». Når fienden i en moderne film tilhører en av disse gruppene, blir det ettertrykkelig presisert at det dreier seg om én bestemt slemming eller en liten gruppe med onde hensikter, ikke hele folkeslaget. Det gjøres ved å gi dem en personlighet og onde karaktertrekk, slik at man skal ha en grunn til å drepe dem. Å tilhøre et annet folkeslag enn hovedpersonen og publikum, er heldigvis ikke lenger grunn nok til å likvideres på lerretet.

Filmen har to typer antagonister: Den smarte

skurken som må overvinnes med list og drepes individuelt, og den regelrett onde som må fjernes fra jordens overflate. Av den sistnevnte sorten er det kanskje bare én gruppe vi ennå aksepterer. Kun én gruppe er så grunnleggende slemme at det er umulig å føle sympati med dem, uansett hvor mange eller brutalt de myrdes. Nazister. Nazister har en funksjon som udiskutabelt onde, og kan på bestials vis skalperes som i Tarantinos *Inglourious Basterds*, eller avpersonaliseres og meies ned som i kinoaktuelle *Fury*. Nazister er den eneste realistiske gruppen som kan behandles på denne måten uten at det forskrekker oss.

Litteraturen, ved for eksempel årets Nobelprisvinner Patrick Modiano, har i større grad forsøkt å forstå nazismen. Krigs- og actionfilmer tviholder fremdeles på demonifisering og drap av nazister. Nazistene brukes nærmest som rekvisitter der de røves for menneskelighet og skytes på avstand, mens svetten renner av amerikaneren. Ikke det at det er galt å lage fiksjonsfilmer om andre verdenskrig! Neida, det er spennende og gøy, akkurat slik en middels god krigs- eller actionfilm bør være. Men Hollywood har snart brukt opp dette allerede eksisterende fiendeforholdet. Snart kommer vi til å gå lei av å se nazister massakreres. Hva skjer da? Sjangeren er helt avhengig av noen som kan slaktes! Kanskje har substituttet eksistert like lenge som vår forestillingsevne: fantasivesener. Zombier har for eksempel mange av de samme kvalitetene som nazister: onde og helt umulige å føle det minste sympati med. Et astronomisk antall zombier kan bli drept iløpet av et popkornbeger uten at publikum synes det er drøyt.

Istedenfor å slakte den, kan Hollywood på nye måter tolke og forsøke å forstå fienden

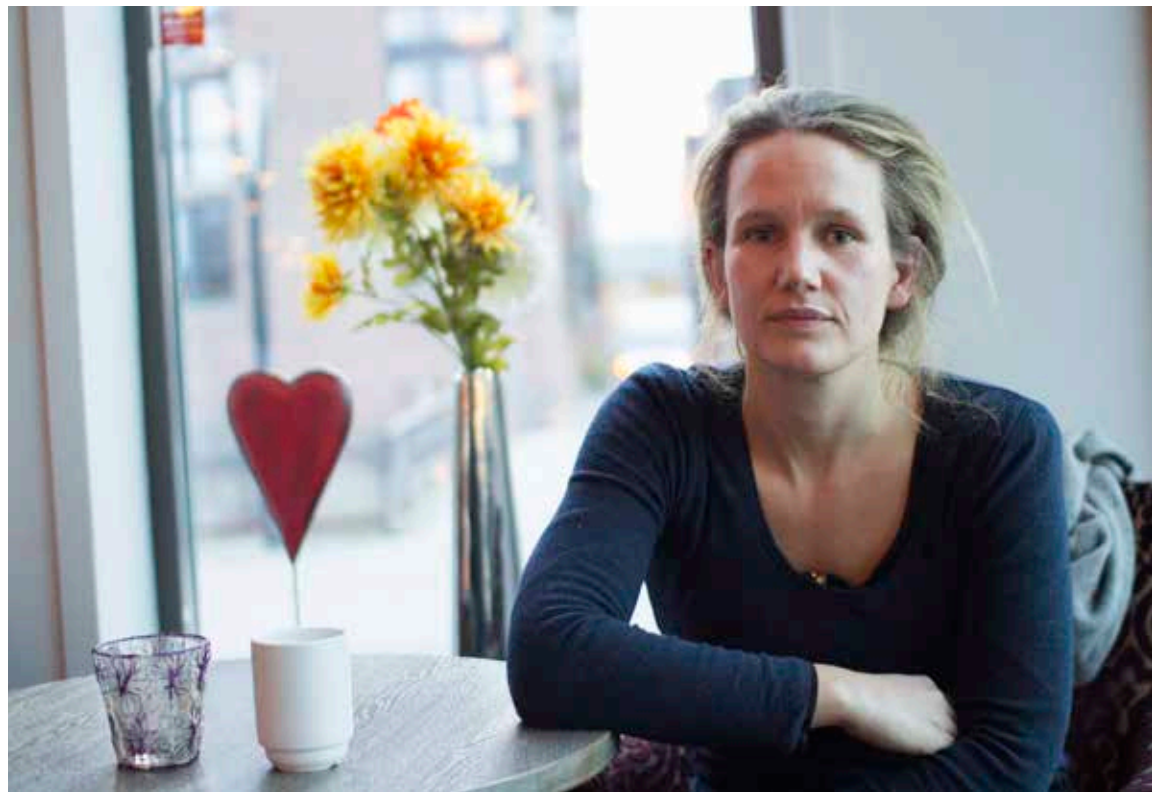
Zombiefilmer har eksistert like lenge som filmen selv, men har blitt mer populært de siste årene, kanskje i mangel på realistiske vesener å ta livet av.

Nazister er umulige å føle sympati med, men de er mennesker, akkurat som oss. Zombier og andre fantasivesener er for forskjellig fra oss til at de kan bli filmens nye nazist. Zombier har aldri okkupert land eller drept noens besteforeldre. Vårt fiendskap med alle fantasivesener er et konstruert fiendskap, skapt av kulturen. Andre verdenskrigs-filmer har sanne historier å basere seg på, noe som vekker sterkere følelser i publikum enn den rene og urealistiske fiksjonen.

Derfor er et annet og mer spennende utfall av vår metthet på nazistmord mulig og mer sannsynlig: At krigs- og actionsjangeren tar et oppgjør med kravet om å massakrere fienden, og kanskje i likhet med litteraturen finner andre og mer interessante måter å utforske ondskapen på. Istedenfor å slakte den, kan Hollywood på nye måter tolke og forsøke å forstå fienden. Filmen kan på den måten komme til å tøye grensene for hva publikum er komfortable med, men uansett vil det føre til en utvikling og nytenking både sjangeren og publikum kommer til å tjene på.

Følger de gode ideene

Mariken Halle mener folk må ta seg mer tid til å tenke over hvorfor de lever livet som de gjør, og ikke være så redd for å følge egne ideer.

INSPIRERER: Mariken Halle vil inspirere filmskapere som synes det er vanskelig å komme igang.

FILM

TEKST: **Linn Danielsen Evjemo**
FOTO: **Amalie Stokkan**

Den unge regissøren har alltid visst at hun ønsker å jobbe med skuespill, enten ved å spille selv, eller ved å instruere andre.

– Jeg startet med å ville bli skuespiller, og holdt mye på med teater sammen med venner og familie. Da jeg ikke kom inn på Teaterhøgskolen, begynte jeg på filmskole istedet.

Hun søkte på filmskoler i hele Norden, og endte til slutt på Filmhøgskolan i Göteborg, hvor hun tok en bachelorgrad i filmregi. Hun innså snart at dette var en skole som passet henne veldig godt.

– På Filmhøgskolan hadde de et veldig fritt opplegg, og jeg fikk i stor grad bygge min egen produksjonsmåte. Vi hadde mange samtaler om hvorfor man lager film, og det var ikke sånn at de på forhånd hadde definert hva film skal være.

Hun er usikker på om eksamensfilmen hennes, langfilmen *Kanskje i morgen*, kunne blitt til dersom hun hadde gått på en skole med strengere begrensninger til både sjanger og lengde.

– I Göteborg fikk jeg dessuten jobbe mye med skuespillere, fordi det var det som interesserte meg mest, mens det var andre som jobbet mer med lys og teknikk. Det synes jeg var veldig fint.

Kjenner seg igjen i egne filmer

Halle er bare tidlig i tredeårene, men har allerede regissert to langfilmer. I begge filmene har tempoet vært høyt. Vi møter karakterer som er i en litt fastlåst situasjon, og som bekymrer seg for ting som egentlig bare er bagateller.

– I de forrige filmene var vi nyutdannede, og mye av stresset og uroen i filmen var nok preget av at det var hektisk for oss som produserte den også.

Hun er ikke sikker på hva neste prosjekt blir, men vet at hun ønsker å ta tempoet litt ned, med en roligere

innspillingssituasjon og enklere handling. Hun mener at dette skyldes at hun er en annen person nå enn hun var før den siste langfilmen hennes, *Verden venter*.

– Det er ganske fantastisk at man kan forandre seg så mye på grunn av et slikt prosjekt. For meg er det en slags garanti for at filmen handler om noe viktig, og jeg håper jeg kan utfordre publikum til å reflektere over de samme tingene.

Vil inspirere folk i startgropa

Hun har ingen mål om å ende opp i en mer stabil jobb, men vil heller følge de gode ideene. Hun mener at man som filmskaper bør bruke tid på å komme fram til hvilke prosjekter man ønsker å gjøre, og prøve å finne måter for å gjennomføre dem selv på lavt budsjett.

– Jeg har vokst opp med en far som var jazzmusiker, og som ofte ikke visste om han hadde noen jobber særlig langt fram i tid. Jeg har nok blitt påvirket av å vite at den typen usikkerhet kan fungere helt fint.

Mariken Halle

Yrke: Regissør og produsent
Aktuell med: Langfilmen *Verden venter* som hadde premiere under dokumentarfilmfestivalen i Trondheim sist uke.

Din største kulturopplevelse?

– En oppsetning av *Idioten* av Dostojevskij i Berlin. Den varte i seks timer, og jeg kunne ikke tysk, men jeg ble helt slått i bakken av scenografien. Det var liksom ikke kulisser på scenen, det var hus, og skuespillerne satt i stillaser og snurret rundt på scenen. Det var en veldig stor opplevelse, og var med på å flytte grensene for hva teater kunne være.

Største guilty pleasure?

– Når det er jul, og jeg er hjemme hos mamma og pappa, er jeg glad i å se enkle romantiske komedier som ikke krever så mye av meg.

Verdens største problem, og hvordan fikse det?

– Ting går alt for fort, og man er ikke nok til stede for andre mennesker. Man tenker ikke så mye over hvorfor man gjør som man gjør, og ser seg blind på deler av vår kultur som egentlig er ganske rystende. Man bør for eksempel se mye film fra andre kulturer, slik at man ikke tar ting for gitt.

Har du et råd til Trondheims studenter?

– Du må tenke over hvor du er på vei, og ikke la deg stresse for mye av hva resten av verden mener om valgene du tar. Noen ganger kan det mest ansvarlige være å bytte litt kurs.

Den nye langfilmen *Verden venter* fikk ingen støtte fra Norsk Filminstitutt, og Halle håper at det kan inspirere filmskapere som synes det kan virke håpløst å komme i gang.

– Det er viktig at man bestemmer seg for å filme allerede før man søker. Offentlig finansiering er et praktisk spørsmål, men ikke avgjørende for prosjektet. **UD**

Forskere definerer hipsterbegrepet

Ifølge markedsforskerne Arsel og Thompson har hipsterbegrepet gått fra å være ukjent til å bli en kulturell klisje som beskriver en 2000-tallsungdom som prøver for hardt, skriver Universitas.

– Kortversjonen er at begrepet «hipster» gjerne brukes om en person som er opptatt av å være kul. Det er en

viktig distinksjon mellom de som er kule og de som vil være det. Hipsterbegrepet er effektivt når man skal avsløre de som prøver for hardt, sier hipsterforsker Tolstad til Universitas.

Sosiologen Bjørn Schiermer mener jakten på det individuelle og unike har fått unge til å lete etter kulhet i fortidens trender. Tolstad mener at dette

gjøres nytt og originalt ved at dagens unge tilnærmer seg fortiden ved bruk av ironi.

– Ironi er ofte helt genialt fordi det per definisjon handler om noe tveetydig, sier han.

Trondheim får mathall

Det skal bygges en mathall i Bøndernes Hus i Prinsenskvartalet i Trondheim sentrum. Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS-gründer Anne Morkemo, som også står bak serveringsstedet Ågot Lian og Bødenes Hus AS, står bak intensivet.

– Det blir helårssalg og servering av lokal mat og mat fra resten av landet, sier Morkemo til Adressa.

Mathallen vil ligge på gateplan og utgjøre 600 kvadratmeter.

– Ombygging av lokalene vil starte over nyttår, sier Johan Ludvik Bjørnstad, nestleder i styret i Bødenes Hus.

Mathallen skal åpnes 1. juni.

Unge kan ikke lenger lese håndskrift

Professor Agnheidur Karlsdottir ved pedagogisk institutt ved NTNU mener 4000 år gammelt håndverk kan gå tapt fordi elever ikke lenger er i stand til å tyde håndskrift. Teksting og sosiale medier erstatter i dag håndskrevne brev i stor grad. Ifølge Posten har mengden brev i hver postkasse blitt

halvert de siste ti åra.

– De har jo ikke lenger noen trening i det, sier Karlsdottir til NRK.

Hun mener skolene og lærerne har et stor ansvar for å lære elevene løkkeskrift og gi dem trening i å lese ulike typer håndskrift.

ENGASJEMENT: Samfundetleder Per Fridtjof Larssen vil ha mer politisk engasjement, men så langt har resolusjonene uteblitt.

- Avlyste Samfundsmøter
- Lavt oppmøte
- Ingen resolusjoner

Politisk debatt uteblir fra Samfundet

Da Per Fridtjof Larssen ble valgt som samfundetleder, var fanesaken å gjøre huset til politisk arena.

► SAMFUNDET

TEKST: Amanda Roland
FOTO: Eivind Sponga

Per Fridtjof Larssen tok over som samfundetleder 17. mai 2014. Da sa han at han ønsket å gjennomføre flere resolusjoner for å gi Samfundet politisk tyngde. I høst ble det ikke fremmet noen.

– Resolusjoner må melde seg fra et behov, og ikke bare etter hva styret mener, sier Larssen.

Han sier det likevel har vært et ønske om flere resolusjoner.

– Det er noe som har kokt bort i interne uenigheter. Vi håper å kunne vedta flere resolusjoner neste år, sier han.

I høst ble tre av elleve Samfundsmøter avlyst.

– Det er synd. Men man lærer av sine feil og vi skal planlegge bedre neste år, sier Larssen.

Vanskelig å skape engasjement

Larssen sier en av de største utfordringene har vært å få medlemsmassen til å se nytten av Storsalen som politisk arena.

– Det er et kontinuerlig arbeid å styrke medlemmenes stemme og aktivt engasjere Storsalen. Det er ikke

endringer som skjer på et halvt år, sier han.

Til våren vil han fortsette satsningen på politiske temaer og vektlegger geopolitiske saker.

– Vi vil at Samfundet skal bli mer politisk og ha mer aktuelle temaer. Det ender ofte med at man må drive folkeopplysning og tabloidisere ting. Det er et nødvendig onde, sier han.

Han legger til at det er vanskelig å finne saker som studentene kan mene noe om.

– Det er enklere å skape engasjement om saker som har vært diskutert en stund, som møtet vi hadde om norsk våpeneksport, sier han.

Lavt oppmøte i Storsalen

Hvert Samfundsmøte har hatt rundt 100 besøkende. Medlemsmassen er på 8500 studenter. Larssen mener oppmøtet har vært lavt, og at Storsalen bør være den største arenaen for studentenes meningsytringer. ISFiT-president Marius Jones sier Storsalen er en bra arena for organisasjonen.

– Vi kommer på Samfundsmøter, tar del i debatten og fremmer resolusjoner. Engasjement er viktig, og det er fra studentene resolusjonene burde komme, mener han.

Jones sier møtene er en god mulighet for å kunne fremme saker og ta del i debatter.

DETTE ER SAKEN:

- Samfundetleder Per Fridtjof Larssen ønsker å gi Samfundet mer politisk tyngde.
- Samfundsmøtene er Samfundets øverste demokratiske organ.
- Resolusjoner er selvstendige meningsytringer som blir vedtatt av Studentersamfundet, og som direkte tar sikte på utenverdenen.
- Medlemmene kan selv fremme resolusjoner i Storsalen.
- I høst har ingen resolusjon blitt fremmet.
- Tre Samfundsmøter har blitt avlyst i høst.
- Omtrent 100 møter opp på hvert Samfundsmøte.

Studentersamfunnet i Bergen tar avstand fra politikk

Leder Thea Marie Valler ved studentersamfunnet i Bergen sier hun besøkte et Samfundsmøte tidligere i år og opplevde det som veldig annerledes enn møtene i Bergen.

– Våre møter er organisert ganske annerledes enn lørdagsmøtene deres. Vi arrangerer møter tirsdag, onsdag, torsdag og utvalgte lørdager, med innhold som forskning, kultur og debatt. Medlemmenes rolle, i tillegg til å arrangere, er å stille spørsmål og innlegg til gjestene våre, sier hun.

Valler mener radikaliseringsprosessen på 70-tallet gjorde at Samfunnet i Bergen har tatt mer avstand fra politiske spørsmål enn i Oslo og Trondheim. Spørsmålet om de skulle ha flere resolusjoner ble tatt opp i vår, men møtte stor motstand.

– Det har ikke blitt vedtatt en resolusjon på 33 år, men i år vedtok vi vår første resolusjon på lenge. Den omhandlet en intern sak som ikke var politisk ladet, sier hun.

Det politiske engasjementet er stort blant de rundt 100 aktive medlemme. Møtene er preget av interne debatter.

– De som booker Samfunnetmøter har som regel sterke meninger. Vi som organisasjon går ikke ut og mener noe politisk, men jeg føler ikke det svekker engasjementet til medlemmene, sier hun.

I tillegg til å delta i debattene oppfordrer Samfunnet i Bergen medlemmer til å skrive kronikker til møtene. **UD**

KREATIVE SJELER – Kommersiell bryllupsfilm

Hva er ditt prosjekt?

Jeg er filmprodusent og jobber for tiden med kortfilmen *Bruden* i samarbeid med flere unge filmskapere i Trondheim. Det er en kort komedie om en vaklende vielse og en brud i krise.

Hvorfor film?

Jeg kunne like gjerne drevet med teater. Begge formater er veldig tiltalende. Det jeg synes er det mest interessante med film sammenlignet med andre kunstformer, er settingens viktighet. Filmopplevelsen avhenger av hvem man ser den sammen med, i hvilket rom, og under hvilke forhold. I tillegg varer opplevelsen lenger, i motsetning til et teaterstykke som slutter så fort sceneteppet går ned.

Hva inspirerer deg?

Det som inspirerer meg mest er nok folk som klarer å realisere ideene sine. Alt for ofte sitter man med gode konsepter som aldri blir noe, enten fordi man ikke

Hva er ditt prosjekt?

Hva er basert på en idé jeg har sittet med lenge. En dag snakket jeg med manusforfatter og regissør Kristian Uhlving, og vi bestemte oss for å videreutvikle ideen til et reelt prosjekt. Vi ønsket å lage en film som var såpass kort at den var gjennomførbar og festivalvennlig, samtidig som den kunne holde høy kvalitet.

Hvordan jobber dere nå og hvem er involvert?

Totalt har vi vært rundt 20 studenter som har jobbet frivillig med filmen, men produksjonen har i hovedsak vært drevet av meg selv, produsenten, samt regissør Kristian Uhlving og fotograf Sondre Lysne. Takket være støtte fra Midtnorsk Filmsenter og Sør-Trøndelag Fylkeskommune, har vi også klart å ansette profesjonelle skuespillere, noe som har hevet nivået betraktelig. Akkurat nå er vi i etterarbeidsfasen, hvor det jobbes iherdig med klipping. Deretter blir det runder med lyddesign, fargekorrigering, teksting og miksing før filmen er klar for å bli sendt til ulike festivaler. Vi tar sikte på å ha en ferdigstilt film innen 15. januar.

Hvem vil dere nå ut til?

Målet er å nå ut til så mange som mulig, men kortfilm er en vanskelig sjanger. Personlig er jeg ingen stor tilhenger av filmer og verk som er for selvhøytidelige og går inn for å være smale, mystiske og overdrevent kunstneriske. *Bruden* er nok et mer kommersielt arbeid som jeg tror kan nå ut til både filminteresserte og mannen i gata. **UD**

I hver utgave presenterer Under Dusken en kreativ trondheimsstudents prosjekt.

Mitt inntrykk er at dette primært var en mytisk og litt nedsettende stereotypi om trøndere

STEIN ERIK JOHANSEN

Førsteamanuensis ved Sosialantropologisk institutt

Om barteby og stereotypi

November er måneden der hårvekst i ansiktet virkelig kommer fram i lyset, men i Trondheim står barten sterkt året rundt. Det skulle man i alle fall tro.

TEKST: TONJE JACOBSEN ILLUSTRASJON: IRIA SAMUELSTUEN

«Det blir itj no fart uten bart!» er et kjent uttrykk for de fleste som har streifet innom trønderhovedstaden. Begrepet «trønderbart» er også viden kjent, og ble offisielt inkludert i Norsk Ordbok i 2013. Førsteamanuensis Stein Erik Johansen fra Sosialantropologisk institutt ved NTNU mener likevel at barten ikke har noen plass som symbol på trønder-sk kulturidentitet.

– Nedsettende stereotypi

– Jeg har bodd i Trondheim det meste av mitt liv, men det har gått meg hus forbi at barten «er blitt en så sentral del av Trondheims kultur», og at mustasjen i løpet av min levetid noensinne har utgjort noen som helst del av trondheims kulturidentitet, svarer Johansen på spørsmål om hvorfor barten har en så ikonisk rolle i Trondheim.

Johansen mener fenomenet er en stereotypi, og at trøndere selv slett ikke identifiserer seg med bartekulturen.

– Mitt inntrykk er at dette primært var en mytisk og litt nedsettende stereotypi om trøndere, og til dels folk fra Trondheim, som oppsto på 1980-tallet i enkelte mindre kretser lokalisert i Oslo-området, forteller Johansen.

Er ideen om trøndere som bartens fremste ambassadører en stereotypisk framstilling uten hold i virkeligheten?

Tar mustasjen på alvor

Det hersker i alle fall liten tvil om at medlemmene i Den norske mustacheclub av 91 identifiserer seg med barten - eller «mustachen», som de foretrekker å kalle den. De vil likevel ta litt avstand fra begrepet «trønderbart».

– «Trønderbart» er litt nedsettende, det er bare noe under nesen du har et ubevisst forhold til. Vi har videreutviklet mustasjen til noe mer, forteller president Tore Moan.

– Det handler om identitet. Det blir en del av deg, og mustasjen er på en måte din signatur, sier Moan.

Den norske mustachecluben av 91 er en gentlemanklubb som holder til i Trondheim. Medlemmene kan alle skilte med imponerende barter og mustasjer.

– Når jeg reiser rundt gjenkjennes jeg alltid som trønder på grunn av barten, sier han.

Han er likevel usikker på om bart er så mye vanligere i Trondheim enn resten av landet, og understreker at foreningen også har noen få medlemmer fra andre steder.

Ikke mest bart i Trondheim

Moan forteller at bartevekst startet som en kultur innad i politiet i Trondheim i begynnelsen av 90-tallet, og at det siden spredte seg videre ut over bybildet.

– Trondheim har rykte på seg for å være bartens hovedstad, og det er blitt en del av byens identitet, sier Moan.

Mens presidenten i Mustachcluben har forståelse for at barten forbindes med Trondheim, mener Johansen at det primært er en feiloppfatning blant folk som ikke er trøndere selv.

– Det kan være at det var litt flere mustasjer i Trondheim enn i Oslo på 1980-tallet, men forskjellen var neppe all verden positivistisk sett. Forskjellen kan ha vært litt større for enkelte bygder i Trøndelag, sier Johansen.

Når jeg reiser rundt, gjenkjennes jeg alltid som trønder på grunn av barten

TORE MOAN

President i Mustachecluben

Misunnelsesmekanismer

Johansen tror det ligger andre årsaker til grunn for at barten assosieres så sterkt med Trondheim enn at det finnes spesielt mye av den blant trønderne.

– I så fall er fenomenet primært interessant for å forstå lett-bisarre kulturgeografiske projeksjoner fra rundt Oslo-gryten, og hva nå de måtte bunne i, for eksempel misunnelsesmekanismer vis-a-vis datidens stigende suksess til Rosenborg Ballklub, forklarer Johansen.

Kanskje hele bartefenomenet er rester av en ned-

settende og gammeldags stereotype? Folk flest ser likevel ut til å omfavne fenomenet, med navn som «Bartebyen» og «Bartebuss». Det syntes Moan bare er morsomt.

– Bart er blitt en del av identiteten til Trondheim, og det er morsomt at bart brukes i slike sammenhenger, sier Moan.

At barten er en del av identiteten til Trondheim, er Anders Kvåle Rue enig i. Han er forfatter av boken *Skjegg - en kulturhistorie*, der han har skrevet et eget kapittel om barten.

– Trondheim og Trøndelag har markert seg som Mustasje-byen, i alle fall i media. De har har en egen mustasje-forening, og har avholdt mustasjemesterskap. Generelt kan det være en myte, men folks oppfatning er at det er noe typisk med trøndere og bart - og skinnvest, legger han til.

Trøndersk eller mandig?

– Jeg har aldri hørt snakk om «Kristiansand-bart». Det er en grunn til at «trønderbart» er et fenomen, sier Rue.

Han forteller videre at bart er et typisk distriktsfenomen, og at Trondheim generelt oppfattes som å ha en mer folkelig kultur enn byer som Oslo og Bergen, noe som gjerne eksemplifiseres i trønderrocken.

– Upolert mandighet, karsk og bart er «typisk trøndersk», sier han.

Dette kan kanskje forklare hvordan det har oppstått en forbindelse mellom Trondheim og bart uten at det finnes overflod av menn med skjegg på overleppa her. Rue forteller hvordan barten er et overgangsfenomen som opptrer i moteperioder mellom fullskjegg og barbering.

– Den er også en kompromissløsning. Der hvor moten dikterer full barbering, kan de ekstra stolte og mandige fjerne hakeskjegget, men holde på barten. Fullskjegget er naturen, barten er den kontrollerte mandighet, sier han.

Det eksisterer nok uenighet om hvorvidt stempelet som «Barteby» er en morsom kulturidentitet eller en nedsettende stereotypi. Det som derimot later til å være ganske sikkert, er at barten egentlig ikke er et vanligere syn i Trondheims gater enn ellers i vårt vidstrakte land. **UD**

Mørke brygg for mørke julenetter

Under Dusken har testet årets juleøl, og viser deg hva du burde bruke årets siste stipend på.

TEKST: AN NGUYEN OG MATHIAS KRISTIANSEN ILLUSTRASJON: IRIA SAMUELSTUEN

Dahls

Først ut er vårt kjære Trondheimsbryggeri. Idet ølet treffer tungen brer imidlertid skuffelsen seg over oss. Utvannet. Smakløst. Kjedelig. Det er ikke mye positivt som kan sies om dette juleølet. Derimot egner det seg ypperlig til uanstendige julebord, da bønnskifaktoren er høy. Kombinasjonen av ikke-eksisterende smak og lite kullsyre gjør at ølet glir lett ned. Likevel kunne Dahls gjort mer for julesmaken, da kryddernivået er tilnærmet null. Dahls juleøl forblir en skuffelse, til tross for at det går kjapt ned. Vi håper inderlig at resten av ølet smaker bedre enn dette.

Tuborg

Det andre ølet som skal testes er Tuborg juleøl. Bryggeriet med det dårligste ryktet, overrasker. Dette var jo faktisk ikke så verst! Med en lukt og smak som minner om en halvgrei bayer har de kanskje bommet litt på juleølsmaken, men ølet smaker faktisk greit. Det mangler for såvidt litt kryddersmak, og Tuborg burde vært mer dristige da de lagde ølet. Om man ser bort fra manglene er det en helt grei og enkel smak med en veldig fin fylde, som samtidig ikke er så vanskelig å drikke. Dette vil nok gjøre det brunrøde brygget til et populært øl på julebordet. I tillegg er det noe av det billigste juleølet på markedet. Samtidig egner brygget seg godt til kjøtt, og vil nok stå fint til en ribbemiddag på budsjett. Styrt er også mulig med Tuborgs juleøl. Det har lite kullsyre og er derfor egnet til drikkeleker en sen lørdagskveld. Men vær oppmerksom, det er ganske mørkt og kan fort komme i retur. Her har våre danske kamerater levert et overraskende godt produkt på tross av forventningene. Men det er fortsatt ikke bedre enn midt på treet. Tuborg er fremdeles Tuborg.

Aass

Etter en overraskende grei Tuborg retter vi blikket mot Aass, og vi nyter det vi ser. Mens Tuborg-boksen minner om en adventskalender for barn, ser drammensølet svært sofistikert ut i sin røde boks prydet med hvite snøkrystaller. Det får i hvert fall terningkast seks for design. Men i likhet med mennesker er det innsiden som teller, og i dette tilfellet er dessverre ikke innsiden noe å skryte av. Aass er litt som hun fine jenta du møtte på byen en fredagskveld. Söt i begynnelsen, men med en besk ettersmak. I det minste får Aas poeng for forsøket. På tross av fraværet av krydder og den vonde ettersmaken, har ølet en tiltalende oransjeaktig farge og relativt mye, om ikke god, smak.

Austmann

Etter tre småskuffende øl står kveldens eneste mikrobryggeri for tur. Selv om det har et u-julete design er dette en skikkelig god juleøl. Det første man legger merke til er duften av pepperkake. Ølet har en mørk farge med en tilhørende fylldighet. Det har en herlig kryddersmak som domineres av nellik, og med en lengre ettersmak av appelsinskall. Dette er rett og slett et skikkelig juleøl. På tross av at vi bare er midt i november begynner julefreden å senke seg etter et par slurker. Austmanns juleøl er litt dyrere enn det vanlige butikølet, men du får akkurat det du betaler for. Det er verdt de ekstra ti kronene. Ølet egner seg godt til julematen med sin fylldighet og aromatiske kryddersmak. Austmanns juleøl er derimot ikke det man vil styrt på julebordet for å bli kanakas, for dette brygget burde nytes. Austmann leverer kveldens høydepunkt med et velsmakende klassisk juleøl.

Ringnes

Det er tid for kveldens siste øl. Alle kjenner på at det blir vanskelig å overgå Austmann, og åpner Ringnes-flaskene noe motvillig. Vi blir dessverre ikke overrasket. Etter den spennende smaksekspløsjonen av nellik, appelsinskall og krydder, blekner Ringnes i sammenligning. Ølet har en syrlig, men ikke distinkt smak og virker kjedelig i forhold til Austmann. Juleølet er veldig tørt, så å styrt det på julebordet anbefales ikke, da det vil se ukult ut å måtte drikke store mengder vann etterpå. Det er derimot ikke noe galt med Ringnes-ølet, selv om det er litt flatt. Det blir reddet av sin høye alkoholprosent, som gjør ølet hakket bedre. Ringnes havner derfor på terningkast fire med en grei, syrlig smak av noe som er vanskelig å sette fingeren på.

MIN ANBEFALING

SYNNE HAMMERVIK
Redaktør for Under Dusken

Det er på sin plass å ta en kamp mot høykulturen og det noe pretensiose anbefaleriet som stort sett får spalteplass i Under Dusken. Nå som eksamensangsten kommer krypende, dagene blir stadig kortere og Samfundet stenger sine dører for øltørste studenter vil jeg komme med noen tips til hjernedød underholdning som vil få deg til å smile(eller grine) i lang tid.

En ekte mann

Er du en av dem som ser gleden i enkelhet, politisk ukorrekthet og simple toner må du sette på Farmen-Gaute sitt fabelaktige debutalbum. Dessverre er bare noen av låtene tilgjengelig på Spotify, men til gjengjeld finner du låta over alle låter: «En ekte mann». Et kronksempel på en sang du ikke kan ta seriøst og som river litt i hjerterota, men på en merkelig god måte. Det er umulig å vite om man skal le eller grine når han synger om den ekte mannen som jakter på bjørn, slenger kjøttet på bordet og gror skjegg for å understreke sin maskulinitet. Lytt til musikken som på ingen måte gjør deg kul, kultvært eller anerkjent i kunstnerens hus. Du kommer til å bli tvers igjennom lykkelig.

Musikaler

Personlig har jeg alltid elsket konseptet med at mennesker bryter ut i allsang midt på gata og synger om livets mest banale ting. Jeg liker at to mennesker erklerer sin kjærlighet foran et hav av mennesker i en klissete duett, eller at man helt ut av det blå tar et oppgjør med Gud og urettferdigheten i en pompøs, gråtkvalt ballade i ekte Andrew Lloyd Webber-stil. Til tross for at det er urealistisk og til tider ekstremt kleint, er det lite som gjør meg mer fornøyd enn å se John Travolta svinge seg i glitrende 60-tallskjoler og syngende «stor», «blond» og «vakker» i fargesprakende Hairspray. Musikalen som forøvrig også gir mye plass til gullgutten Zac Afron fra Highschool musical, som selv i denne lavkultur-spalten ikke fortjener noen godord.

Kioskromaner

Gud forby om du slipper bomben «jeg har lest alle Twilight-bøkene» eller Fifty shades of grey til noen av dine mer beleste og kultiverte venner. Det blir nesten som å banne i kirka og plutselig stilles du for retten og må forklare deg selv. Nå anbefaler jeg absolutt ikke å lese perm til perm med disse dårlig skrevet romanene hvor kvinnen er laget av porselen og mennenes eneste oppgave er å fotfølge jenta slik at hun holder seg på bena. Likevel må det sies at hvis du ikke greier å se gleden i en god prat om disse literære kunstverkene har du gått glipp av noe stort. For her er det nok å kose seg med. Noen ganger er det slike ting som gir deg størst livsglede, og det er i alle fall et fint avbrekk fra pensumpugging. Les det med hodet høyt hevet, og et siste tips: Finn en god høytleser og få bøkene servert med en pompøs og en smule sarkastisk tone. En garantert kilde til latter.

Prøver å fylle tidsskriftet med tomrom

TIDSSKRIFTET A
Kunst- og arkitektstudenter ved NTNU (red. Maria Wyller) – utgitt 6. november

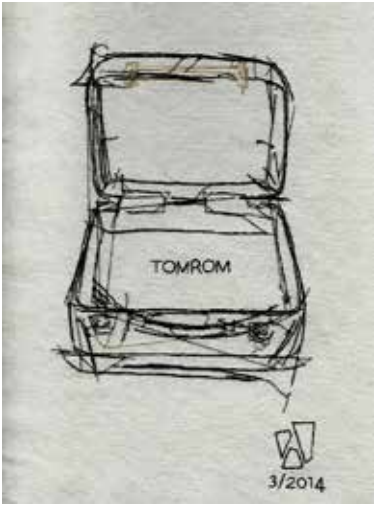
TIDSSKRIFT TEKST: HILDE HEGGSTAD FOTO: TIDSSKRIFTET A

I det tredje nummeret av *Tidsskriftet A* tar kunst- og arkitektstudentene ved NTNU for seg temaet «tomrom». *A* tar både for seg fysiske og forestilte tomrom, og forsøker gjennom tidsskriftet å definere og tolke begrepet.

A inneholder fagartikler, dikt, kommentarer, fotografi og illustrasjoner. Det er tydelig at dette er et tidsskrift med få rammer og restriksjoner, og at det er en plattform der kunst- og arkitektstudentene prøver å være kreative, skape debatt og oppdatere leserne på det siste innen forskjellige kunstformer. Konseptet i seg selv er kreativt og åpent. Det er mange fine tekster om tomrom, men flere blir veldig like. Tidsskriftet er grafisk sett på et høyt nivå, noe som er typisk for alle utgavene av *A*. Bildene og illustrasjonene passer bra med tema, og dette kunne det gjerne vært mer av.

Til tider syns jeg artiklene blir for lange og uinteressante. Det kan virke som om redaksjonen prøver å skrive om alt som har med tomrom å gjøre, selv om ikke alt er like interessant. For eksempel går artikkelen om «Det tomme lerretet» over hele fire sider, selv om leseren forstår poenget etter to avsnitt. Noen tekster er interessante, som

Diskusjonen hadde vært interessant, hvis ikke det var for at de samme momentene ble drøftet om og om igjen

teksten om hvordan skatere bruker arkitektur på en egen måte, og om hvordan «fiendtlig arkitektur» begrenser befolkningens muligheter til å utnytte offentlige steder. Bybenker blir for eksempel designet slik at det er umulig for uteliggere å sove på dem. Andre artikler bidrar lite til leseropplevelsen. Artikkelen om kvinnens plass i rommet er nærmest en kopi av en typisk artikkel om likestilling og drøfting av kvinneverollen, og blir dermed alt for kjedelig.

«Tomrom» blir diskutert og dratt ut gjennom hele tidsskriftet. Diskusjonen hadde vært interessant, hvis ikke det var for at de samme momentene ble drøftet om og om igjen. Jeg likte diktet skrevet av Alice Lødemel Sandberg, men syns ikke den videre diskusjonen av tomrommet ga meg noe særlig. Tidsskriftet klarer likevel å bruke temaet til å gjøre *A* både abstrakt og med faglig innhold, men det egner seg best til kunst- og arkitektstudentene selv. Jeg kan se for meg at redaksjonen lærer mye av å produsere *A*, og at artiklene kan være interessante for dem som føler en tilhørighet til tidsskriftet fra før. Redaksjonen får trolig mer ut av å lage tidsskriftet enn det en utenforstående leser får av å lese det.

Veldig morsom og uendelig trist

KJÆRE
Linnéa Myhre - Tiden Norsk Forlag

LITTERATUR TEKST: SUNNIVA ELISE HEIM FOTO: TIDEN NORSK FORLAG

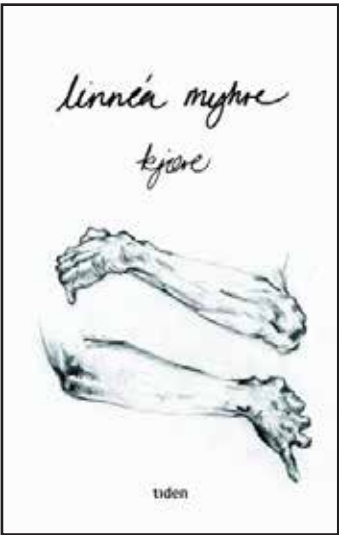
I Linnéa Myhres forrige bok fulgte vi henne gjennom et år med spiseforstyrrelser og psykiske problemer. I hennes nye selvbiografiske roman *Kjære*, tar hun et oppgjør med både sine kjære og mindre kjære i brevform. Personer som er eller har vært i livet hennes, matvareprodusenter og bedrifter, og ikke minst seg selv.

Boka åpner med et selvmordsbrev fra 2011, skrevet til moren. Dette brevet står i kontrast til resten av boka, som inneholder mye svart humor og sinne, men samtidig en ny optimisme for framtiden. Sammenlignet med den forrige boka som var skjør og vond, har *Kjære* en annen stemning over seg. Man finner mye sårt alvor også i denne, men

det ligger i større grad gjemt mellom linjene. Som for eksempel hennes frykt for at hun skal slutte å være pasient hos psykiateren Finn Skårderud, hennes klaustrofobiske forhold til mat og brudd på rutiner, og hennes overbevisning om at ingen vil ha noe mer med henne å gjøre. Det kanskje vondeste og sterkeste å lese er brevet adressert til faren. Brevet inneholder en bønn om å bli sett, en bønn om at han skal være glad i henne.

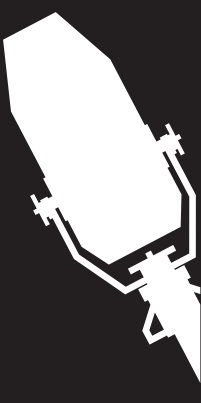
Noen brev synes å være skrevet mer for underholdningens skyld, som til for eksempel matvareprodusentene Santa Maria og Natreen, undulaten hennes, og Eyvind Hellstrøm. Hun tar også et feministisk oppgjør med bladet *Mann* og redaktør Knut Christian Moeng. Hun kritiserer måten hun ble behandlet på da hun ble kåret til Norges mest sexy kvinne i 2011, mens hun var alvorlig syk av spiseforstyrrelser.

Språket er nøkternt og flyter godt. Myhre har en evne til å formidle vanskelige ting på en enkel og kortfattet måte, noe som er ytterligere med på å gripe leseren. *Kjære* er ikke et litterært mesterverk, men det er likevel en viktig bok. Gjennom sine ærlige bekjennelser kaster hun lys over hvordan et

menneske med et sykt sinn tenker og handler. Ikke minst bidrar Myhre til å skape åpenhet rundt psykiske lidelser. Behovet for å bli sett og anerkjent er et gjennomgående tema, og det er noe de fleste vil kunne relatere seg til.

Boka avsluttes med et brev til kjæresten Sondre Lerche, der hun erklærer at han er viktigere enn alt annet. Til og med viktigere enn maten. *Kjære* er veldig morsom og uendelig trist på samme tid.

RADIO REVOLT

Studentradioen i Trondheim

Radio Revolt er en radiokanal av og for studenter i Trondheim. Vi har et bredt spekter av programmer med en variert og spennende musikkprofil. Du kan streame oss på Dusken.no og laste ned våre podcast på iTunes.

dusken.no/radio

MANDAG:

16.00-17.00
postBluesKollektivet
Musikk - Rock

17.00-18.00
Alle elsker mandag
Humor

TIRSDAG:

16.00-17.00
Popstase
Musikk - Pop

17.00-18.00
Live
Konsertmagasin

18.00-20.00
Blyforgiftning
Musikk - Metall

20.00-21.00
Bokbaren
Litteraturmagasin

ONSDAG:

15.00-16.00
Hagelangs
Musikk

16.00-17.00
Harselas
Humor

17.00-18.00
Ctrl+Alt+Delete
Spillmagasin

18.00-19.00
Reservebenken
Sport

19.00-20.00
Sagtann
Musikk - Elektronisk

20.00-21.00
Das kapital/Historietimen
(Radio Nova)

TORSDAG:

18.00-19.00
Uillustrert Vitenskap
Populærvitenskap

20.00-22.00
Filmofil
Filmmagasin

FREDAG:

15.00-17.00
Nesten Helg
Aktualitetsmagasin

17.00-18.00
Irie Radio
Musikk - Jamaikansk

18.00-20.00
Feber
Musikk - Hip-Hop og R&B

20.00-21.00
pink/noise
Musikk - Pop og støy

LØRDAG:

13.00-14.00
Garasjen
Teknologimagasin

17.00-18.00
Dansebåten
Musikk

SØNDAG:

15.00-16.00
PostKåkk
Mat og postrock

16.00-17.00
Nashville
Musikk - Amerikana

18.00-19.00
Gretne Gamle Gubber
Humor

20.00-21.00
Vinyl
Musikk - Eklektisk

PINK/NOISE – Fredag 20.00-21.00

Digger du god popmusikk, men ikke nødvendigvis det som spilles på kommersiell radio? Er du kanskje også nysgjerrig på og utforske mer eksperimentell og bråkete musikk? Da er Pink/noise programmet for deg!

Pink/noise er Radio Revolts musikkprogram for alternativ pop og støy. Hver uke presenterer vi den ferskeste, feteste og mest fengende popen, og den mest spennende støyen vi kan finne. 30 minutter pop, etterfulgt av 30 minutter støy.

Musikkstøyen er ofte lokal. Trondheim

er nemlig hjem til en svært aktiv støyscene, som har eksistert i snart 20 år. Pink/noise følger med, spiller nye slipp og eksklusive live-opptak.

Innimellom får vi band på besøk, og de tar med seg musikken som har påvirket dem. Hva slags musikk digger Broen og Deathcrush? Det kan du høre i Pink/noise, og vi kan love flere spennende gjester på nyåret.

Med jevne mellomrom har vi også kassettspesialer, der vi loser deg gjennom den stadig voksende jungelen av små

kassettablær, og spiller den tøffeste musikken vi finner der. Garasjerock, punk, post-punk, folk, shoegaze, techno, elektropop, drone, ambient, støyrock, hiphop, soul og etiopisk jazz. Alt spilt fra tilbake til 1987 for å finne et år der det ble solgt like mange kassetter som i 2012? Teipen er tilbake for fullt, og Pink/noise er landets eneste radioprogram som dekker den internasjonale kassettsenen med en viss grad av alvor.

Liker du å oppdage ny musikk? Lytt til Pink/noise. Tidligere sendinger kan høres på dusken.no/radio.

SINGELAKTUELL: De utdannede jazzmusikerne vil nå ut til flere med musikken deres.

Lumikide med ny singel

Lumikide spilte en kveld på Samfundet. De har nylig spilt inn en EP, og forbereder seg nå til å lage sitt første fulle album.

MUSIKK

TEKST: Ludvig furu

FOTO: Hans Fredrik Sunde

Fra duo, til trio, til kvartett

Bandet har spilt i Trondheim før, blant annet på Antikvariatet for et par år tilbake, da bare bestående av Martin Miguel Almagro Tonne og Birgitta Alida Hole. Nå har de med seg Alf Hulbækmo på keyboard og Axel Skalstad på trommer.

– Vi het Lumikide da også, men det var en helt annen type musikk. Vi hadde trommemaskin og gitarlooping. Vi spilte på Trondheim Calling i fjor. Sist vi var her, spilte vi på Café Løkka og Bakke Kirke.

De har også fått sjansen til å spille på Polarjazz på Svalbard.

– Vi spilte konsert i en liten hytte langt ute i villmarken på skinnpledd. Publikum bestod av rundt 20 personer, og lokalet var stappfullt. Vi så på andre konserter, kjørte hundeslede og drakk.

Før konserten på Knaus spilte Susanne Sundfør i storsalen. De tror det var en fordel.

– Selv om hun spilte mer elektro-

nisk musikk enn oss, tror vi at vi har fanbasen til felles. Vi spiller begge popmusikk innenfor en litt mindre radiovennelig sjanger.

Stor avstand

Bandet holder til både i Bergen og Trondheim, noe som gjør mulighete-
ne for å spille sammen mer begrenset.

– Vi skriver noen låter sammen, og noen blir laget på egenhånd. I det siste har Martin spilt inn demoer hjemme, og så sendt til de andre i bandet. Nå er vi mer strukturerte i komposisjonsprosessen, i motsetning til før da vi stort sett jammet.

– *Er det krevende å samles for å spille?*

– Nei, det går helt greit. Vi flyr dit det er konserter, sender demoer til hverandre og øver når vi treffes. Hele rytmeseksjonen av bandet bor i Trondheim, så vi kan øve på komp når det passer oss.

Utdannede musikere

Hele bandet har utdanning i jazz, og traff hverandre på jazzlinjen på Sund Folkehøyskole. De studerer nå jazz på NTNU og Universitetet i Bergen.

– Vi tror ikke musikkutdanningen vår preger det musikalske til en så stor grad man kanskje skulle tro. Vi er jazzmusikere alle sammen, men i

Lumikide bruker vi kompetansen vår til tilstedeværelsen i musikken. Vi er vant til å lytte til hverandre, og vi bruker de egenskapene uansett hva slags musikk vi spiller. Når man bruker så mye tid på å øve på instrumentet sitt får man et overskudd når man driver med musikk som ikke er veldig kompleks.

– *Dere spiller mye jazz ellers. Føler dere Lumikide er et fristed?*

– I Lumikide kan vi hvile oss på sterke komposisjoner framfor å hele tiden strekke oss etter gode improvisasjoner. Men vi blir ikke for låst til låtene heller, da mister musikken litt av gløden.

De føler det er helt naturlig å drive med popmusikk, og gjør det ikke utelukkende for å slå igjennom.

– Hvis vi bare hadde drevet med dette for å bli populære hadde vi laget annerledes musikk, men dersom vi bare hadde drevet med det for moro skyld hadde vi ikke spilt så mange konserter. Vi har på sett og vis det samme målet når vi spiller jazz også, vi vil få musikken vår ut til andre mennesker.

På nyåret slipper de en EP på bergenselskapet Klangkollektivet Den er nær ferdig innspilt. Året etter slipper de debutalbum. Den nye singelen deres «Again» er inkludert på EPen. **UD**

KOMMENTAR

VILDE BOBERG SVINENG
Musikkansvarlig

Nok et år med musikalske gleder og skuffelser er snart omme. Ingenting slår følelsen av å oppdage et nytt band som fyller et tomrom du ikke visste du hadde i platesamlingen din. Jeg har i alle fall lagt The Rolling Stones på hylla for en liten stund, og gitt spilletid til nytt gull fra Mac DeMarco, Angel Olsen og FKA Twigs. Men det er ikke bare engelskspråklige artister som strømmer ut av høyta-
leren min. 2014 er også året norske musikere kan gi seg selv et velfortjent klapp på skuldra.

Nei, så tjener de ikke like mye som de ville gjort om folk kjøpte musikken sin på Platekompaniet, men de er jævlige flinke. Og da tenker jeg ikke på lett fordøyelig musikk fra Broiler eller OnkIP, som for øvrig gjør en hederlig innsats med å fylle den norske kvota på topplisten til Spotify. Perlene i norsk musikk når ikke ut til massene og da blir det vanskelig å tjene seg rik på musikken. Det er trist, men sann er det. For det skal ikke stå på variasjon eller kvalitet. Torgeir Waldemar, Emilie Nicolas og Kaja Gunnufsen har alle levert knallsterke debutalbum i år. Og mens vi hører de om og om igjen, venter vi spent på nytt materiale fra The Fjords, Ondt Blod, Vilde Tuv blant annet. Listen over unge og lovende artister i dette landet er ikke uendelig, men den er lang.

Det er ikke bare norske journalister som roser våre egne stjer-
neskudd. Norske artister som Röyksopp, Jenny Hval & Susanna, Todd Terje og Highasakite har i år fått velfortjent anerkjennelse i det store utland. Vi er så stolte! Som vår egen musikkredaksjon har gjort, kommer også andre bedrevitere til å inkludere albumene *It's Album Time*, *Meshes of Voice* og *Silent Treatment* på sine «årets beste album» lister. Dette vil resultere i flere spillejobber utenfor landets grenser, som igjen vil føre til at flere hører musikken deres. Norsk musikk er mer enn bare frijazz og Mari Boine.

TODD TERJE

IT'S ALBUM TIME

Sammen med noen få andre norske artister har Todd Terje gjort seg bemerket internasjonalt for sin Oslo-disco, den lette, lyse og noen ganger litt teite, repeterende elektronikaen. *It's Album Time* er på ingen måte et forsøk på å passe inn i en kommersiell verden, men heller en feiring av det å ha det gøy og eksperimentere med lyd. Lydbildet er sleipt, utforskende og briljerende. Det er nesten så det ikke skulle vært lov, men samtidig er det så gjennomført at det bare må applauderes. Stående.

Foto: Olsen Records

Foto: SusannaSonata

JENNY HVAL & SUSANNA

MESHERS OF VOICES

Debutplata til samarbeidsprosjektet mellom norske Jenny Hval og Susanna ble sluppet i august til strålende kritikk fra en hel musikkbransje. Skiva åpner rolig, og bygger seg stadig opp. Det har et mørkt lydbilde, nesten truende. Sopranen ligger helt fantastisk som en kontrast til de mørke og durende melodiene i bakgrunnen. Låtene glir inn i hverandre og skaper et helhetelig album. En kan trekke linjer til Susanne Sundfør, men disse to står helt klart på egne ben.

SWANS

TO BE KIND

To Be Kind er en eksperimentell og kompromissløs trippel-LP med over to timer spilletid, fra Michael Giras Swans. Nyskapende både i kunstart og egen legende, er Swans' sisteplate per tradisjon vanskelig å sjangerdefinere og krevende å fordøye. Gevinsten er desto herligere når man lar de lange sporene oppsluke og hypnotisere, og reisen blir en perfekt nyansert kraftutøvelse framfor tråkklende støy.

Foto: Mute/Young God

ST. VINCENT

ST. VINCENT

St. Vincent slapp sin andre skive i februar i år. Anne Eirin Clark fra Oklahoma har ikke fått strekk i tenkemuskelen når hun fant på scenenavnet sitt. Hun har heldigvis brukt mye mer tid på musikken. Plata er svært gjennomført, og er avslappet samtidig som den er utrolig funky. Melodiene bærer preg av strømninger fra hele musikkverden. Det er en særhet i låtskrivingen som gjør denne plata helt spesiell, og absolutt en av årets beste.

Foto: Loma Vista/Republic

Foto: Profound Lore

PALLBEARER

FOUNDATIONS OF BURDEN

Rendyrket doom-metal fra amerikanerne som, til tross for nevnte rendyrkethet, har akkumulert en respektabel tilhengerskare utenfor metallsjangeren. Skiva byr på over seks spor med flere gitarlag enn man greier å telle og sterkere melodiositet enn de fleste av sine sjangerbrødre. Riffene er tunge, trommene seige, og temposkiftet merkbart behagelig. Det mest framtreddende er likevel Brett Campbell, som med sin skjærende vokal over det dynamiske lydbildet framstår som det nærmeste vi kommer en ny Prince of Darkness.

Årets beste album

Det var ingen lett oppgave, men disse 20 albumene mener vår musikkredaksjon at du ikke kan gå glipp av.

JENNY HVAL & SUSANNA

MESHERS OF VOICES

Debutplata til samarbeidsprosjektet mellom norske Jenny Hval og Susanna ble sluppet i august til strålende kritikk fra en hel musikkbransje. Skiva åpner rolig, og bygger seg stadig opp. Det har et mørkt lydbilde, nesten truende. Sopranen ligger helt fantastisk som en kontrast til de mørke og durende melodiene i bakgrunnen. Låtene glir inn i hverandre og skaper et helhetelig album. En kan trekke linjer til Susanne Sundfør, men disse to står helt klart på egne ben.

Foto: Yung Lean

YUNG LEAN

UNKNOWN MEMORY

18 år gamle Jonatan fra Stockholm, aka Yung Lean, er for mange den mest spennende artisten i rapspillet for tiden. Med Sad Boys-crewet sitt dominerer Yung Lean nisjesjangeren «sad rap» med apatisk utstråling og umotivert framføring. Futuristisk og forseggjort trap-produksjon og riktig bruk av auto-tune gjør debutalbumet til en av årets mest uunngåelige pakker.

SHITRICH
MAKKA NYKINEN

Debutskiva til trønderveteranen Shitrich er en sjit-tung opplevelse om alt fra sex med mindreårige til å hive sivilsnut ut av bilen i fart, satt til skitne, upolerte beats fra Kvamkollektivet. Skiva er stappfull av instrumentelle høydepunkter, vulgære refrenger som er overraskende fengende og pustetrenge vers. *Makka Nykinen* tilhører sjeldenhetene i et mer stilrent rap-Norge.

FREDDIE GIBBS & MADLIB
PIÑATA

Et av årets sterkeste hiphop-album leveres på et skittent sølvfat av veteranene Freddie Gibbs og Madlib. Madlib står for seige, tunge beats, han leker seg med barnslige soul- og jazz-samples. Gibbs gjør det han kan best, og spytter selvsikkert om dop og det tøffe gangsterlivet. *Piñata* minner om flere av 90-tallets hardtslående rapalbum, likevel tilfører gutta noe nytt til en klassisk oppskrift på hiphop. Dette er noe alle kan like, ikke bare gatas doplangere.

PERFECT PUSSY
SAY YES TO LOVE

Perfect Pussy er «punk as fuck». Druknet i feedback roper Meredith Graves dypt personlige tekster med kraftig feministisk og musikkpolitisk brodd. Dette er frenetisk punk som ikke er redd for å grise det skikkelig til. *Say Yes to Love* er 23 minutter du vil høre igjen og igjen.

TORGEIR WALDEMAR
TORGEIR WALDEMAR

Hvorfor alt dette oppstyret rundt Torgeir Waldemar? Mannen spiller da musikk vi har hørt tusen ganger før. Likevel, den stemmen, tekstene, tiden han bruker på låtene, inderligheten, de vonde, men samtidig gode sekvensene. Helheten. Om Torgeir Waldemar kunne, ville han bli gjenfødt et sted i Mississippi-deltaet, og kanskje har han mer der å gjøre, men vi er umåtelig stolte av at han er en borger av kongeriket Norge.

THE WAR ON DRUGS
LOST IN THE DREAM

I mars kom et varmt og friskt pust fra Philadelphia. Indierockerne i The War On Drugs slapp endelig sitt tredje studioalbum. Frontfigur Adam Granduciel fortsetter å kombinere 80-talls rock med 70-talls psykedelisk kosmos. Dette blir skapt med spennende krydder som en drømmende analog synthesizer, munnsspill og saksofon. Du vil bli gal og glad av ropet til Granduciel på ett minutt og 48 sekunder ut i hitlåta «Red Eyes».

HISS GOLDEN MESSENGER
LATENESS OF DANCERS

M.C. Taylor og Scott Hirsch har på sitt fjerde album sammen laget en av årets vakreste skildringer av tro, tvil og Piedmont. Det er også deres mest lekende plate hittil, mindre byrdet med kjærlighetssorg og desperasjon enn tidligere skiver. Det er forfriskende å kjenne et album som tar med seg plassen det er lagd, gjennom lyden av gresshopper og en følelse av ro.

FLYING LOTUS
YOU'RE DEAD!

Det hadde ikke vært unaturlig at Flying Lotus' femte studioalbum kom til å holde lavere kvalitet enn de forrige. Denne påstanden har heldigvis ingen rot i virkeligheten, for *You're Dead!* er et mer enn fullverdig album. Det er spekket med classy hiphop-låter, drømmende jazz-beats og intelligent dansemusikk. At han har fått med seg gjestartister som Kendrick Lamar, Thundercat og den levende legenden Herbie Hancock trekker heller ikke ned.

Foto: Bolemaskin

Foto: Madlib Invasion

Foto: Captured Tracks

Foto: Westkyst Records

Foto: Captured Tracks

Foto: Crispin Glover Records

Foto: Cold & Verde

MAC DEMARCO
SALAD DAYS

Salad Days er absolutt årets gladalbum. Sol, tull og sigg er de tre ordene som beskriver Mac DeMarco best. På *Salad Days* klarer han å få til en blanding av indierock og kjærlighets-sanger, uten at det blir en klisjé. DeMarco får fram barnet i deg, hvis du er en av dem som har mistet det. Albumet er ikke slurvete av den grunn. Dette er hverdagslig feel-good rock på sitt beste.

SPIDERGAWD
SPIDERGAWD

Når det blir født en aldri så liten supergruppe i Trondheim, med medlemmer fra blant annet Motorpsycho, må det bli bra. Og bra ble det. Spidergawd er heftig, kjapp rock spilt slik rock skal spilles. Enten du er ute og går en tur i høstmørket eller driver andre aktiviteter er denne skiva perfekt. Den gjør seg også godt i vinylsamlingen din. Vi gleder oss allerede til en ny skive fra bandet på nyåret.

SUN KIL MOON
BENJI

Mark Kozelek, mannen bak Sun Kil Moon, er som mange har fått med seg ikke verdens hyggeligste fyr, spesielt med tanke på låta «War On Drugs: Suck My Cock». *Benji* er heller ikke proppet med lystig innhold. Samtlige tekster på albumet handler om døden, ensomhet eller vond kjærlighet. Kozeleks raspete stemme flyter lekende lett over melodier så nydelige at du ikke kan annet enn å stoppe opp i den travle hverdagen. Sun Kil Moon: Vi elsker deg, tross alt.

Foto: Propeller Recordings/In Kind Music

HIGHASAKITE
SILENT TREATMENT

Euforisk tilfredshet. Galskap av typen «må-høre-denne-låta-minst-sju-ganger-daglig-for-å-være-et-helt-menneske». Det er tett mellom perlene på Highasakites usannsynlig sterke andrealbum. En alvorlig Highasakite-feber rammet mange av oss da plata ble sluppet i januar. Epidemien foregår enda og må for guds skyld aldri slippe taket.

Foto: Secretly Canadian

Foto: Sacred Bones

PHARMAKON
BESTIAL BURDEN

Bestial Burden ble til etter en livredende operasjon der Margaret Chardiet mistet et organ. Plata skildrer kroppen som en biologisk maskin som kan svikte når som helst. Den industrielle støyen er intens, klaustrofobisk og får det til å gå kaldt nedover ryggen. Støymusikk blir ofte svært abstrakt, men til tross for et tidvis frastøtende lydbilde, er *Bestial Burden* så personlig at det blir nokså tilgjengelig. I det minste lett å forstå seg på.

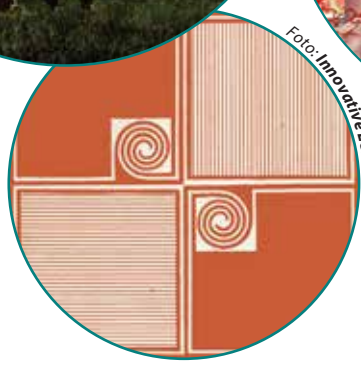

Foto: Innovative Leisure

ALLAH-LAS
WORSHIP THE SUN

Allah-las har aldri blitt anklaget for å være originale. De har funnet et lydbilde, holdt ved det og makter på et vis å lage garage slik de gjorde i California midt på 60-tallet. Produsert av ingen ringere enn Nick Waterhouse er det liten tvil om at det er L.A. som er innspillingsted. *Worship the Sun* er ikke den samme surf-hyllesten som forrige album, den er nærmere Easy Rider og ørkenen.

Foto: Merge Records

Foto: Warp

Foto: Hubbo

MOSKUS
MESTERTYVEN

Den unge jazztrioen, med bakgrunn fra jazzlinjen i Trondheim, følger opp 2012s brakdebut med *Mestertyven*. Et album som er lekent, melodisk og veldig fritt, men samtidig tilbakeholdent, energisk og groovy. Bandet er en pianotrio, uten en sjef, med en rytmeseksjon som er like frampå som tangentene.

REGISTRERer....
... at dårlig PR ikke kan kjøpes for penger, men det kan frimerker
... at med frimerker kan man sende brev
... at man med brev og frimerker kan adressere dem til hele Norge.
... at hva skjedde egentlig i mummidalen
... at mummipappa egentlig er deprimert
... at Lille My egentlig er en homohatende individualist
... at snusmumrikken egentlig er angsten vår for å binde oss til det tingelige og forgjengelige i en hverdag mer og mer preget av forbrukervaner som eneste vei til selvrealisering.
... at Stinky er 4chan
... at Snorkfrøken ikke får lov til å brekke Spit
... at tror Hemulen foreleste i exphil i fjor
... at våknet opp med hattifnatter etter nok en kveld i Bodegaen
... at trodde du tok snorkfrøken med hjem
... at egentlig var det hufsa
... at alt for å få funkepang
... at hvordan føles det å være lesbisk
... at LENGE LEVE NAV
... at NAVIGERE SITT EGET NAV
... at hørt om indianeren jeg presset ut av Studenttinget? Navaho.
... at neppe tilfeldig det heter afteNAVis #pressestøtte
... at samfundetlederen langer ut mot jula
... at for en gangs skyld lange noe annet
... at vi får håpe at jula bringer flere resolusjonsforslag
... at resultatene fra markedsundersøkelsen er inne, og så ute, og så inne, og så ute etc.
... at ruller over drømmene dine
... at do a barrel roll
... at ESA gjør kometkarriere
... at nyhet aldri fikk prøvd seg på hasj, men sterkt vurderte rulletobakk
... at det er nye redaktører
... at de har allerede begynt å grine
... at dette lover faen ikke bra
... at kultur igjen taper i det genetiske lotteriet og får en en høyreavvikende narr«viking» med rødt hår
... at han skal endelig få bukt med overmakta, nemlig de jævla pampene i KiT
... at den nye reportasjeredaktøren leser Morgenbladet, som ifølge gode kilder aldri kommer til å lese ham
... at han allerede sukker over å måtte skrive bildetekster, vi ønsker ham lykke til det neste året
... at han trives bedre med kakediagram enn bukakediagram

SPITLEAKS:

HER ER BREVET

STUDENTTINGET

ikke vil at du skal se!

Studentpolitikerne har sovet dårlig etter at Spitposten avslørte at Studenttinget drev arbeidsleir. Nå tiltar angstkrampene, i det Spitposten trykker en smakebit på pampenes internpost.

DETTE ER BREVET

Hei bloggen!
Nå vet jeg nesten ikke hvordan undertegnede skal begynne dette brevet siden det er hele TREEE DAGER siden sist jeg har skrevet noe. Skjønner vel det er såååååå mye som skjer i forhold til livet til undertegnede om dagen; kardiovaskuklær og anaerob aktivittet, heretter trening, studentpolitikk og laaaaange lunsjpauser. Men i stede for å snakke om det, ønsker undertegnede og heller si litt om lunsjen til meg og Elena <3!
Jeg og godjenta (Elene Sludal)

møttes den 10 Juli på Stripa kl. 3:29 for litt uforpliktene girtalk i forhold til den-du-vet ;) Vi snakket om livet og altimellom. Som mange vet liker jeg å holde meg i god form å inspirert med litt god exercise, det gjør underverker om du bare gjør litt hver dag. Har den siste tiden brukt SPINOLA OMEGA-3 to ganger hver dag og jeg merker meg mer energisk og positiv i etterkant av hatinga til [Fitte.no, journ. anm]. Og følte meg enda bedre etter at godjenta peptalka meg med at vi er jo alle utforskere av vår egen sjø, som jeg

selv har tenkt en del på i det siste.
For jeg er drit lei haterne. For vet de egentlig en drit om hvordan det er ??? Da jeg hørte hva mine student kollegaer skrev var det litt lettere å handkes nettrollene. Fordi mens de sitter i skriveblokka og sprer dritt. Forandrer vi verden. Jeg og STIgeren og de fantastiske folkene jeg har møtt gjennom mitt verv i Studenttinget.
PS: Også vil jeg bare si en ting til dere [Fitteblekka-journalister] der ute som jobber ræven deres å er så forbanna på oss STI-ERE! Vet DERE hva? Bak historien av

SPITPOSTEN MENER

Det lekkede dokumentet avslører en ukultur innad i Studenttinget hvor all kommunikasjon skjer i ALLCAPS, kommaregler ikke overholdes og viktige studentsaker forsakes til fordel for lange utredninger om Elena Sludals outfit sist gang STiftemaskinentusiastene inntok

Fairytale Cupcakes. Det har ikke lyktes å få sistnevnte til å uttale seg om brevet, men sikre kilder forteller at brevsender er sterk misfornøyd. Kildene ønsker ikke å stå fram med navn, da de frykter at vedkommende kommer til å unfriende dem på Facebook.

FIASKO I STORSALEN:

Allsang via Facebook

ødela stemningen

MG-SJEFEN

vurderer

sepukku

ULIV: Det lille engasjementet som var å skimte kom fra Spitdvergen, som var ute på oppdrag under nummer fem fra høyre.

TEKST: JOHAN MØKKERBAKKEN. FOTO: FOTO.SAMFUNDET.NO // SPRØSTEXTLØK92 (REDIGERING).

I et desperat forsøk på å virke som en ungdommelig og frisk scene klekket Samfundets markedsføringsgjeng ut en plan: «La oss skape engasjement gjennom sosiale medier», het det

i et internt notat. Dessverre visste det seg at satsningen på sosiale medier ble så sterk at artisten ikke levde opp til hypen, og publikum ble stående og stirre ned i et ginnungagap av løse

parafraseringen av «Jag kommer» og bilder av #verdensbestetjejer. Storsalsbookerne vurderer fortløpende om de bare skal gi opp publikum, på samme måte som de allerede har gitt

opp å booke utenlandske band grunnet språkvansker, og heller streame tomme konsertlokaler i 240p på fitte.no.

SP

FITTE.NO
STREAMER DET
MORALSKE
FORFALLET

... at vi allerede ser at sosialbudsjettet går med til å kjøpe respirator, i fall han også glemmer hvordan man puster
... at den nye nyhetsredaktøren får ansvarlig redaktør til å ligne på Steinfeldt
... at hun utvilsomt er mest kawaii av de nye spirevippene
... at vi mistenker at ny politisk ansvarlig er mindre bildeberger enn asperger
... at han har 17 følgere på Twitter
... at dobbelt så mange som sin forgjenger
... at ikke det eneste som er dobbelt så stort
... at på den gode side blir det mindre fitte i Fitteblekka
... at til store glede for Pirum
... at det gjenstår å se om det blir mer baller
... at vi har også framtidsplanene til de avtroppende
... at kulturredaktøren dropper ut av studiene for å dyrke tapioca i Guatemala og finne ut om det er noe hold i disse inkagreiene
... at fem år senere finner vi henne i en bakgate i New Delhi, hvor hun driver med åndelig veiledning innenfor Steiners mangfoldige vei
... at det viser seg senere at hun har begynt på Gløs, og at dette egentlig er tvillingen hennes
... at nyhetsredaktøren gir opp drømmene om å bli Rema-arbeider
... at hun nå følger opp drømmen om å bli sportskommentator
... at hun to år senere lempet på kravene og innfinner seg med å kommentere rakettoppskytningene til KG
... at politisk redaktør gjør som forhuden og trekker seg tilbake til sin ellers limpe tilværelse
... at bærumsgutten skal ned på golvet igjen og få kontakt med dem ekte, primitive arbeidere
... at om fem år står han på toppen av Låven og erklærer studentrådet for oppløst, samt at han endelig har blitt ferdig med bacheloren
... at reportasjeredaktøren er blitt nihilist
... at han er jævlig lei av at trondheimsstudentene bare vil lese om sex
... at nå skal de alle sammen dø, et defekt fagverk av gangen

Kulturkalenderen

18. november - 3. desember/dent ululer krak

Klokka 18.15: Vitenskapsteoretisk Forum:
Siri Granum Carson prater om «Bedriften
som politisk aktør».

Klokka 20.00: IPA er et utadventd og friskt jazzorkester, som har drevet utstrakt turnering rundt omkring hele verden. Flere av bandmedlemmene har tidligere hatt samarbeid med stjerner som Bernhoft, Jan Erik Vold, Atomic og The Thing. IPA gjør uka til en kulturuke

utluruke tulturuke tlukuruke utkuruke
urturuke turluruke kulrukute ultruruke

Samfundet

ONSDAG 19. NOVEMBER
Dokkhuset

Klokka 16.00: «Kunst i flyt» er en samling av kunstverk. Puben har også øl og biljard.

Klokka 18.30: *Meek's Cutoff* er en film om en kvinne som prøver å redde seg selv og sine nærmeste når hun rir gjennom ørkenen i Oregon i 1845.

Klokka 19.30: Bjørn Eidsvåg var bursdagsbarn i år, som alle år, men i år som sekstiåring. Han feirer det med å spille det beste av det beste han har laget i Olavshallen, sammen med et orkester og en fiolinist.

Klokka 19.30: Per Fugelli er faren til Aksel Fugelli. Aksel Fugelli er sønnen til Per Fugelli, og Aksel har skrevet en bok om Per, altså hans far. Begge kommer for å prate om hvordan det er. Husk, bare de aller kuleste barna henger på biblioteket.

Klokka 19:00: *Biograph, last year was pretty/shitty*. Film, videokunst, elektronisk musikk og performance i en herlig blanding når det norsk-amerikanske kompaniet Findlay/Sandsmark er tilbake på Avant Garden med en forestilling om sammenhenger mellom mennesket og teknologis hukommelse.

Klokka 20.00: Pitsj er fem jenter som synger om snø.

Klokka 14.00: *Trost i taklampe* er navnet på Alf Prøysens roman fra 1950. Den er gjort om til film, som du kan se på Nova.

Klokka 20.00: Vinylaften er vinyl og øl og kaffe og kjærlighet mellom mennesker. Men ikke dyr, din syke jævel.

FREDAG 21. NOVEMBER
Antikvariatet

Olavshallen
Klokka 18.30: Lattergalla er fire morsomme mennesker som er morsomme. Pernille

Klokka 20.00: Musikkquiz.
Klokka 22.00: Leisure Suit Lovers inviterer, sammen med ['korleis de vil presenterast'], til

eg på nynorsk? Fordi eg knabba teksten fra Samfundet, eller Trondheims hemorride, eller Den store røde, si eiga heimeside.

blanding gammel blues, og ikke fullt så gammel stonerpunk. Beinhardt og deilig.

Klokka 20.00: Mathilde Fongen har med akustisk musikk til Bakklandet.

Klokka 22.00: Postgirobygget er ondskap, som spiller i Trondheim. Fikk terningkast èn for det siste albumet. Men for all del, smaken er som baken.

Klokka 21.00: HOIST! er jævlige rart.
Jazz-metal blandet delta-blues. Spennende greier på Solsiden om dagen.

Klokka 18.30: Anders Jektvik har veldig gode tekster. Lun hitraværing med kassgitarr for de som har tid til å få med seg det midt i eksamenstida.

Klokka 22.00: Billy T Band vant Spellemann-prisen for blues. Sikkert mange kåte eldre mennesker som spanderer alkohol der også.

Klokka 19.00: Samfundsmøte: Gledelig Jul?
Klokka 23.59: Bokassa får lov til å avslutte semesteret på Samfundet. Den aller siste konserten byr på stonerpunk med fart. Dette er så bra at du ikke bryr deg og om at du ikke får flere konserter på Samfundet på en god måned.

Klokka 13.00: Aschehoug inviterer til forfattermøte med Carl Frode Tiller, Lars Petter Sveen, Bjarte Breiteig og Ingrid Storholmen. Forfattere fra distriktene har alle gitt ut bøker i det siste.

Klokka 20.00: Mattis Kleppen, solobassist, lager god stemning på Antikvariatet.

Klokka 12.00: Avduking av mosaikkta-
vlen Håkon Bleken har laget. Trondheims
største kunstner skal også sitte i en
samtale med en kurator, som andre kan
høre på.

Klokka 12.15: Tove Jansson, dronningen av barnelitteratur, blir hedret flere plasser i Trondheim. På biblioteket vises film: *Farlig midtsommer*.

Klokka 19.30: Hospice Lazy er faktisk inspirert av Marcel Duchampe, han med urinalet. Forhåpentligvis ikke mer kunst enn musikk; det står på hjemmesiden at de spiller instrumenter.

Klokka 18.15: Vitenskapsteoretisk forum

Klokka 18.00: *Lost Highway* handler om en jazzmusiker som blir anklaget for å ha drept sin kone. Når han blir sendt til fengsel, forvandler han seg til en ung mekaniker, og begynner deretter sitt eget liv. David Lynch, sier jeg bare.

Klokka 13.00: *Den røde fyrbøteren og partisanbroderiene* er historien om den kommunistiske delen av motstandsbevegelsen i Norge på 1945-tallet.

Klokka 19.30: Litterær salong med Jon Michelet, som har tatt publikum med skipsromanene hans.

Klokka 20.00: Villrot spiller Blues.
Hyggelig samling av fem mennesker som
spiller god musikk.

Klokka 21.00: John McLaughlin & The 4th Dimension, ikke McLovin, er av en av jazz- og fusjonshistoriens mest innflytelsesrike musikere. Ikonisk på Solsiden.

Klokka 20.00: Helen and the Prettboy
Pete Band er gromsete og sjarmerende.
Og de har en låt om Kurt Vonnegut.

Klokka 20.00: Nina og Stine maler på en benk, det kan du og. Vakre busker, sol, mennesker, Jean-Michele Basquiats *Glenn*; man kan tegne alt. Fordi kunsten, ja, den er alt vi har. Sitat Håkon Bleken: «Man må ikke spørre om meningen med livet, man må gi det mening.»

Klokka 21.00: Trondheim Filmklubb:
Filmquiz

Dusken tar juleferie, men når du kommer tilbake til Trondheim, mett og god fra ribbe og familiehygge, så skal vi lage avis fort som bare juling. Imens kan du tenke på kulturredaktør Maria Birke-land Olerud som danser natten vekk i Notodden, iført flamencoskjørt, samtidig som hun tenker tilbake på tiden hun fektet seg gjennom jungelen i Nicaragua for å finne Eldorado. ARRIBA. HEY. FELIZ NAVIDAD Y UN FELIZ AÑO NUEVO.